

Drechtsteden

Concept Jaarstukken 2015

Gemeenschappelijke Regeling
Drechtsteden

Voorwoord

Nieuwe kansen, nieuwe partners, nieuwe kracht

Voor u ligt de Jaarrekening 2015. Met dit document kunt u zich een beeld vormen over de wijze waarop het Drechtstedenbestuur invulling heeft gegeven aan de kaders en uitgangspunten zoals deze door de Drechtstraad zijn vastgelegd in de begroting. Deze spiegel op de begroting stelt de Drechtstraad bovendien in staat om invulling te geven aan haar controlerende rol.

De Drechtsteden hebben een energiek jaar achter de rug. Op 27 april kreeg deze energie een oranje randje omdat de Koning er voor koos om zijn eerste Koningsdag in de nieuwe stijl in onze Drechtsteden te vieren. De Drechtsteden en onze bedrijven hebben zich op deze mooie dag kunnen presenteren als échte Maritieme Topregio. Een merk waarmee we nu en in de toekomst ons gebied op de kaart zetten in binnen- en buitenland.

Veel energie zit er ook op onze inzet de ambities van de Drechtstraad in het Regionaal Meerjarenprogramma te realiseren. Vanuit de opdracht die de Drechtstraad aan ons bestuur heeft gegeven, hebben wij een analyse van dit gebied laten uitvoeren. Daarbij is gevraagd aanbevelingen te doen over de juistheid en kracht van onze huidige inzet. Bevestigd dat de ambities uit het rMJP de juiste zijn maar ook is gesteld dat extra inzet én samenwerking nodig is om dit profiel daadwerkelijk te verzilveren om tot een échte sociaaleconomische versterking van ons gebied te komen. Hoe deze intensivering vorm te geven, is onderwerp van gesprek met de Drechtstraad.

De Drechtsteden zijn in onze ogen klaar voor een volgende fase van de regionale samenwerking, op inhoud en op uitvoering, mét onze partners. Sinds 2006 heeft ons bestuurskundige experiment zich doorontwikkeld tot een volwaardige volwassen organisatie. De dagelijkse processen zijn na concrete doelgerichte acties (o.a. ICT op orde) goed op orde, waardoor we onze energie kunnen richten op de complexe uitdagingen en benodigde doorontwikkeling waar we als regio voor staan.

Dat we als regio goed in staat zijn om nieuwe uitdagingen het hoofd te bieden hebben we in het afgelopen jaar opnieuw aangetoond met de wijze waarop de decentralisaties binnen de Sociale Dienst zijn geborgd.

Onze samenwerking en profiel had in 2014 ook de interesse van Hardinxveld-Giessendam gewekt. Na een intensieve periode van verkenning en onderzoek is op 3 november 2015 is een positief besluit genomen over de toetreding van deze gemeente tot onze Gemeenschappelijke Regeling. Hardinxveld-Giessendam past qua karakteristiek en positie uitstekend bij het profiel van de Drechtsteden en na deze toetreding zullen de Drechtsteden een regio met in totaal ruim 288.000 inwoners vertegenwoordigen.

We zijn trots op onze regionale samenwerking én de doorontwikkeling die deze samenwerking doormaakt, zowel op inhoudelijke dossiers als op de resultaten die wij met efficiënte uitvoering samen weten te behalen en waarvan de opbrengsten weer ingezet kunnen worden in het krachtiger maken van dit gebied.

Het Drechtstedenbestuur

Inhoudsopgave

VOORWOORD	2
1. SAMENVATTING	4
1.1. Algemene samenvatting	4
1.2. Beleidsinhoudelijke samenvatting	4
1.3. Financiële samenvatting	9
1.4. Voorstel resultaatbestemming per begrotingsprogramma	12
2. PROGRAMMA'S	15
2.1. BELEID, BESTUUR EN REGIOGRIFIE	15
2.2. SOCIALE DIENST DRECHTSTEDEN	21
2.2.1. Werk & Inkomen	21
2.2.2. Minimabeleid	27
2.2.3. WMO	31
2.2.4. Budgetadvies en schuldbemiddeling	39
2.2.5. Apparaat	41
2.3. BEDRIJFSVOERING	43
2.3.1. Ingenieursbureau Drechtsteden	43
2.3.2. Servicecentrum Drechtsteden	45
2.3.3. Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden	48
2.3.4. Onderzoekcentrum Drechtsteden	52
2.3.5. Bureau Drechtsteden (CIO)	53
2.4. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	55
3. VERPLICHTE PARAGRAFEN	56
3.1. WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	56
3.2. BEDRIJFSVOERING	60
3.2.1. Algemeen	60
3.2.2. Dienstverlening	62
3.2.3. Resultaten taakstellingen	65
3.2.4. Frictiekosten bovenformatieven	67
3.2.5. Personeel	70
3.2.6. Informatievoorziening buitenlandse reizen DSB	73
3.3. ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	73
1. STAND VAN ZAKEN I&A TRANSITIEPLAN	73
3.4. FINANCIERING	74
3.5. VERBONDEN PARTIJEN	76
3.6. RECHTMATIGHEID	77
4. JAARREKENING	79
4.1. OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	79
4.2. BALANS EN TOELICHTING	84
4.3. SISA	98
5. CONTROLEVERKLARING	103
6. VASTSTELLING	104
BIJLAGEN	105
BIJLAGE 1 OVERZICHT INVESTERINGEN 2015	105

1. Samenvatting

1.1. Algemene samenvatting

Het resultaat van de GRD is voor het vierde achtereenvolgende jaar positief. Het resultaat dat ter bestemming wordt voorgelegd is € 1,6 miljoen euro. Bij de 2^e bestuursrapportage werd reeds € 1,6 miljoen euro uitgekeerd aan de gemeenten. Verwacht werd dat hiermee het resultaat van de GRD nihil zou zijn. In tegenstelling tot de verwachting bij de 2^e bestuursrapportage is alsnog een positief resultaat bereikt.

Op de resultaatbepalende onderdelen van de SDD is een resultaat van € 15,8 miljoen. Doordat hier met gemeenten op basis van voor- en nacalculatie wordt afgerekend, maakt dit geen onderdeel uit van het resultaat van de GRD waarover resultaatsbestemming plaatsvindt.

Hieronder treft u per programmaonderdeel een inhoudelijke samenvatting aan. Vervolgens wordt per programmaonderdeel het financieel resultaat toegelicht.

1.2. Beleidsinhoudelijke samenvatting

Bureau Drechtsteden

2015 is voor Bureau Drechtsteden een jaar geweest waarin de eerste jaarschijf van het vastgestelde regionaal MeerjarenProgramma (rMJP) ten uitvoer is gebracht. Geconstateerd kan worden dat deze eerste jaarschijf niet volledig is uitgevoerd en dat het voor 2015 beschikbare budget voor de uitvoering dan ook voor een deel niet is benut. Aan de ene kant komt dat doordat pas in het voorjaar van 2015 het uitvoeringsprogramma van het rMJP door de Drechttraad is vastgesteld. Aan de andere kant blijkt het organiseren van de benodigde capaciteit in het netwerk van de Drechtsteden (voor het uitvoeringsprogramma wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van collega's van de zes Drechtstedengemeenten) ook door de teruglopende personeelsaantallen bij gemeenten een steeds lastiger taak. Een aantal voor 2015 geplande projecten zal hierdoor in 2016 doorlopen of dan pas in uitvoering worden genomen. De financiële consequenties hiervan zijn dat een deel van het in 2015 beschikbare budget voor het uitvoeringsprogramma in 2016 nodig is. Hiertoe wordt in deze jaarrekening een voorstel voor resultaatbestemming gedaan.

Daarnaast is 2015 voor Bureau Drechtsteden gekenmerkt door een tweetal intensieve trajecten, namelijk de toetreding van de gemeente Hardinxveld-Giessendam tot de Drechtsteden en de sociaal-economische analyse door de heer Jansen.

Ter voorbereiding op de besluitvorming van de mogelijke toetreding van de gemeente Hardinxveld-Giessendam tot de Drechtsteden is vanuit Bureau Drechtsteden een impactanalyse opgesteld. Daarnaast is, nadat de gemeente Hardinxveld-Giessendam in juli het besluit heeft genomen om te willen toetreden tot de Drechtsteden, de besluitvorming bij de bestuursorganen van de deelnemende gemeenten voorbereid en begeleid. Na de positieve besluitvorming hierover in de Drechttraad wordt inmiddels gewerkt aan het opstellen van een implementatieplan.

Na de zomer van 2015 heeft het Drechtstedenbestuur opdracht gegeven aan de voormalig Commissaris van de Koningin in Gelderland, mr. Jansen, om te komen tot een sociaaleconomische analyse over de Drechtsteden. Dit traject dat uiteindelijk heeft geleid tot een rapportage Zichtbaar Samen Maritiem is vanuit Bureau Drechtsteden begeleid. Het traject zal daarnaast in 2016 een vervolg kennen.

Regiogriffie

De Regiogriffie geeft ondersteuning aan de Drechttraad in brede zin van het woord en op politiek-neutrale basis, zonder aanzien des persoons en met een kleine, maar professionele griffie.

In het vierde kwartaal 2015 heeft de personeelsformatie van de Regiogriffie vrijwel volledig de vastgestelde grootte bereikt. Hierna kan de ondersteuning en dienstverlening aan de Drechtraad verder ontwikkeld worden.

In 2015 bestonden de werkzaamheden voor de Drechtraad onder andere uit de organisatie van 10 Drechtstedendinsdagen inclusief alle voorbereidende en administratieve werkzaamheden. Het verzelfstandigen van de regiogriffie inclusief budgetten is eveneens in gang gezet. Samenvattend was 2015 een bewogen jaar waarin een solide basis is gelegd voor de verdere ontwikkeling van de Drechtraad.

Sociale Dienst Drechtsteden

Het jaar 2015 was een spannend jaar van grote veranderingen in het sociale domein. Voor burgers, werkgevers, zorgaanbieders en de Drechtsteden is er per 1 januari 2015 veel veranderd. De Participatiewet, de nieuwe Jeugdwet, de Zorgverzekeringswet, de Wet langdurige zorg en de Wmo 2015 zijn van kracht geworden. Daarmee wordt van de burger, samenleving en markt meer verantwoordelijkheid gevraagd, omdat de rijksoverheid steeds verder terugtreedt. Van gemeenten werd verwacht dicht bij de burger en tegen een gereduceerd budget, dienstverlening op maat te bieden. De jaarcijfers 2015 laten een klein tekort zien van € 0,7 miljoen na onttrekking van € 1,2 miljoen aan de reserve Inkomensondersteuning (resultaatbestemming). De effecten voor de gemeenten (resultaatbepaling) zijn groter, namelijk € 15,9 miljoen voordelig door lagere kosten op diverse programma die hierna worden toegelicht. Dit overschot is opgebouwd uit verschillende factoren.

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Veel was bij het opstellen van de begroting 2015 nog onduidelijk; hoeveel klanten zouden een beroep gaan doen op zorg? Zouden de beschikbare middelen, na de korting van 25% door het Rijk, toereikend zijn voor deze grote transitie? Zouden de kortingen die we afgesproken hebben met de zorgaanbieders voldoende zijn of te hoog? Zouden er klanten tussen "de wal en het schip" gaan vallen? Met deze complexiteit van de opgave was het lastig om in één jaar te komen tot een volledig geoptimaliseerde uitvoering.

De uitdaging lag daarbij niet alleen in het handhaven van de kwaliteit van de dienstverlening, maar zeker ook in de budgettaire beheersing. Waar de budgetten vooraf duidelijk waren gold dit niet voor de omvang van de zorg die uit deze budgetten gefinancierd diende te worden. Waar vooraf gevreesd werd voor een situatie waarin de budgetten mogelijk niet toereikend zouden zijn laat deze jaarrekening inmiddels zien dat we een fors lagere kosten hebben op met name de WMO (€ 10,8 miljoen). De politieke keuze om de gelden "Maatwerkvoorziening inkomensondersteuning" in 2015 (€ 1,7 miljoen) niet volledig in te zetten om eventuele tekorten op te kunnen vangen, draagt ook bij aan het totale overschot.

Ten tijde van de 2e bestuursrapportage is geconstateerd, op basis van gesprekken met de zorgverleners, dat binnen het budget zou worden gebleven. Het feitelijke inzicht ontstond echter pas toen de facturatie en de verwerking daarvan op gang was gekomen. Als gevolg van problemen, bij Zorg Lokaal en de zorgaanbieders, in de ICT, die aangepast moest worden aan de nieuwe situatie, heeft dat tot november/december geduurd. Begin 2016 werd daardoor pas duidelijk dat er sprake is van een aanzienlijk overschot.

De vraag die zich aandient is: zijn er klanten tussen de wal en het schip terecht gekomen?

Medio 2015 hebben we het OCD gevraagd hiernaar onderzoek te doen. Uit dit onderzoek is gebleken dat dit niet het geval is, voor zover dit na een half jaar te bepalen is. Ook het aantal bezwaarschriften (109 bezwaarschriften Wmo, 11% van het totaal aantal door de SDD ontvangen bezwaarschriften) is niet verontrustend evenals het aantal klachten (7 klachten op een totaal van iets meer dan 3.200 nieuwe Wmo klanten). Tot slot hebben de Wmo adviesraad en de vele contacten in de wijken ons geen signalen gegeven dat klanten niet de juiste zorg ontvangen. Voor zover we nu kunnen overzien, lijkt het overschot voor een belangrijk deel verklaard te worden doordat er met de nieuwe Wmo uiteindelijk minder klanten naar de gemeenten zijn overgekomen dan in eerste instantie, op basis van door het Rijk aangeleverde bestanden en de opgaven van de zorgaanbieders mocht worden verwacht.

Genoemde opgaven van de zorgaanbieders zijn in belangrijke mate bepalend geweest voor de vaststelling van de taakstelling van 17%, die de zorgaanbieders bij de contractering in 2015 is opgelegd ten opzichte van de rijksbudgetten van voor de decentralisaties en opgenomen in de algemene uitkering¹.

Wat gemeenten in het land zorgen baart is de hoogte van de eigen bijdrage die burgers sinds 2015 moeten betalen voor de verleende zorg. Landelijk zijn er signalen dat mensen afzien van een Wmo voorziening, door deze eigen bijdrage, vooralsnog zijn deze signalen er nog niet binnen de Drechtsteden. Gemeenten kunnen hier op verschillende wijze invloed op uitoefenen bijvoorbeeld door de grondslag voor de berekening van de eigen bijdrage aan te passen. In 2015 gold overigens voor het deel van de nieuwe klanten nog het overgangsrecht waardoor de verhoging van de eigen bijdrage voor deze groep klanten beperkt is geweest. Eind 2015 is bestuurlijk besloten om de grondslag voor de voorzieningen individuele begeleiding en dagbesteding met ingang van 1 januari 2016 te verlagen (50% van de kostprijs). Het overschot op de gelden "Maatwerkvoorziening inkomensondersteuning" vormt daarnaast aanleiding om in 2016 een aanvullend voorstel voor te leggen met als doel het verder beperken van de hoogte van de eigen bijdrage. Dat heeft als gevolg dat de cijfers op die onderdelen nog worden aangepast.

Landelijk is er ook veel maatschappelijke onrust geweest over de forse korting op de huishoudelijke ondersteuning (HO), waardoor een aantal gemeenten besloten hebben deze ondersteuning fors te beperken. Dit heeft in de Drechtsteden niet gespeeld. Sinds 2013 werken de Drechtsteden met een andere wijze van financiering waardoor de rijks korting op het budget HO, al in 2014 was gerealiseerd. Met de zorgaanbieders zijn heldere afspraken gemaakt over de verantwoording van de productie en de kosten. Het tijdpad van deze verantwoording is landelijk afgesproken en past niet binnen de reguliere cyclus van de GRD. Samen met alle betrokken partijen hebben wij een oplossing gevonden die ook past binnen het tijdpad van de jaarrekening van de gemeenten. De gecontroleerde cijfers van de zorgaanbieders, van de eigen bijdragen (die het CAK oplegt en incasseert) en de Persoonsgebonden budgetten (die de Sociale verzekeringsbank uitbetaalt) komen beschikbaar nadat de concept jaarrekening van de GRD aan het Drechtstedenbestuur wordt aangeboden.

Participatiewet

Hoewel de eerste voorzichtige signalen van economisch herstel zich in 2015 aandienden, reageerde de arbeidsmarkt vertraagd op het herstel. De algemene werkloosheid in Nederland daalde daardoor licht. Het economisch herstel vertaalt zich echter niet in een bestandsdaling van het aantal mensen in de Participatiewet. Voor de bijstand is het een gegeven dat zij na-ijlt op de werkloosheidscijfers. Dat maakt, in combinatie met de toegenomen taakstelling op het gebied van statushouders (vluchtelingencrisis), dat over het jaar 2015 het bijstandbestand is gegroeid. Het aantal mensen dat op 31 december 2015 een uitkering ontving was 6.293. Dat zijn er 98 meer dan de doelstelling (6.195) en 240 meer dan op 1 januari 2015.

Het minimabeleid heeft in 2015 een stijging laten zien van het bereik en het aantal mensen dat er gebruik van heeft gemaakt. Bij schuldhelpverlening is het aantal meldingen in 2015 gedaald ten opzichte van 2014. De daling van het aantal meldingen kan ten dele verklaard worden door interventies in het voortraject door Sociale wijkteams, dorpsnetwerken en pilot 'workshop in de wijk' waarbij de aanmeldbijeenkomst schuldhelpverlening plaatsvindt op locatie bij een Sociaal (wijk)team. Er is een duidelijke ontwikkeling geweest van toename van het aantal mensen dat onder beschermingsbewind gesteld wordt (landelijke ontwikkeling), wat mogelijk ook effect heeft op de afname van het aantal meldingen schuldhelpverlening.

Voor het eerst sinds jaren, presenteert de Drechtsteden in 2015 een jaarrekening met een negatief effect voor de gemeenten op het Inkomensdeel. De stijging van de bijstand wordt, tot op heden, onvoldoende door het Rijk gecompenseerd. Het budget dat de gemeenten in de Drechtsteden ontvangen is niet toereikend voor het betalen van de bijstandsuitkeringen; er resulteert een tekort van € 5,2 miljoen.

Het nieuw ontwikkelde landelijke verdeelmodel (voor de bijstandsbudgetten) is nog niet optimaal en is nog onderwerp van discussie. In afwachting van een definitief verdeelmodel is de Vangnetregeling

¹ Het financiële kader is vastgelegd in de "Financiële notitie WMO" op basis van de meicirculaire 2014. Dit financiële kader volgt de circulaire van het Gemeentefonds.

aangepast door het eigen risico te verlagen van 7,5% naar 5%. De uitkomsten van de jaarrekening 2015 laten zien dat er voor 4 van de 6 Drechtsteden gemeenten een aanvraag in 2016 gedaan gaat worden op een tegemoetkoming in het tekort.

Onderstaand tabel laat zien hoe groot de aanvraag van de tegemoetkoming is voor de betreffende gemeenten:

Gemeente	Aanvraag vangnet regeling
Alblasserdam	7.418
Dordrecht	873.761
Papendrecht	117.916
Sliedrecht	236.450

In het Bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom is afgesproken dat het Rijk gemeenten intertemporeel tegemoet komt in de (voor)financiering van kosten in de participatiewet door de hogere instroom van statushouders. Wat dit concreet betekent voor individuele gemeenten is nog niet bekend. Indien de stijging van het aantal bijstandsontvangers zich ook macro voordoet zullen extra middelen beschikbaar komen. Wij zullen een onderzoek starten naar de landelijke ontwikkeling en de daarmee verband houdende rijksmiddelen en zullen op de geëigende momenten rapporteren.

Ingenieursbureau Drechtsteden

Het jaar 2015 was een belangrijk overgangsjaar voor het Ingenieursbureau Drechtsteden (IBD). Op 1 april 2015 is het Ondernemingsplan van start gegaan. Het plan beschrijft de principiële keuzes van het IBD, waarbij de focus wordt gelegd op civieltechnische diensten. Dit betekent dat in 2016 afscheid genomen wordt van de bouwkundige en vastgoed gebonden activiteiten van het IBD. Eind 2015 zijn gesprekken gestart met het Servicecentrum Drechtsteden (SCD) over de overname en continuïteit van deze dienstverlening.

Daarnaast zal het IBD intensiever samenwerken met leveranciers en marktpartijen. Het nieuwe compactere IBD is gericht op een minimale bezetting en behaalt de projectresultaten mede door co-creatie met marktpartijen. Uit de Klant Tevredenheid Onderzoeken (KTO) blijkt dat de dienstverlening van het vernieuwde IBD door de opdrachtgevers goed gewaardeerd wordt. Er is vooral waardering voor de samenwerking met en communicatie vanuit het IBD.

Servicecentrum Drechtsteden

In 2015 zijn belangrijke successen geboekt die een fundament leggen voor de verdere doorontwikkeling van de dienstverlening van het SCD. De belangrijkste ontwikkelingen in 2015 waren de afronding van het programma ICT op Orde, gunning van het project nieuw klant-, zaak, archiefsysteem (KZA), besluitvorming over de toekomst van Documentatie en informatievoorziening (DIV), besluitvorming over Trap Af 2 en de voorbereiding van de toetreding van Hardinxveld-Giessendam. Het SCD boekte concrete successen in het wegwerken van achterstallig archief bij de klantorganisaties. Er zijn verbeterprojecten opgestart voor een aantal kritieke processen, waaronder het in-, door- en uitstroomproces. Naast bovengenoemde ontwikkelingen en dagelijkse werkzaamheden heeft het SCD een meerjarenbeleid ontwikkeld om zowel voor de klanten als voor het SCD een duidelijke stip op de horizon te hebben.

Het SCD heeft in 2015 fors ingezet op de uitstroom van de bovenformatieven. Dit heeft ertoe geleid dat de verwachte aanspraken op de voorzieningen voor de frictiekosten Trap Af 1 en 2 aanzienlijk neerwaarts bijgesteld konden worden. Door actief te sturen op Van Werk Naar Werktrajecten en op zoek te gaan naar (passende) oplossingen voor bovenformatieven wordt niet de volledige frictievoorziening benut. Hierdoor valt bij deze jaarrekening incidenteel een deel van de voorzieningen frictiekosten Trap Af 1 en 2 vrij tot een bedrag van € 1.234.000.

In deze jaarrekening wordt een voorziening voor de kosten van de reorganisatie van de afdeling DIV gevormd. (De voorziening was in een 'worst-case scenario' berekend op ongeveer € 1,9 miljoen). Doordat vanuit het SCD actief gestuurd is op deze groep medewerkers, wordt er een voorziening gevormd van 'slechts' € 314.000, conform een eerder DSB besluit. Een ander effect is dat de gelijkblijvende WW-kosten door de uitstroom van bovenformatieven lager zijn uitgevallen dan begroot.

Er zijn enkele incidentele baten. Het mantelcontract met de Randstadgroep regelt dat op basis van de omzet (inhuur) over 2014, er een eenmalige bonus over 2014 in 2015 is uitgekeerd. En er zijn extra inkomsten ZHZ gerealiseerd, met betrekking tot extra facilitering door het SCD.

Het verzuimpercentage van het SCD van 9,38% ver boven de norm (5%). Het SCD geeft hoge prioriteit aan het verminderen van ziekteverzuim. Het hoge verzuimpercentage leidt tot het herverdelen van werk onder collega's, om de werkzaamheden binnen de bestaande organisatie op te vangen. Dit leidt tot werkdruk en keuzes in de planning en uitvoering. Zo worden er b.v. beperkingen gesteld aan het volgen of het uitstellen van opleidingen en trainingen in het kader van organisatie- en persoonlijke ontwikkeling. Ook worden er activiteiten later opgepakt dan gepland. Op diverse exploitatieposten ontstaan als gevolg van onderuitputting incidentele overschotten.. Op de ICT-exploitatiebudgetten ontstaat een incidentele besparing door een vertraging in de oplevering, waardoor de uitnutting van de gerelateerde ICT onderhoudscontracten en licenties eenmalig lager uitvallen. Eenmalig vallen er kapitaallasten vrij als gevolg van het afronden van het project ICT op orde.

In 2015 is de invoering van het nieuwe Personeels- en Salarisadministratiesysteem ADP succesvol verlopen. In het verlengde daarvan is geconstateerd dat de processen van P&O opnieuw moeten worden doorgelicht om de efficiëntie en kwaliteit van de dienstverlening omhoog te brengen. Ook vraagt de accountant steeds meer aandacht voor compliance van de administraties. Alhoewel er in ADP geen onrechtmatigheden geconstateerd zijn, is het wel noodzakelijk om in 2016 verdere digitalisering als een noodzakelijke vervolg stap te pakken. ADP zal moeten worden omgevormd tot een Kern Registratie Medewerker. Een verbeterplan hiervoor is door het SCD uitgewerkt. Dat plan zal in begin 2016 in de diverse gremia worden besproken. De benodigde financiering, mede veroorzaakt door het hoge ziekteverzuim bij P&O en de extra benodigde expertise op onderdelen, zal in de 1^e Burap gepresenteerd kunnen worden.

In 2015 is gestart binnen P&O met een aantal belangrijke implementatietrajecten, bijvoorbeeld van de CAO, het uniformeren van een Drechtsteden brede verlofmodule, het voorbereiden van visiebepaling rondom het generatiepact, de voorbereiding van het Individueel keuze budget (IKB), het verder vormgeven van federatief werkgeverschap en het stimuleren van duurzame inzetbaarheid. Hiervoor is door P&O een plan van aanpak opgesteld samen met de klantorganisaties.

Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden

Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden (GBD) heeft dit jaar flinke stappen voorwaarts gemaakt. De GBD heeft in 2015 een strategische toekomstvisie ontworpen voor de komende jaren. Deze visie is door u begin 2016 vastgesteld en geeft de GBD leidraad waarlangs zij zich de komende jaren moet gaan ontwikkelen. De integratie van de geo-activiteiten is afgerond en door het combineren van de verschillende werkzaamheden (BAG/WOZ) zijn de voorgenomen besparingen volledig gerealiseerd. Voor de belastingtaken geldt dat we de gemeenten dit jaar in onze jaarverslagen kunnen melden dat we sneller innen en een relevante meeropbrengst realiseren.

Onderzoekcentrum Drechtsteden

Het jaar 2015 heeft in het teken gestaan van starten met het ontwikkelen van een nieuwe koers. Met een richting die aansluit bij de wensen van gemeenten en (zuster)organisaties: zowel qua inhoud als uitvoering. In het tweede kwartaal van 2016 vindt oplevering van de OCD-ontwikkelvisie aan het Drechtstedenbestuur plaats. Daarin zijn, naast de toekomstvisie, de financiële impact en een voorstel voor robuuste financiering van de verdere ontwikkeling opgenomen. Tot de visie behoren ontwikkelagenda's met daarin opgenomen op welke wijze de nieuwe visie tot concrete uitvoering te brengen.

1.3. Financiële samenvatting

Bureau Drechtsteden

Bureau Drechtsteden heeft financieel een goed jaar achter de rug. Op vrijwel alle onderdelen is binnen de begroting gewerkt. Wel past hierbij een belangrijke kanttekening. Het grootste deel van het positieve resultaat is ontstaan door vertraging in de uitvoering van het uitvoeringsprogramma van het rMJP. Op de overige onderdelen van Bureau Drechtsteden is het resultaat maar net positief, waardoor duidelijk is dat de begroting en de realisatie goed in evenwicht zijn.

Regiogriffie

De Regiogriffie heeft 95% van de haar toegekende budgetten benut. Dit betekent dat een resultaat van € 21.000 positief is gerealiseerd. Dit komt voornamelijk doordat op het personeelsbudget een voordelig saldo is ontstaan.

Sociale Dienst Drechtsteden

Het jaarresultaat van de SDD bedraagt € 0,7 miljoen nadelig ten opzichte van de begroting, dit bedrag is als resultaatbestemming² gepresenteerd. Daarnaast is er een effect voor de gemeenten door meevallende kosten die rechtstreeks met de gemeenten worden verrekend (resultaatbepaling), € 15,9 miljoen voordelig. In totaal betekent dit een voordeel (voor de gemeenten) van € 15,2 miljoen. Bij de tweede bestuursrapportage 2015 is de begroting neerwaarts bijgesteld met € 2,5 miljoen. Het totale positieve effect voor de gemeenten in 2015 bedraagt derhalve € 17,7 miljoen.

Inkomensondersteuning / Participatie

De uitgaven aan bijstandsuitkeringen in 2015 hebben geleid tot een tekort van € 5,2 miljoen. In de tweede bestuursrapportage 2015 was geprognosticeerd dat er een tekort was van € 5,1 miljoen. Het daadwerkelijke tekort 2015 als effect voor de gemeenten bedraagt, na onttrekking van € 1,2 miljoen aan de reserve inkomensondersteuning, € 4,0 miljoen.

Het verschil tussen het geprognosticeerde en het feitelijke tekort, € 0,1 miljoen, wordt grotendeels verklaard door een stijging van het klantenbestand eind 2015, meer verstrekkingen BBZ, meer loonkostensubsidies. Tevens is er sprake geweest van hogere rijksbudgetten, een Incidenteel Aanvullende Uitkering Sliedrecht en hogere terugvorderingen Participatiewet.

De reserve inkomensondersteuning is per 1 januari 2016 leeg. De jaarrekening 2015 werkt voor ca € 5,5 miljoen door naar 2016. Daarnaast heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de ontwikkeling van het aantal bijstandsgerechtigden. Op basis daarvan is een extra stijging van het tekort met € 4,5 miljoen te verwachten.

Het positieve resultaat Participatie van € 4,9 miljoen is een forse afwijking van het geprognosticeerde overschot bij de tweede programma verantwoording. Het resultaat komt, conform financieringsafspraken, ten gunste van de gemeenten. Als uitgangspunt voor de baten wordt het schot binnen de integratie-uitkering Sociaal Domein gebruikt als kader van de benodigde baten 2015 om het re-integratie instrumentarium en de Wsw te kunnen bekostigen.³ Daarnaast is de reserveringsregeling 2014 beschikbaar. Er is conform bestaand beleid, alleen re-integratie ingezet als er zicht was op (gesubsidieerd) werk. Vanaf 2016 is er geen reserveringsregeling uit voorgaande jaren meer beschikbaar.

In de tweede bestuursrapportage 2015 is aangegeven dat het overschot op de middelen Participatie in relatie moet worden gezien met het tekort op het Inkomensdeel. Als we deze programma's tezamen nemen dan is sprake van een positief resultaat van € 0,9 miljoen.

De ontwikkeling van het klantenbestand zoals deze zich nu laat zien, rekening houdend met de taakstelling statushouders, heeft zijn negatieve weerslag op de financiële middelen die benodigd zijn de komende jaren.

² Bij resultaatbestemming heeft de Drechtraad de mogelijkheid om middelen te onttrekken dan wel te storten in een ter zake gevormde reserve.

³ De Bijdragenverordening is vastgesteld door de Drechtraad op 07 april 2015

Wsw

De lasten en baten zijn als gevolg van hogere uitkeringen van het Rijk en meer extern geplaatsten naar boven bijgesteld. Het effect gemeenten, ad € 86.000, betreft niet opgehaalde budgetten ad € 50.000 en meer extern geplaatsten ad € 36.000.

Minimabeleid

Het Minimabeleid is onder te verdelen in twee stromen. Enerzijds het reguliere minimabeleid en anderzijds de Maatwerkvoorziening inkomenssteun chronisch zieken en gehandicapten. De middelen van deze laatste maken onderdeel uit van de "nieuwe" Wmo.

Het resultaat op het reguliere minimabeleid is € 995.000 en lagere kosten kinderopvang van € 100.000.

Het resultaat van de maatwerkvoorziening inkomenssteun chronisch zieken en gehandicapten heeft een omvang van € 1.742.000. Hierdoor is het totale voordelig effect voor gemeenten € 2.837.000 op deze onderdelen.

Bij de tweede bestuursrapportage 2015 was een overschot geprognosticeerd van indicatief € 1,9 miljoen, € 0,8 miljoen voor het reguliere minimabeleid en € 1,1 miljoen voor de maatwerkvoorziening inkomenssteun chronisch zieken en gehandicapten. Ondanks dat het bereik onder de doelgroep verder is verbeterd is het totale overschot gedurende de periode september tot en met december opgelopen. De onderbenutting op het onderdeel maatwerkvoorziening inkomenssteun chronisch zieken en gehandicapten is te wijten aan het feit dat er nog geen bestemming is gegeven aan de inzet en benutting van het beschikbare budget. In oktober 2015 is een memo rondom deze onbenutte gelden ingebracht. Aan de hand van deze memo is vanwege de financiële onzekerheid op de totale Wmo besloten (nog) geen verdere invulling te geven aan het onbenutte budget. Op basis van de realisatiecijfers Wmo 2015 zal een voorstel worden gedaan voor een regeling op dit onderdeel in 2016.

Wmo

Uitgangspunt voor de begroting 2015 was dat de taken en ambities in het kader van de Wmo binnen de financiële kaders worden uitgevoerd. Deze doelstelling is ruimschoots gehaald. Het saldo op de gerealiseerde baten en lasten bedraagt bijna € 8,9 miljoen ten opzichte van de actuele begroting 2015. Dit bedrag is exclusief het resultaat op de huishoudelijke hulp toelage van € 1,6 miljoen, dat wordt overgeheveld naar 2016. Wanneer we ook rekening houden met de eerder gedane (neerwaartse) bijstellingen bij de tweede bestuursrapportage van € 1,9 miljoen, dan bedraagt de totale besparing € 10,8 miljoen.

Voor de nieuwe taken die zijn overgekomen vanuit de AWBZ, begeleiding en kortdurend verblijf en persoonlijke verzorging, zijn de lagere lasten in belangrijke mate het gevolg van de uitgevoerde wettelijke herindicaties waarbij het klantenbestand dat vanuit het Rijk is overgedragen is opgeschoond. Daarnaast wordt aangenomen dat net als bij de traditionele Wmo voorzieningen, huishoudelijke ondersteuning en de hulpmiddelen, de hogere eigen bijdrage CAK de belangrijkste reden is waarom klanten afzien van een Wmo voorziening. Uit landelijk onderzoek (Binnenlands Bestuur) blijkt dat 20% à 25% van de zorggebruikers zou afzien van zorg door de hoge eigen bijdrage. De verkoop van dienstencheques in het kader van de huishoudelijk hulp toelage bleef achter op het beoogde aantal op jaarbasis. In 2015 waren 102.000 dienstcheques beschikbaar voor de Drechtsteden, waarvan er uiteindelijk 11.751 in 2015 zijn verkocht en 2.321 zijn verzilverd. Dit staat gelijk aan € 58.000 op het beschikbare Rijksbudget van € 1,7 miljoen.

Apparaat

Het saldo op de gerealiseerde baten en lasten van de apparaatskosten bedraagt afgerond € 2,4 miljoen ten opzichte van de actuele begroting 2015. Het saldo bestaat uit;

- een resultaat op de apparaatskosten van € 0,8 miljoen,
- een resultaat op decentralisatie uitkering regionale werkbedrijven van € 0,6 miljoen⁴,
- een resultaat op de tijdelijke budgetten decentralisatie van € 0,16 miljoen,
- een voordeel op de dekking participatiebudget onderdeel overhead van € 0,55 miljoen,
- hogere baten apparaat van € 0,3 miljoen door detachering van personeel.

⁴ Loopt via de centrumgemeente Dordrecht.

Ingenieursbureau Drechtsteden

Het IBD is per 1 april 2015 gestart als gereorganiseerd organisatieonderdeel. Een kostendekkende exploitatie was daarbij een belangrijk uitgangspunt. In 2015 zijn hiertoe nieuwe kostprijsberekeningen uitgevoerd en zijn nieuwe tarieven voor 2016 vastgesteld. Door te werken met externe inhuurkrachten, die het werk intern uitvoeren, is gekomen tot een kostendekkende werkwijze.

In 2015 zag het IBD bovendien een sterke toename in de omvang van de orderportefeuille. Deze steeg van € 5,7 miljoen in 2013, naar € 7,3 miljoen in 2014 tot € 8,8 miljoen in 2015. Het jaar 2015 is uiteindelijk afgesloten met een positief resultaat van € 321.000. Dit resultaat kon voornamelijk worden gerealiseerd door de grote orderportefeuille, waardoor veel productieve uren gerealiseerd konden worden. Naast de realisatie van veel productieve uren is er ook nadrukkelijk gestuurd op de uitgaven. Deze zijn hierdoor € 62.000 lager uitgevallen dan begroot.

Tot slot is er ook nadrukkelijk gestuurd op de personele frictiekosten die met de reorganisatie samenhangen. Door de nadrukkelijke aandacht voor de frictiekosten hebben we deze in 2015 tot € 277.000 kunnen reduceren. De frictiekosten vallen buiten de IBD begroting en worden gedragen door de gemeente Dordrecht.

Servicecentrum Drechtsteden

Het Servicecentrum Drechtsteden sluit dit jaar af met een incidenteel positief resultaat van € 2,1 miljoen. Dit resultaat wijkt af van het geprognostiseerde resultaat van € 560.000 dat in de 2^e bestuursrapportage is vermeld. Deze afwijking heeft een incidenteel karakter en wordt veroorzaakt door:

- mutaties in de voorzieningen (€ 1 miljoen);
- mutaties in baten en lasten; vooral materiele budgetten en eenmalige baten (€ 1,1 miljoen).

De mutaties in voorzieningen vallen per saldo € 1 miljoen voordeliger uit. Voor het overgrote deel wordt dit veroorzaakt door het gedeeltelijk vrijvallen van de frictiekostenvoorzieningen vanuit Trap af 1 en Trap af 2 bezuinigingen. Mede door op zoek te gaan naar passende oplossingen en de inzet van het team Mobiliteit & Ontwikkeling zijn er goede resultaten behaald in de begeleiding van werk naar werk van boven formatieve medewerkers, waardoor het risico en het beslag op de voorzieningen is afgenomen en derhalve niet voor 100% behoeft te worden uitgenut.

De belangrijkste oorzaken voor het voordelige resultaat op de materiele budgetten zijn een incidentele vrijval op kapitaallasten (€ 0,2 miljoen), onderuitputting binnen het programma "ICT op Orde" als gevolg van vertraging in de oplevering (€ 0,2 miljoen). Het SCD kampt met een fors ziekteverzuim. Dat vraagt scherpe keuzes in de bedrijfsvoering te maken om de werkdruk beheersbaar te houden. Hierdoor worden niet alle exploitatiebudgetten uitgenut, waardoor er lagere uitgaven zijn op o.m. het opleidingsbudget (€ 0,3 miljoen). Het resterende resultaat van € 0,4 miljoen is het gevolg van een omzetbonus van Randstad (€ 0,2 miljoen), lagere gelijkblijvende WW-kosten bovenformatieve medewerkers als gevolg van inspanningen om bovenformatieven een passende oplossing te bieden (€ 0,06 miljoen), lagere interne doorbelasting (€ 0,06 miljoen) en een extra bate (€ 0,1 miljoen).

Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden

De GBD sluit het jaar af met een positief resultaat van € 120.000, vooral veroorzaakt door extra opbrengsten uit invorderingsactiviteiten, lagere kosten voor inhuur en lagere doorbelasting aan het SCD en het OCD.

Onderzoekcentrum Drechtsteden

Het Onderzoekcentrum Drechtsteden laat een negatief resultaat zien. Dat wordt veroorzaakt door een sterk teruglopende omzet op het pluspakket die € 350.000 lager was dan begroot. Daarnaast is een voordeel van € 71.000 gerealiseerd op externe opdrachten. Met die lagere omzet in het vooruitzicht, heeft geen invulling van vacatures plaatsgevonden. Daardoor is het negatieve resultaat gedempt tot € 130.000.

Chief Information Office

Er is in 2015 onderbesteding op het personeelsbudget van het Chief Information Office (CIO) office voor de niveau 2 projecten. Voor deze projecten wordt gebruik gemaakt van een flexibele schil op basis van inhuur. Doordat minder is ingehuurd is een voordelig saldo van € 114.000 ontstaan.

Algemene dekkingsmiddelen

Het resultaat op de Algemene Dekkingsmiddelen bedraagt € 137.000 en is voornamelijk ontstaan uit het renteresultaat en daarnaast op de huisvesting.

1.4. Voorstel resultaatbestemming per begrotingsprogramma

Het te bestemmen resultaat bij de jaarrekening 2015 bedraagt € 1,6 miljoen. In de tabel hieronder is per programmaonderdeel weergegeven wat het te bestemmen resultaat is, of het voorstel een mutatie met de reserve met zich mee brengt of dat wordt voorgesteld om het resultaat met de gemeenten af te rekenen.

(bedragen x € 1.000)

Begrotingsprogramma	Saldo	Reserves		Afrekenen met gemeenten
		Toevoegen	Onttrekken	
Beleid en Bestuur				
Beleid en bestuur - beleid	695	215	0	480
Beleid en bestuur - bestuur	-1	0	0	-1
Beleid en bestuur - regiogriffie	21	10	0	11
Sociale Dienst Drechtsteden				
Werk en Inkomen	-5.212	0	1.177	-4.035
Minimabeleid	995	0	0	995
Apparaatskosten	2.379	0	0	2.379
Bedrijfsvoering				
Ingenieursbureau Drechtsteden	321	0	0	321
Servicecentrum Drechtsteden	2.142	0	0	2.142
Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden	120	93	0	27
Onderzoekcentrum Drechtsteden	-130	0	100	-30
Bureau Drechtsteden - CIO	114	0	0	114
Algemene dekkingsmiddelen	137	0	0	137
Totaal	1.581	318	1.277	2.540

Het begrotingsprogramma Beleid en bestuur – beleid kent een positief saldo van € 695.000. Het uitvoeringsprogramma van het rMJP loopt ook via dit begrotingsprogramma. Voorgesteld wordt om € 215.000 van het positieve saldo van dit uitvoeringsprogramma toe te voegen aan de te vormen reserve rMJP 2014-2018 en deze middelen in 2016 in te zetten.

De middelen zullen worden gebruikt voor projecten die vallen in drie categorieën, te weten:

- Projecten die wel een start in 2015 hebben gekend, maar doorlopen in 2016.
- Projecten die in 2015 wel op de begroting stonden maar niet zijn uitgevoerd en waarvoor in 2016 geen of te weinig dekking in de begroting aanwezig is, of waarvan de besluitvorming in 2015 heeft plaatsgevonden maar de uitvoering nog niet is gestart.

- C. Projecten waarvan naar aanleiding van de afgelopen periode gebleken is dat een intensivering gewenst is. Concreet hebben we het dan over intensiveringen op lobbytrajecten ten behoeve van de bereikbaarheid (weg en spoor), extra werk op voorbereiding aanbesteding OV concessie, intensiveringen op afspraken met corporaties, afronding van fietsknooppuntennetwerk, coördinatie op duurzaamheidsprojecten en de door u gevraagde analyse van de luchtkwaliteit.

Daarnaast wordt voorgesteld om het resterende resultaat van € 480.000 op het programma aan de gemeenten uit te keren.

Voorgesteld wordt om het resultaat van de griffie deels te reserveren in de te vormen exploitatiereserve van de regiogriffie. Conform de nota "Beleidskader risicomanagement en weerstandsvermogen" bedraagt de minimale ondergrens van een exploitatiereserve € 100.000 en mag de reserve maximaal gevuld zijn tot 3% van de apparaatskosten. Gezien de begrotingsomvang van de Regiogriffie en de beperkte risico's die zich voor kunnen doen bij de Regiogriffie wordt voorgesteld om niet de reserve met het volledige resultaat te vullen. Voorgesteld wordt om van het resultaat € 10.000 te reserveren en het resterende resultaat (€ 11.000) terug te betalen aan de gemeenten.

Voor het negatieve resultaat van € 5,2 miljoen op inkomensondersteuning wordt voorgesteld om deze te dekken door het inzetten van de reserve Inkomensondersteuning (€ 1,2 miljoen) en het resterende tekort (€ 4 miljoen) af te rekenen met de gemeenten. Daarnaast wordt voorgesteld om het resultaat op minimabeleid (€ 1,0 miljoen) en het apparaat (€ 2,3 miljoen) uit te keren naar de gemeenten.

Voorgesteld wordt om het positieve resultaat van het Ingenieursbureau Drechtsteden, ter grootte van € 321.000, volledig uit te keren aan de gemeenten Dordrecht (73%) en Zwijndrecht (27%) gebaseerd op de gerealiseerde omzetverhouding van beide gemeenten.

Het te bestemmen resultaat van het SCD over 2015 bedraagt € 2,1 miljoen. Hiervan stellen we voor om het volledige bedrag uit te keren aan de eigenaren.

De GBD sluit het jaar af met een positief resultaat van € 120.000. Conform uw besluitvorming over de strategische visie wordt hiervan € 45.000 uit de opbrengst aanmaningen/dwangbevelen toegevoegd aan de te vormen reserve voor de strategische reserve. Daarnaast zal conform deze besluitvorming het saldo op de reguliere bedrijfsvoering (€ 48.000) aan deze reserve worden toegevoegd.

Voorgesteld wordt om het voordeel op de belastingtaken van € 27.000 naar rato van de bijdragen aan de gemeenten terug te storten..

Voorgesteld wordt de gehele exploitatiereserve van het OCD in te zetten ter dekking van het negatieve resultaat 2015. Het resterende negatieve resultaat (€ 30.000) zal vervolgens afgerekend worden met de gemeenten.

Voorgesteld wordt om het positieve resultaat op de CIO (€ 114.000) volledig terug te laten vloeien naar de gemeenten.

Voorgesteld wordt om het resultaat op de *Algemene dekkingsmiddelen* (€ 137.000) uit te keren aan de gemeenten. In onderstaande tabel is weergegeven wat de effecten per gemeente zijn voor de voorgestelde uit te keren resultaten.

(bedragen x € 1.000)

	Te verdelen	Alblasserdam	Dordrecht	Hendrik-Ido-Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	Sleutel
Beleid en bestuur								
Beleid en bestuur - beleid	480	35	218	53	59	45	82	Inwoners
Beleid en bestuur - bestuur	-1	0	-1	0	0	0	0	Inwoners
Beleid en bestuur - regiogriffie	11	1	5	1	1	1	2	Inwoners
Sociale Dienst Drechtsteden								
Werk en Inkomen	-4.035	-169	-2.647	-134	-285	-226	-573	Klanten
Minimabeleid	995	42	652	33	70	56	141	Klanten
Apparaatskosten	2.379	87	1.715	73	133	107	264	Klanten
Bedrijfsvoering								
Ingenieursbureau Drechtsteden	321		234				87	Omzet
Servicecentrum Drechtsteden	2.142	152	1.091	168	250	172	309	Verrekeningsys.
Gemeentebelastingen en basisinformatie Drechtsteden	27		15	3	3	3	4	Aanslagregels
Onderzoekcentrum Drechtsteden	-30	-2	-13	-3	-4	-3	-5	Inwoners
Bureau Drechtsteden - CIO	114	8	50	12	14	10	19	Inwoners
Algemene dekkingsmiddelen	137	10	61	15	16	12	23	Inwoners
Totaal	2.541	164	1.380	221	257	177	353	

Perspectiefnota

Het Drechtstedenbestuur heeft in 2015 aan dhr. Jansen de opdracht gegeven om ons gebied een spiegel voor te houden én aanbevelingen te doen over mogelijkheden om de positie van de Drechtsteden te verbeteren. Het rapport Zichtbaar Samen Maritiem dat dhr. Jansen op basis van deze opdracht heeft opgeleverd is wat het Drechtstedenbestuur betreft een nadere verdieping, precisering en uitwerking van de in het rMJP afgesproken ambities en geeft nadere focus.

Daarnaast is de afgelopen maanden gewerkt aan de voorbereiding van een bestuursakkoord met de provincie Zuid-Holland. Samenwerking tussen de provincie en de Drechtsteden moet beide helpen om hun agenda's te realiseren. Het bestuursakkoord heeft naar verwachting positieve consequenties voor de al lopende inzet uit het rMJP. Het is tegelijk de verwachting dat meer kracht gemaakt kan worden door additionele provinciale inzet. Op onderdelen zijn hiervoor naar verwachting ook vanuit onze regio extra middelen nodig.

Naar aanleiding van het rapport Zichtbaar Samen Maritiem en het provinciaal bestuursakkoord bieden wij u in juni een perspectiefnota aan. In deze perspectiefnota maken wij de consequenties van de gewenste intensiveringen inzichtelijk. Dit wordt concreet vertaald in een gebundelde actielijst vanuit Zichtbaar Samen Maritiem, het provinciaal Bestuursakkoord én het rMJP. De nota verschaft hiermee inzicht in de voorgestelde intensiveringen en de bijbehorende inzet van mensen en middelen. U kunt deze nota in de algemene beschouwingen van begin juli en hiermee het debat rondom het perspectief op 2017 en verder betrekken. Het betrekken van de perspectiefnota bij de algemene beschouwing stelt de gemeenten bovendien in staat om de eventuele financiële consequenties nog in de lokale Begroting 2017 te verwerken.

Op basis van de resultaatbepalende onderdelen in deze jaarrekening wordt een positief resultaat van € 15,8 miljoen met de gemeenten afgerekend. Daarnaast vloeit er vanuit de resultaatbestemming € 1,9 miljoen naar de gemeenten terug. Met oog op het bovenstaande doen we u de aanbeveling om een deel van het positieve jaarrekeningresultaat dat naar u terugvloeit lokaal te reserveren ten behoeve van de voorziene intensiveringen en de middelen die hiervoor benodigd zullen zijn.

2. Programma's

2.1. Beleid, bestuur en regiogriffie

2.1.1. Beleid

Inleiding

In 2015 is gewerkt aan de eerste jaarschijf van het uitvoeringsprogramma van het rMJP 2014-2018. Zoals al eerder is beschreven is daarbij niet alles wat begroot was uitgevoerd. In 2015 zijn echter wel grote stappen gezet met een aantal majeure onderwerpen.

In dit onderdeel van de jaarrekening zal slechts op hoofdlijnen worden gerapporteerd over het uitvoeringsprogramma rMJP, met name om verklarend te kunnen zijn met betrekking tot de financiën. In 2015 zijn immers gesprekken met de auditcommissie van de Drechtraad gevoerd om te komen tot een manier waarop de Drechtraad beter geïnformeerd kan worden over de voortgang van rMJP. Aanleiding is dat de huidige P&C cyclus weliswaar voldoende inzicht biedt in financiën en uitvoering op hoofdlijnen, maar dat er behoefte is aan juist de inhoudelijke discussie tussen Drechtstedenbestuur en Drechtraad op het gebied van het regionale beleid zoals beschreven in het rMJP. Als instrument is daarbij het Kompas rMJP ontwikkeld. In 2016 zal het Kompas voor de eerste keer daadwerkelijk worden toegepast, naast de gebruikelijke P&C documenten.

Wat hebben wij bereikt?

Op een aantal belangrijke onderwerpen uit het rMJP heeft besluitvorming plaatsgevonden en zijn uitvoeringsstappen gezet. De meest opvallende zijn:

- Instelling MKB Katalysatorfonds van € 500.000.
- Deelname aan Innovation Quarter en deelname in het participatiefonds van Innovation Quarter;
- Betere aanhaking op Europa (o.a. deelname Open Days); start handelsbetrekkingen Bulgarije (Varna) en China;
- Nieuw actieplan Maritime Delta;
- Techniekdock, onderwijsroute, bedrijvenroute en techniekpromotie: in totaal bijna 4300 leerlingen kennis laten maken met techniek;
- Diverse associate degree opleidingen in ontwikkeling, naast de al bestaande Engineering;
- Twee vraaggerichte HBO opleidingen: psychologie en topsportmanagement & ondernemerschap: samen 360 studenten ingeschreven;
- Overeenstemming maatregelen verbeterde doorstroming A15;
- Pilot waterbus sneldienst Rotterdam;
- Opzet duurzaamheidsprogramma 2016-2018;
- Herijking PALT 2015-2020.

Hoe hebben we gemeten?

In het Kompas rMJP zal hier aandacht aan worden besteed.

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)

	Actuele begroting 2015			Realisatie 2015			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Algemeen	4.268	4.395	127	4.221	4.395	175	47	0	47
rMJP- Fysiek	715	715	0	313	715	402	402	0	402
rMJP- Economie	514	514	0	266	514	248	248	0	248
rMJP- Arbeidsmarktbeleid	520	520	0	423	520	97	97	0	97
rMJP- Algemeen	0	0	0	99	0	-99	-99	0	-99
Saldo van baten en lasten	6.017	6.144	127	5.322	6.144	822	695	0	695
Mutaties reserve	127	0	127	127	0	-127	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	6.144	6.144	0	5.449	6.144	695	695	0	695

Resultaatanalyse

(bedragen x € 1.000)

Toelichting	Omschrijving afwijking	I/S	Voordeel	Nadeel	Saldo	Gemeente
	Lasten					
A.	Uitvoeringsprogramma Fysiek	I	402		402	Grotendeels verrekenen met alle gemeenten
	Uitvoeringsprogramma Economie	I	248		248	Grotendeels verrekenen met alle gemeenten
	Uitvoeringsprogramma Arbeidsmarktbeleid	I	97		97	Verrekenen met alle gemeenten
	Uitvoeringsprogramma Algemeen	I		-99	-99	Verrekenen met alle gemeenten
B.	Energieprogramma Drechtsteden	I	11		11	Verrekenen met vijf gemeenten
C.	Middelen van derden/subsidies	I		-47	-47	Nee
D.	Vrijval/overig	I	106		106	Verrekenen met alle gemeenten
	<i>Subtotaal</i>		<i>864</i>	<i>-146</i>	<i>718</i>	
	Baten					
C.	Middelen van derden/subsidies	I	47		47	Nee
D.	Vrijval/overig	I		-70	-70	Verrekenen met alle gemeenten
	<i>Subtotaal</i>		<i>47</i>	<i>-70</i>	<i>-23</i>	
	Saldo van baten en lasten		911	-216	695	
	Mutaties reserve					
	Gerealiseerd resultaat		911	-216	695	

Toelichting:

A. Uitvoeringsprogramma 2015

Het uitvoeringsprogramma rMJP is in het voorjaar van 2015 door de Drechttraad vastgesteld inclusief de daarbij behorende budgetten in meerjarenperspectief. Hierdoor, maar ook door moeilijkheden met het organiseren van de benodigde uitvoeringscapaciteit bij de Drechtstedengemeenten, is een deel van de projecten (nog) niet uitgevoerd of afgerond. Dit geldt op alle onderdelen van het uitvoeringsprogramma.

Onder de post Uitvoeringsprogramma Algemeen zijn de kosten opgenomen van de in het najaar door mr. Jansen uitgevoerde sociaal economische analyse (€ 60.000). Hieruit volgt in samenhang met het rMJP een aangescherpte prioritaire agenda met cruciale opgaven en scherp profiel van de Drechtsteden.

Daarnaast zijn onder deze post de lasten voor communicatie rMJP en een geringe post mobiliteitsmanagement opgenomen, welke uit het rMJP worden bekostigd.

B. Energieprogramma Drechtsteden

De gemeenten (behalve Alblasserdam) hebben in 2009 op basis van de 'Verkenning klimaatbeleid in de Drechtsteden' een SLOK-uitkering uit het Gemeentefonds aangevraagd en toegekend gekregen voor het uitvoeren van het Energieprogramma. Deze uitkering is over de periode 2010 tot en met 2013 gecollecteerd door de Drechtsteden bij de gemeenten, zodat deze in Drechtstedenverband kan worden ingezet voor het Energieprogramma Drechtsteden 2010-2013. De jaren 2014 en 2015 zijn gebruikt om dit programma af te ronden. Bij de 2^e bestuursrapportage is € 110.000 van het resterende budget teruggegeven aan de vijf gemeenten. De daadwerkelijke lasten 2015 zijn iets lager uitgekapt, waardoor er eind 2015 nog een budget van € 11.000 resteert. Voorgesteld wordt om ook dit terug te storten naar de vijf gemeenten.

C. Overige projecten gefinancierd door middelen van derden

Bureau Drechtsteden ontvangt naast bovenstaande middelen nog andere subsidies van de provincie Zuid Holland. Te denken valt aan subsidie voor verkeersveiligheid in de Drechtsteden, ISV3, BDU-gelden en middelen voor het programma Luchtkwaliteit. In 2015 is meer uitgegeven aan deze onderdelen dan begroot. Deze hogere uitgaven worden gedekt uit de subsidies.

D. Vrijval/overig

Op een aantal budgetten, zoals bijvoorbeeld het budget bedrijfsvoering is minder uitgegeven. Tevens zijn er wat oude verplichtingen vrijgevallen. Dit zijn ook incidentele meevallers.

2.1.2. Bestuur en staf

Inleiding

Begin 2015 is het rMJP vastgesteld door de Drechttraad, daarmee het inhoudelijke en ambitieuze kader vormend voor de regio voor deze periode. De uitvoering hiervan is ter hand genomen.

De sociaaleconomische situatie van de Drechtsteden vraagt verscherping van actie en inzet op relevante en beïnvloedbare dossiers. In de tweede helft van 2015 heeft het Drechtstedenbestuur opdracht gegeven voor het opstellen van een scherpe gerichte sociaaleconomische analyse van de Drechtsteden. De aanbevelingen uit die analyse 'Zichtbaar Samen Maritiem' van dhr. Jansen worden in 2016 in samenhang met het rMJP en samen met de Drechttraad en externe partners in uitvoering genomen.

Ook in 2015 zijn de ontwikkelingen op het gebied van openbaar bestuur nauwlettend gevolgd. Op verzoek van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten heeft het Drechtstedenbestuur ideeën ingediend om binnen de Drechtsteden in het kader van de Experimentenwet te experimenteren en knellende wet- en regelgeving tijdelijk buiten werking te stellen. In oktober 2015 heeft het Drechtstedenbestuur bericht ontvangen van het Ministerie dat geen van de ingebrachte ideeën in de Experimentenwet zullen worden opgenomen. De minister stelt daarbij dat de Drechtsteden feitelijk al volgens de elementen uit onderdelen van de aangedragen experimenten opereert en daarom deze niet als experiment geschikt te achten.

Voor de zomer van 2015 ontvingen de Drechtsteden het verzoek van de gemeente Hardinxveld-Giessendam om toe te kunnen treden tot de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden. In november 2015 hebben de gemeenten en de Drechttraad hiermee ingestemd.

Wat hebben wij bereikt?

Product/activiteit/project	Beoogd resultaat	Stand van zaken
Programmering	Programmering voorzien van optimaal werkende bevoegdheden toedeling	Het regionaal Meerjarenprogramma Drechtsteden 2014-2018 is ingepast in de tekst van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden met de 10 ^e wijziging. Na vaststelling in de 6 gemeenteraden heeft de Drechttraad op 9 juli 2015 de wijziging aanvaard.
	Verbeterd en eenduidig begrippenkader in tekst van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden	Een algehele actualisering van de gemeenschappelijke regeling wordt voorbereid.
	Profiel en identiteit van de Drechtsteden	De sociaaleconomische situatie van de Drechtsteden vraagt verscherping van actie en inzet op relevante en beïnvloedbare dossiers. Hiertoe heeft het Drechtstedenbestuur opdracht gegeven aan mr. Jansen een scherpe gerichte sociaaleconomische analyse van de Drechtsteden op te stellen. Op basis van deze in december 2015 opgeleverde analyse 'Zichtbaar Samen Maritiem' wordt in 2016 in samenhang met rMJP een prioritaire agenda met cruciale opgaven en scherp profiel van de Drechtsteden geformuleerd.
Ontwikkelingen openbaar bestuur	Open en transparant bestuur	Het Drechtstedenbestuur heeft besloten op het verzoek van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten in te gaan en heeft vijf ideeën ingediend om binnen de Drechtsteden in het kader van de door de minister op te stellen Experimentenwet te experimenteren en knellende wet- en regelgeving tijdelijk buiten werking te stellen. De vijf ideeën betreffen: a) onwrikbaarheid regelgeving Beter Benutten b) budgettering en verantwoording gedelegeerde taken c) democratische legitimatie medebeslissingsbevoegdheid externe partners

Product/activiteit/project	Beoogd resultaat	Stand van zaken
		d) impuls professionaliteit wethoudersfunctie e) borging van het bestuursmodel van de Drechtsteden. In oktober 2015 heeft het Drechtstedenbestuur bericht ontvangen van het Ministerie dat geen van de ingebrachte ideeën in de Experimentenwet zullen worden opgenomen. De minister stelt daarbij dat de Drechtsteden feitelijk al volgens de elementen uit onderdelen van de aangedragen experimenten opereert en daarom deze niet als experiment geschikt te achten.
	Bestuurlijke verbindingen die ertoe doen en resultaten opleveren	Op 9 juli 2015 heeft Hardinxveld-Giessendam besloten een verzoek tot toetreding in te dienen. Na de bestuursorganen van de 6 Drechtsteden-gemeenten heeft de Drechtstraad op 3 november 2015 ingestemd met toetreding. Het implementatieplan is in voorbereiding. In aanloop naar de daadwerkelijke juridische toetreding wordt de betrokkenheid van raadsleden, bestuurders en ambtenaren van Hardinxveld-Giessendam bij de thema's en werkwijze van de Drechtsteden al gerealiseerd.
		In de collegeconferentie van 24 juni 2015 hebben de colleges samen met het Drechtstedenbestuur opdracht gegeven een reflectie te laten uitvoeren naar de externe kracht van de Drechtstedelijke samenleving en de inzet en bijdrage van de Drechtsteden (gemeenten en samenwerkingsverband) aan de vitaliteit van de partners van de Drechtsteden. In het vervolg op de sociaaleconomische analyse (hierboven beschreven) wordt uitvoering aan het proces externe kracht gegeven.
		Reguliere en ad-hoc bestuurlijke contacten in het verlengde en ter versterking van bovenstaande acties met provincie Zuid-Holland, Raad voor openbaar bestuur, Platform 31, Ministerie van Binnenlandse Zaken, etc.
Communicatie	Bereiken van de inhoudelijke opgaven en ambities uit het rMJP	In april 2015 zijn observaties en uitgangspunten besproken voor een nieuw te ontwikkelen Communicatievisie en –aanpak Drechtsteden 2015-2018. Het intern Communicatie Frame Drechtsteden 2015-2018 is op 3 september 2015 vastgesteld door het Drechtstedenbestuur.

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)

	Actuele begroting 2015			Realisatie 2015			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten	1.668	1.668	0	1.685	1.684	-1	-17	16	-1
Mutaties reserve	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	1.668	1.668	0	1.685	1.684	-1	-17	16	-1

2.1.3. Regiogriffie

Wat hebben wij bereikt?

Met de vaststelling van de Verordening Ondersteuning Algemeen Bestuur op 4 november 2014 heeft de Drechtstraad definitief gekozen voor een eigen ondersteuning in de vorm van een Regiogriffie. Na de invoering van de dualistische bestuursstructuur in gemeenten in 2002, is dit in Nederland de eerste gemeenschappelijke regeling die ondersteund wordt door een griffie en een griffier.

In het laatste kwartaal van 2015 is de Regiogriffie vrijwel volledig toegegroeid naar de vastgestelde formatie van 2,9 fte exclusief de ondersteuning door de zes raadsgriffiers voor Drechtstedendinsdag

(0,6 fte). Vanaf dat moment is een inhaalslag ingezet om de ondersteuning van de Drechtraad verder te professionaliseren en optimaliseren.

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Product/activiteit/project	Beoogd resultaat	Stand van zaken
Vorbereiding, uitvoering en afhandeling van besluiten van 10 Drechststedendinsdagen.	Een uit logistiek en organisatorisch oogpunt adequaat verloop van de vergaderingen	Werkzaamheden worden continu geëvalueerd en zo mogelijk worden verbeterpunten ingebracht.
Vorbereiding, uitvoering en nazorg van alle vergaderingen van de commissies en werkgroepen die zijn ingesteld door de Drechtraad.	Een goede, soepele uitvoering en verzorging van de vergadering en het geven van noodzakelijke faciliteiten en ondersteuning.	Werkzaamheden worden continu geëvalueerd en zo mogelijk worden verbeterpunten ingebracht. Het aantal vergaderingen varieert per jaar.
Formuleren van servicenormen.	Het scheppen van duidelijkheid van verwachtingen van de ondersteuning aan Drechtraad en zijn commissies.	Start in 2015 met doorloop in 2016
Opstellen van jaarplannen.	Drechtraad krijgt inzicht in de wijze en kwaliteit van uitvoering van reguliere werkzaamheden en bijzondere opdrachten	In het vierde kwartaal wordt gestart met het jaarplan voor 2016.

Hoe hebben we gemeten?

Centraal bij de regiogriffie staat de dienstverlening aan de Drechtraad als bestuursorgaan en de Drechtraadsleden individueel.

Hieronder zijn gegevens opgenomen van de werkzaamheden van de Regiogriffie en wordt cijfermatig inzicht gegeven in de vergaderingen van Drechtraad en haar commissies.

Onderstaande gegevens betreffen de periode van januari tot en met december 2015.

Aantal vergaderingen

Drechtstedendinsdag	Aantal bijeenkomsten
Drechtstedendinsdagen	10
Themabijeenkomsten	8
Begroting Drechtraad	1
Carrousels Sociaal	8
Carrousels Fysiek	4 ⁵
Carrousels Bestuur & Middelen	8 ⁶
Carrousels Integraal	4
Thematafel	2

Vaste commissies	Aantal bijeenkomsten
Presidium	3
Agendacommissie	10
Auditcommissie	6
Werkgeverscommissie	5

Ad-hoc commissies	Aantal bijeenkomsten
Tijdelijke commissie Vorbereiding Toetsing Transitie	5
Tijdelijke commissie GRD	3
Eenmalige onafhankelijke onderzoekscommissie	2

Initiatieven vanuit de Drechtraad

Moties	Aantal	Amendementen	Aantal	Initiatiefvoorstellen	Aantal
Aangenomen	5	Aangenomen	2	Aangenomen	0
Verworpen	1	Verworpen	4	Verworpen	0
Ingetrokken	3	Ingetrokken	3	Ingetrokken	1

⁵ Waarvan één gecombineerd met Sociaal

⁶ Waarvan één gesplitst in een Carrousel Bestuur en een Carrousel Middelen

Raadsvoorstellen	Aantal
Van Drechtstedenbestuur	28
Van Drechtstraadscommissies en -voorzitter	10

Raadsinformatiebrieven	Aantal
Van Drechtstedenbestuur	59

Insprekers	Aantal
In Carroussels	3

Kijkcijfers Livestream uitzending	Aantal
Juli	177

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)

	Actuele begroting 2015			Realisatie 2015			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten	370	370	0	349	370	21	21	0	21
Mutaties reserve	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	370	370	0	349	370	21	21	0	21

Resultaatanalyse

(bedragen x € 1.000)

Toelichting	Omschrijving afwijking	I/S*	Voordeel	Nadeel	Saldo	Gemeente**
	Lasten					
A.	Personele lasten Regiogriffie	I	19		19	Ja
B.	Bedrijfsvoering Regiogriffie - overige	I	2		2	Ja
	<i>Subtotaal</i>		<i>21</i>		<i>21</i>	
	Saldo van baten en lasten		21		21	
	Mutaties reserve					
	Gerealiseerd resultaat		21		21	

Toelichting:

A. Personele lasten Regiogriffie

Met ingang van 1 mei 2015 is de regiogriffier in dienst getreden. In de eerste vier maanden lag de ondersteuning van de Drechtstraad in handen van een interim regiogriffier. Voorts is per 1 december 2015 de raadsadviseur in dienst getreden. De raadsadvisering lag in 2015 vrijwel het hele jaar bij een interim raadsadviseur. Voor procescoördinatie en ondersteuning is structureel 0,8 fte ingezet terwijl hiervoor 1,1 fte was begroot. De hogere kosten voor inhuur en lagere kosten voor ondersteuning leveren een voordelig saldo op van € 19.000.

B. Bedrijfsvoering Regiogriffie - overige

Door een strakke sturing op de kosten is er een klein batig saldo van € 2.000 op de kosten van de bedrijfsvoering en zijn de budgetten voor materiaalkosten van de Drechtstraad en de kosten van de Drechtstedendinsdagen toereikend gebleken en volledig benut.

2.2. Sociale Dienst Drechtsteden

2.2.1. Werk & Inkomen

Inleiding

De Nederlandse economie groeide in 2015 met 2,1% en trokken de consumptie van huishoudens en de investeringen van bedrijven aan (cijfers CPB). In het kielzog van deze aantrekkende economie nam de werkgelegenheid in 2015 licht toe, en wordt in 2016 een verdere toename verwacht. De Drechtsteden stellen alles in het werk om zo goed en effectief mogelijk aan te sluiten bij de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en uitkeringsgerechtigden te laten aansluiten bij deze ontwikkelingen. Daarbij is het een gegeven dat mensen met een uitkering pas later profiteren van economisch herstel ten opzichte van andere werkzoekenden, zoals mensen met een WW-uitkering, die vaak dichterbij de arbeidsmarkt staan.

Als gevolg van een oplopende vervangingsvraag groeit het aantal ontstane vacatures harder dan de werkgelegenheid, dat heeft onder andere te maken met de mismatch tussen het soort vacatures (bv technisch gespecialiseerd personeel) en de mensen die een uitkering hebben.

De groei van het aantal statushouders in de Drechtsteden en de instroom van nieuwe groepen in de Participatiewet drukken tevens (negatief) op het uitkeringsbestand.

Wat hebben wij bereikt?

Het doel: het aantal mensen dat eind 2015 een uitkering ontvangt is maximaal **6.195**.

De eindstand van het aantal mensen dat een bijstandsuitkering ontvangt op 31 december 2015 is **6.293**.

Dit betekent een stijging van 98 personen ten opzichte van de target en een toename van 240 personen over heel 2015, dat is een stijging van 4%. In 2014 was er sprake van een stijging van 11%.

Doelstelling	Afspraak	Resultaat 31 december 2015
Bestand consolideren	Eindstand: 6.053 Bijgesteld: 6.195	6.293
Toename nieuwe statushouders	142 unieke uitkeringen	202 unieke uitkeringen
Plaatsingen Baanbrekend Drechtsteden	900	959
Inzet detacheringen uitkeringsgerechtigden	200	235
Beperken van de instroom	60%	56%
Realiseren Participatieplekken	800-1.100	873 beschikbaar 559 gevuld

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Bestandsontwikkeling

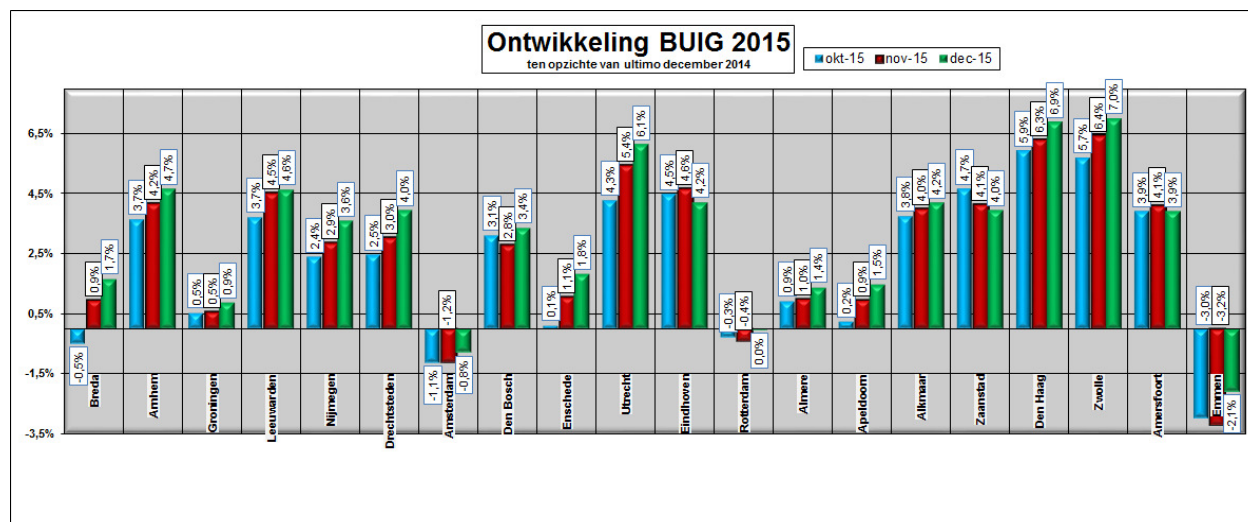
In 2015 was de doelstelling dat het bijstandsvolume gelijk zou blijven ten opzichte van de eindstand in 2014: 6.053. In de eerste bestuursrapportage van 2015 is deze doelstelling al bijgesteld naar 6.195 door de extra taakstelling van het aantal statushouders. Daarnaast zijn met de invoering van de Participatiewet nieuwe doelgroepen ingestroomd: Instroom in de Wsw is niet meer mogelijk en jonggehandicapten met verdienvermogen komen niet meer in aanmerking voor de Wajong en stromen per 2015 in onder de Participatiewet.

In de eerste helft van 2015 zagen we een toename van het aantal bijstandsuitkeringen naar 6.283 half mei. In de eerste maanden van het jaar stromen doorgaans meer mensen in de bijstand en verlaten minder mensen de bijstand. (Het 'wintereffect': minder vacatures/werk) Vanaf half mei zien we in Drechtsteden een lichte daling van het bijstandsvolume naar 6.185 eind augustus om uiteindelijk eind

december op 6.293 uit te komen. Hoewel er in 2015 een lichte daling van de werkloosheid in Nederland plaatsvond van 7,2% naar 6,8% in november, blijft een daling van het bijstandsvolume in een groot deel van Nederland nog achterwege. Mensen met een WW uitkering profiteren het meest van de aantrekkende arbeidsmarkt, maar zijn ook nog een grote instroomcategorie voor het bijstandsvolume wanneer hun WW-rechten eindigen.

Benchmark grote gemeenten

Tot en met december 2015 is in de grote gemeenten die deelnemen aan de benchmark opnieuw een stijging van het bestand te zien. De gemiddelde groei van alle deelnemende gemeenten in 2015 is 2,9% en varieert per individuele gemeente van een -2,1% tot +7%. De Drechtsteden nemen met een stijging van 4,0% de 8^e positie in. Dit is een aanzienlijke verbetering ten opzichte van de eerste periode van 2015 waarin de Drechtsteden nog de 4^e plaats innamen van grootste stijgers.

Inzet op beperken instroom en bevorderen uitstroom

In het laatste kwartaal van 2015 is extra inzet gepleegd op het uitvoeren van extra initiatieven aan de poort en voor het zittend bestand. Voor deze initiatieven zijn succesvolle voorbeelden uit het land geraadpleegd, ondersteund door de ingediende motie in de Drechtstraad.

Instroom

De totale instroom in 2015 is 2.199 uitkeringen. De top 3 van belangrijkste instroomredenen zijn:

1. Einde WW (max. termijn) (16,6%)
2. Einde (tijdelijk) werk of ziektewet (14,4%)
3. Verhuizing vanuit een andere gemeente (8,1%)

Andere veelvoorkomende instroomredenen zijn: Verkrijgen verblijfsvergunning (7,5%), beëindigen huwelijk/relatie (7,3%), beëindigen van studie (7,0%) en wegvallen overige inkomsten (4,6%).

De instroom naar loonwaarde in percentage van het totale bestand ziet er als volgt uit:

1. 80 - 100% loonwaarde	60%
2. 50 - 80% loonwaarde	20%
3. 30 - 50% loonwaarde	11%
4. < 30% loonwaarde	9%

Ondanks de wat gunstigere situatie op de arbeidsmarkt is er in 2015 sprake van meer instroom. De volgende factoren spelen daarbij een rol:

- De belangrijkste instroomredenen hebben te maken met de conjunctuur, max WW en einde ziektewet. De werkgelegenheid is in 2015 weer langzaam in herstel, maar dit herstel is altijd later voelbaar op de arbeidsmarkt;
- De Wsw instroom is gestopt met ingang van 2015 en jonggehandicapten kunnen geen aanspraak meer maken op een Wajong uitkering wanneer zij nog verdien capaciteit hebben. Ook de personen van wie het tijdelijke Wsw dienstverband eindigt, stromen vaak in de Participatiewet in.

Beperken van de instroom

In de Drechtsteden wordt de instroom beperkt door:

- Preventie: Voorkomen dat mensen een beroep doen op de uitkering vanwege het recht op andere voorzieningen zoals een uitkering UWV of alsnog werk vinden. Hierdoor zijn 56% van de mensen die zich meldden voor een uitkering uiteindelijk niet ingestroomd.
- Ondersteuning schoolverlaters Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO), Praktijkonderwijs (PrO) en de Entree opleiding (mbo-1): Voor deze schoolverlaters is in 2015 een speciale aanpak gestart die landelijke veel aandacht krijgt als 'good practice'. Het gaat hier om ca. 120 jongeren per jaar. Een gezamenlijke aanpak met het UWV en de scholen richt zich op een vroegtijdige passende ondersteuning naar werk of participatie.
- Intensieve aanpak aan de poort: in juli is gestart met een proef 'Workfast'. Hierbij worden mensen die zich melden voor een uitkering direct een traject terug naar werk geboden, waardoor instroom wordt beperkt. Dit heeft geleid tot 214 volledig doorlopen trajecten waarbij 97 mensen geen beroep deden op een uitkering. Ook is handhaving toegevoegd aan de poort die direct wordt ingezet op klanten en noodzakelijke onderzoeken.
- Startersbeurs: werkervaringsplaatsen voor schoolverlaters uit het middelbaar en hoger onderwijs. Vanaf 1 oktober zijn 50 extra beurzen beschikbaar gesteld tot en met oktober 2016. In 2015 zijn er 20 nieuwe beurzen verstrekt en ronden 53 jongeren hun beurs af.

Uitstroom

In totaal zijn in 2015 1.934 uitkeringen beëindigd. De belangrijkste uitstroomredenen zijn: werkaanvaarding en verhuizing naar een andere gemeente. De plaatsingen van Baanbrekend Drechtsteden en detacheringen zijn boven het target uitgestegen. Baanbrekend had als doel om 900 plaatsingen in 2015 te realiseren. Er zijn in totaal 959 plaatsingen gerealiseerd, waaronder 235 detacheringen, 90 detacheringen SW en 24 plaatsingen met loonkostensubsidie. Dit is een stijging van 36,4% in het aantal plaatsingen ten opzichte van de realisatie in 2014 (703 plaatsingen).

De uitstroom naar loonwaarde in percentage van het totaal ziet er als volgt uit:

1. 80 - 100% loonwaarde	52%
2. 50 - 80% loonwaarde	23%
3. 30 - 50% loonwaarde	10%
4. < 30% loonwaarde	12%
5. Onbekend	3%

Bevorderen uitstroom naar werk

Vanaf 2015 kan door de invoering van de Participatiewet sterker ingezet worden op uitzend – deeltijd – en flexwerk en loonkostensubsidies om zo flexibel in te spelen op de kansen op de arbeidsmarkt. In 2015 zijn 235 detacheringen gerealiseerd, waarvan 13 plaatsingen met loonkostensubsidie voor niet-uitkeringsgerechtigden (doelgroep VSO/ PrO).

Zoals aangegeven zijn in 2015 ook nieuwe initiatieven gestart om uitstroom verder te bevorderen:

- Workfast: ook voor het zittend bestand wordt de methode Workfast ingezet. Hierbij worden uitkeringsgerechtigden intensief begeleid naar werk. Dit project is in oktober gestart voor het 'werkfitte' bestand. Er zijn in totaal 88 trajecten ingezet en 43 trajecten volledig doorlopen, waarbij 32 personen zijn uitgestroomd.
- Meisterbeurs: Vanaf oktober is het instrument 'Meisterbeurs' beschikbaar. Een instrument voor 50-plussers met een uitkering die werkervaring kunnen opdoen bij een werkgever. Hierbij gaat het om additioneel werk voor maximaal 6 maanden. In 2015 meldden 12 mensen zich aan voor de meesterbeurs, er was nog geen sprake van uitstroom op basis van de meesterbeurs.

In de tweede bestuursrapportage is aangegeven dat initiatieven die geen of weinig effect hebben, zullen worden stopgezet. Dit is gebeurd met het instrument 'Direct Werk' waarbij intensieve bemiddeling naar betaald werk van de 80-100% doelgroep zou worden uitgevoerd. Ook het initiatief "extra detacheren" heeft in 2015 geen doorgang gevonden, er is geen partij gevonden die het project mee wilde uitvoeren.

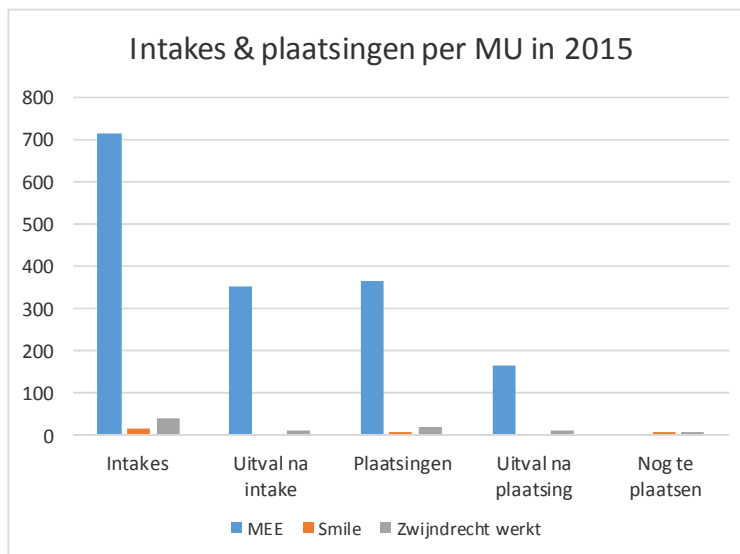
Participatieplekken

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het creëren van de participatieplekken, samen met het maatschappelijk middenveld en het bedrijfsleven. Ten behoeve van de uitvoering van de

participatieplekken heeft MEE per 1 januari 2015 de opdracht gekregen de organisatie en uitvoering hiervan op zich te nemen voor de Drechtsteden.

Sinds september 2015 is dit deels gewijzigd, en worden de taken van de Matchingsunit in Alblasterdam uitgevoerd door leerwerkbedrijf 'Smile' en in Zwijndrecht door leerwerkbedrijf 'Zwijndrecht Werkt'. Per 1 januari 2016 zal ook Hendrik Ido Ambacht volgen (leerwerkbedrijf Ambachtse Bedrijven).

Bij de start van de participatieplekken waren er nog wat onduidelijkheden over de praktische samenwerking tussen MEE, gemeenten en participatieprojecten. Dit vertraagde de realisatie van de participatieplekken begin 2015. De doelstelling was om 800 – 1.100 participatieplekken te realiseren. In totaal waren er 873 p-plekken beschikbaar, waarvan 559 ingevuld (64%). In totaal hebben 30 participatieprojecten c.q. leerwerkbedrijven plaatsen aangeboden.

Zoals de cijfers tonen, vallen er (te) veel potentiële kandidaten uit in de intakefase. Hiertoe is actie ondernomen door: lancering van een website over de participatieplekken voor burgers in de Drechtsteden: www.doemeewijzer.nl; en verdere versterking van de lokale werving door het organiseren van bijeenkomsten voor geïnteresseerden op locatie bij leerwerkbedrijven en dichterbij huis. Dit heeft tot op heden onvoldoende resultaat opgeleverd. In 2016 worden verdere maatregelen genomen om de uitval terug te dringen.

Regionaal netwerkplatform

In de Participatiewet is het concept van het 'werkbedrijf' geïntroduceerd. In de Drechtsteden is een regionaal netwerkplatform ingericht als werkbedrijf. Binnen het netwerkplatform wordt samengewerkt en vindt uitwisseling van kennis en ervaringen plaats met betrekking tot de arbeidsmarkt, sectorplannen en de participatie van mensen met een arbeidshandicap. O.a. werkgevers, werknemers, het onderwijs, en het UWV werken hier samen.

Op 18 juni jl. heeft een werkconferentie van het netwerkplatform plaatsgevonden. Op deze bijeenkomst stond het thema van de 'garantiebanen' voor mensen met een arbeidsbeperking centraal. De tweede werkconferentie, gepland op 10 december met als focus het verschil dat werknemers kunnen maken voor collega's met een arbeidsbeperking, vond geen doorgang wegens te weinig aanmeldingen. Vooral de FNV en het CNV gebruiken hun achterban en netwerk voor de benadering van deelnemende werknemers. Deze bijeenkomst is verschoven, en zal begin 2016 alsnog worden georganiseerd in een groter samenwerkingsverband.

Het Rijk heeft in de jaren 2014-2016 een budget van in totaal € 1 miljoen beschikbaar gesteld voor de inrichting van regionale werkbedrijven. Dit gebeurt via een decentralisatie-uitkering aan de centrumgemeente Dordrecht. Inmiddels is bij de eerste bestuursrapportage € 0,6 miljoen opgehaald, daar is echter maar een fractie van gebruikt (ca. 10.000 euro), omdat zoveel mogelijk met gesloten

beurzen wordt gewerkt door de verschillende samenwerkingspartijen en er gekozen is geen aparte organisatie op te tuigen.

Kostendelersnorm

Het aantal mensen dat per 31 december 2015 een bijstandsuitkering krijgt naar de kostendelersnorm bedraagt 785. Dit ligt beduidend lager dan het aantal op 1 juli 2015 van 989, het moment van omzetting van uitkeringen van 'bestaande' klanten. Binnen de instroom van nieuwe klanten is het aandeel klanten met een kostendelersnorm nagenoeg constant en bedraagt zo'n 40 klanten per maand. De verklaring voor deze afname is enerzijds dat uitstroom al met een lager inkomen uit arbeid en/of alimentatie plaatsvindt en anderzijds is er vermoedelijk sprake van een aanpassing van de woonsituatie, waardoor de kostendelersnorm niet meer geldt.

Handhaving

In 2015 zijn 531 uitkeringen beëindigd door handhavingsactiviteiten. Dit aantal ligt iets lager dan de prognose van 600 uit de tweede bestuursrapportage. Het aantal boeten dat in 2015 is opgelegd bedraagt 198 en is daarmee 3 lager dan de prognose bij de tweede programma-verantwoording en blijft iets lager dan het aantal boeten van 2014 (202). De motie van de Drechttraad om de boeten van 2013 en 2014 te herbeoordelen door de evenredigheidstoets toe te passen wordt projectmatig opgepakt en in het voorjaar van 2016 afgerond. In de eerste bestuursrapportage 2016 zal over de voortgang van dit project worden gerapporteerd.

Debiteuren

Het aantal debiteuren bedraagt op 31 december 5.440. Dit zijn er 71 meer dan genoemd in de tweede Bestuursrapportage. Het openstaande saldo aan vorderingen is ten opzichte van het vorige trimester met € 0,2 miljoen gestegen en bedraagt nu € 20,6 miljoen. In vergelijking met het jaarverslag 2014, is het gemiddelde saldo per debiteur licht gedaald: het openstaande saldo was toen gelijk, maar het aantal debiteuren was 73 personen lager: 5.367. De ontwikkelingen liggen in lijn met het landelijk beeld gemeenten, al liggen de incassoratio (geïnd bedrag ten opzichte van het openstaande saldo) met 14,7% en het aandeel vorderingen waarop afgelost wordt met 20,7% beiden iets lager dan in gemeenten met een vergelijkbare omvang: 15,5% respectievelijk 23,8%.

Inburgering

In 2015 kende Drechtsteden nog circa 30 lopende inburgeringstrajecten. Deze zijn, conform verwachting, allen afgesloten in 2015. Hiermee is het bestand met lopende inburgeringstrajecten volledig leeggestroomd. Het werkelijke accent bij de inburgeringstaak ligt op controle en handhaving. Er vindt periodiek controle plaats op de groep bijstandsgerechtigden die ná 1 januari 2013 inburgeringsplichtig is geworden, om erop toe te zien dat zij zich houden aan de inspanningsverplichting. In 2015 zijn hiertoe 265 handavingsgesprekken gevoerd. De verhoogde instroom van statushouders is in 2015 van invloed geweest op het aantal klanten met een inburgeringsplicht.

Wat heeft het gekost?

Bedragen x € 1.000

Programma		Actuele begroting 2015			Realisatie 2015			Afwijking Realisatie +/- begroting		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Werk & Inkomen	Participatie	15.549	15.549	0	11.796	11.796	0	-3.753	-3.753	0
	Inkomensondersteuning	86.800	86.800	0	92.358	87.146	-5.212	5.558	346	-5.212
	WSW	31.723	31.723	0	31.809	31.809	0	86	86	0
Totaal		134.072	134.072	0	135.963	130.751	-5.212	1.891	-3.321	-5.212

Participatie

Lagere lasten Participatie € 3.753.000 (voordeel, incidenteel)

De lasten participatie 2015 bestaan uit uitgaven voor re-integratie en Wsw die door de SDD zijn ingezet. Er is conform bestaand beleid, alleen re-integratie ingezet als er zicht was op (gesubsidieerd) werk.

Lagere baten Participatie € 3.753.000 (nadeel, incidenteel)

Als uitgangspunt voor de baten wordt het schot binnen de integratie-uitkering Sociaal Domein gebruikt als kader van de benodigde baten 2015 om het re-integratie instrumentarium en de Wsw te kunnen

bekostigen⁷. Daarnaast is de reserveringsregeling 2014 beschikbaar. Naast deze baten zijn er ook inkomsten uit debiteuren participatie van € 1,1 miljoen. Door de gekozen financiering zijn gewoonlijk de baten gelijk aan de gerealiseerde lasten.

Af te rekenen met gemeenten

Het positieve saldo Participatie van meer baten (€ 4,7 miljoen) en minder lasten (€ 0,2 miljoen) zijnde € 4.948.088 komt, conform financieringsafspraken, ten gunste van de gemeenten.

Vanaf 2016 is er geen reserveringsregeling uit voorgaande jaren meer beschikbaar.

In onderstaand overzicht worden de afzonderlijke bedragen inzichtelijk gemaakt.

Participatiebudget 2015 nader toegelicht:

Gemeentelijk participatiebudget	2e bestuursrapportage		Jaarrekening	
	begrote baten	begrote lasten	baten	lasten
TOTAAL	15.549.000	15.549.000	12.036.118	12.036.118
Participatie	9.459.000	9.311.500	9.459.000	8.456.687
Debiteuren participatie	0		1.092.108	
Sw	1.049.000	1.505.000	1.049.000	1.468.435
Debiteuren Sw	2.327.000		2.430.425	
Dekkingsbijdrage Drechtwerk		1.871.000		1.871.000
Reserveringsregeling 2014 definitief	2.714.000		2.713.677	
Af te rekenen met gemeenten			-4.708.092	239.996
	<i>Beschikbaar</i>	<i>2.861.500</i>	<i>saldo</i>	<i>0</i>

Inkomensondersteuning

Het jaar 2015 laat een feitelijk tekort zien van € 5,2 miljoen. In de tweede bestuursrapportage 2015 was geprognosticeerd dat we een tekort van € 5,1 miljoen zouden laten zien. Het daadwerkelijke tekort 2015 als effect voor de gemeenten bedraagt, na onttrekking van € 1,2 miljoen aan de reserve inkomensondersteuning, € 4,0 miljoen. Het tekort zal als resultaatbestemming worden gepresenteerd.

Het verschil tussen het geprognosticeerde en het feitelijke tekort, € 0,1 miljoen, wordt grotendeels verklaard door een stijging van het klantenbestand eind 2015, meer verstrekkingen BBZ, meer loonkostensubsidies, hogere rijksbudgetten, een Incidenteel Aanvullende Uitkering Sliedrecht en hogere terugvorderingen Participatiewet.

Onderstaande tabel laat het verloop zien van het tekort ten opzichte van de tweede bestuursrapportage 2015.

Actuele prognose 2e Bestuursrapportage 2015	-5,1 miljoen	tekort
stijging aantal klanten	-1,3 miljoen	
lagere gemiddelde prijs uitkering	0,2 miljoen	
stijging uitkeringslasten IIB (IOAW, IOAZ, BBZ)	-0,2 miljoen	
meer loonkosten subsidies	-0,3 miljoen	
hogere rijksbudgetten (incl. IAU Sliedrecht € 162.387)	1,0 miljoen	
hogere terugvordering bijstandsklanten	0,2 miljoen	
hogere terugvordering IIB (IOAW, IOAZ, BBZ) en verhaal	0,3 miljoen	
onttrekking reserve Inkomensondersteuning	1,2 miljoen	
Jaarrekening 2015	-4,0 miljoen	tekort

⁷ Conform bijdragenverordening, vastgesteld door de Drechttraad dd. 07 april 2015.

Bij de jaarrekening 2014 is aan de gemeenten in overweging gegeven om het niet gedekte tekort 2015, € 5,6 miljoen, zijnde middelen welke per saldo van de GRD/SDD terugvloeien naar de gemeente, lokaal te reserveren waarmee het uiteindelijke tekort over 2015 kan worden gecompenseerd.

In de tweede bestuursrapportage 2015 is aangegeven dat het overschot op de middelen Participatie in relatie moet worden gezien met het tekort op het Inkomensdeel. Hierdoor is er een positief resultaat op deze gezamenlijke programma's van € 0,9 miljoen.

Reserve Inkomensondersteuning

Het tekort zal deels gedekt worden door de reserve (€ 1,2 miljoen). Door deze onttrekking zal de reserve nihil zijn.

Wsw

Resultaat op de Wsw (structureel)

Feitelijk betreft het hier het doorgeven van rijksmiddelen, waardoor de gerealiseerde lasten en baten Wsw aan elkaar gelijk zijn.

De lasten en baten zijn als gevolg van hogere uitkeringen van het Rijk dan geprognostiseerd en meer extern geplaatsten naar boven bijgesteld.

Het effect gemeenten, ad € 86.000, betreft niet opgehaalde budgetten (+ € 50.000) en meer extern geplaatsten (+ € 36.000).

2.2.2. Minimabeleid

Inleiding

De Drechtstedelijke visie is dat werk de beste remedie tegen armoede is. Daarom is óók het minimabeleid activerend ingericht met de focus op werk voor wie dat kan. Het gaat uit van de zelfstandigheid van de burger en draagt daaraan bij. Verder is het eenvoudig voor de burger en goedkoop in de uitvoering. De aangeboden instrumenten zijn zo ingericht dat werken loont en dat de armoedeval beperkt blijft. Ze zijn gericht op ondersteuning van werkende armen en stimuleren maatschappelijke participatie van minima, met extra aandacht voor kinderen die in armoede opgroeien, met de bijzondere bijstand als vangnet.

Wat hebben wij bereikt?

Het doel was: een maatschappelijk aanvaardbaar bestaansniveau garanderen dat de weg naar werk of participatie niet belemmert.

Hoe hebben we gemeten?

Doelstellingen: bereik vergroten	Afspraak	Resultaat 31 december 2015
SMS Kinderfonds	4.400 kinderen (2.550 BO, 1.850 VO)	4.314 kinderen (2.536 BO, 1.778 VO)
Collectieve zorgverzekering voor minima	> 2014: 9.598 verzekerden (volwassenen en kinderen)	11.068, waarvan 2.905 Wmo.
Persoonlijk Minima Budget (PMB)	2.300	2.791
Bonus vrijwilligerswerk	388	399
BB (bewindvoering/ inrichtingskosten)	532 / 193	821 / 364
Maatwerkvoorziening inkomenssteun via BB	Geen doelstelling	110
Kinderopvang	> 2014 = 28	40
Individuele studietoelage	Geen doelstelling	0

Wat hebben we er voor gedaan?

Per regeling is in kaart gebracht of de doelstellingen ten aanzien van het gebruik zijn gehaald.

SMS Kinderfonds

In de begroting van 2015 is het bereik van het SMS Kinderfonds berekend op 4.400 kinderen waarvan 2.550 kinderen op de basisschool en 1.850 kinderen op de middelbare school. In de verslagperiode maakten 4.314 kinderen gebruik van het fonds, 2.536 kinderen op de basisschool en 1.778 kinderen op de middelbare school. Voor wat betreft het aantal te bereiken kinderen is de doelstelling nagenoeg gehaald. Wel is er sprake van een financiële onderbenutting, dit komt omdat met name kinderen op de middelbare school hun relatief hoge beschikbare maximumbedrag ad € 790 per jaar niet volledig benutten.

Collectieve zorgverzekering voor minima (CZM)

Naast IZA Cura hebben minima in de Drechtsteden vanaf 1 januari 2015 de keuze uit vier nieuwe verzekeringspakketten (1)VGZ Compleet (2)VGZ compleet+ (3)CZ extra en (4)CZ extra uitgebreid. Pakket 2 en 4 zijn, doordat er meer kostensoorten worden vergoed en het eigen risico meeverzekerd is, geschikt voor mensen met veel zorgkosten en worden als vervanger van de Wtgc/ CER gefinancierd uit het Wmo budget. (Zie ook: *Maatwerkvoorziening inkomenssteun chronisch zieken en gehandicapten*). Het gebruik nam weer toe. In 2014 maakten er in totaal 9.598 minima (volwassenen en kinderen) gebruik van de CZM; in 2015 zijn dat er 11.068, waarvan 2.905 voor de Wmo pakketten.

Persoonlijk Minima Budget (PMB)

De begroting 2015 was gebaseerd op een verwachting van 2.975 verstrekkingen PMB, een stijging van 10% ten opzichte van 2014. Aan het eind van de tweede verslagperiode waren de realisaties dermate laag (tot en met augustus van dit jaar waren 1.986 PMB's verstrekt) dat in de tweede bestuursrapportage de prognose werd aangepast tot 2.300. De aangekondigde acties in de derde verslagperiode (potentiële rechthebbenden zijn persoonlijk benaderd en er extra voorlichting gegeven) hebben echter veel effect gesorteerd: uiteindelijk zijn er 2.791 PMB's verstrekt en wordt de oorspronkelijke doelstelling dicht benaderd. De uitgaven op het PMB blijven naar verwachting circa € 208.000 achter op de begroting.

Bonus vrijwilligerswerk

In de begroting van 2015 is het aantal bonussen vrijwilligerswerk begroot op 388, 10% meer dan in 2014. Deze doelstelling is gehaald; uiteindelijk zijn 399 bonussen verstrekt, dus 3% hoger dan de oorspronkelijke doelstelling.

Individuele bijzondere bijstand

Voor wat betreft de bijzondere bijstand worden de belangrijkste kostensoorten toegelicht: bewindvoering en inrichtingskosten. De kosten bijzondere bijstand voor bewindvoering zijn verdubbeld. In 2014 ontvingen 532 mensen bijzondere bijstand voor bewindvoering en bedroegen de kosten € 487.000. Eind 2015 stond de stand op 821 personen, en bedroegen de kosten € 978.000. Deze stijging is moeilijk te beïnvloeden. Zij wordt veroorzaakt door een verbreding van de doelgroep als gevolg van de Wetswijziging curatele, beschermingsbewind en mentorschap per 1 januari 2014. Omdat we daarnaast nog een stijging verwachten als gevolg van de 'demoralisatie' (d.w.z. ouderen die langer zelfstandig wonen maar voor het beheer van hun financiën onder beschermingsbewind worden geplaatst) verwachten we dat de stijging zal aanhouden. In 2014 werd aan 193 personen bijzondere bijstand voor inrichtingskosten verstrekt (in de vorm van een lening of 'om niet'), in 2015 aan 364 personen. Deze stijging is in hoofdzaak een gevolg van de verhoogde taakstelling op het huisvesten van statushouders in de Drechtsteden; in 229 gevallen gaat het om verstrekkingen aan deze doelgroep.

Maatwerkvoorziening inkomenssteun chronisch zieken en gehandicapten

Naast de CZM⁸ is er in 2015 gekozen om de afschaffing Wtgc/CER te compenseren via bijzondere bijstand voor specifieke meerkosten wegens chronische ziekte of handicap. De uitvoering van de bijzondere bijstand is in juli 2015 gestart, met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2015. Om de doelgroep zoveel mogelijk te bereiken, is deze regeling via verschillende kanalen gecommuniceerd aan de inwoners van de Drechtsteden, klanten van de Sociale Dienst Drechtsteden en het

⁸ Collectieve Zorgverzekering Minima

maatschappelijk middenveld. Denk hierbij aan verscheidene publicaties in klantenkranten (Wmo én Participatiewet), publicaties in gemeentebladen en voorlichting tijdens intermediairs bijeenkomsten. In totaal hebben 12.000 oud Wtcg-gerechtigden zich bij het CAK gemeld om hun gegevens door te geven aan hun gemeente. Van 9.000 mensen waren de adresgegevens bij de Drechtsteden bekend en deze groep is in september 2015 aangeschreven over de compensatieregelingen voor chronisch zieken en gehandicapten. Ondanks de inzet om de regeling onder de aandacht van de doelgroep te brengen, bedraagt de realisatie in 2015 slechts 110 verstrekkingen, met een totaalbedrag van € 31.000.

Omdat met de invoering van zowel de CZM als de bijzondere bijstand niet het volledige Wtcg/CER budget werd benut, is in oktober 2015 een memo rondom de resterende gelden ingebracht in het PFO Sociaal. Aan de hand van deze memo is vanwege financiële onzekerheden binnen het sociaal domein besloten geen verdere invulling te geven aan het resterende budget. Hierdoor blijven de uitgaven in 2015 € 1.742.000 achter op de begroting. In de financieringsafspraken voor de programma uitgaven SDD is opgenomen dat indien er sprake is van een overschot er geen reserve wordt gevormd bij de SDD maar dat overschotten op basis van solidariteit, naar rato van de inleg, worden uitgekeerd aan de gemeenten. Om de doelgroep nog beter te kunnen bereiken, zal op basis van de realisatiecijfers Wmo een voorstel worden gedaan voor een eventuele aanvullende regeling op dit onderdeel in 2016.

Steunpunt voor urgente noden Drechtsteden (SUND)

De Drechttraad heeft in oktober 2015 definitief besloten tot de oprichting van een steunpunt voor urgente noden in de Drechtsteden. De uitvoering is inmiddels voorbereid en het steunpunt zal begin 2016 operationeel zijn. In de begroting was hiervoor € 50.000 subsidie gereserveerd. Hiervan is € 18.000 benut voor op- en inrichtingskosten.

Kinderopvang

De vergoedingsregelingen voor kinderopvang dragen er aan bij dat ouders die parttime of met een laag inkomen aan het werk gaan zo min mogelijk financiële drempels ondervinden. De regionale vergoedingsregeling voor de ouderbijdragen is een aanvulling op de landelijke kinderopvang welke wordt uitgevoerd door de Belastingdienst. In 2015 hebben 40 klanten gebruik gemaakt van de kinderopvangregeling, waarbij de totale kosten € 21.000 bedragen. Dit betreft een groter bereik dan in 2014; toen waren het er 28. Desondanks bestaat de indruk dat een groep rechthebbenden geen gebruik maken van kinderopvang omdat het aanvragen ervan bij de Belastingdienst als te ingewikkeld ervaren wordt. In 2016 wordt onderzocht of en hoe we het gebruik van de regeling onder de doelgroep kunnen stimuleren. De lasten kinderopvang 2015 kunnen geheel worden gedekt vanuit het onderdeel kinderopvang in het Participatiebudget.

Individuele studietoelage

De individuele studietoelage is een toeslag voor studenten met een beperking. De studenten kunnen een beroep doen op de gemeente voor een studietoelage omdat zij door hun beperking niet of moeilijk een bijbaan kunnen hebben naast hun studie. De gemeenten krijgen hiervoor een bedrag in hun algemene uitkering. Voor de Drechtsteden bedragen deze uitkeringen voor het jaar 2015 circa € 78.000 oplopend tot € 412.000 structureel vanaf 2018. De toeslag wordt tot op heden gefinancierd uit het reguliere beschikbare budget Minima. Er is in 2015 geen studietoelage verstrekt. Dit sluit aan bij het landelijke beeld. Het bedrag ad € 78.000 zal incidenteel over 2015 niet worden opgehaald. De bij de gemeenten beschikbare gelden voor het jaar 2015 kunnen daardoor bij de gemeenten vrijvallen. Met ingang van het begrotingsjaar 2016 wordt dit onderdeel overgeheveld naar het programma Werk & Inkomen onderdeel Participatie.

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)

Programma		Actuele begroting 2015			Realisatie 2015			Afwijking Realisatie -/- begroting		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Minimabeleid	Kinderopvang	100	100	0	0	0	0	-100	-100	0
	Minimabeleid	6.455	6.455	0	5.486	6.481	995	-969	26	995
	Maatwerkvoorziening	2.324	2.324	0	582	582	0	-1.742	-1.742	0
	Inkomenssteun CZG									
Totaal		8.879	8.879	0	6.068	7.063	995	-2.811	-1.816	995

Het Minimabeleid is onder te verdelen in twee stromen. Enerzijds het reguliere minimabeleid en anderzijds de Maatwerkvoorziening inkomenssteun chronisch zieken en gehandicapten. De middelen van deze laatste maken onderdeel uit van de "nieuwe" Wmo.

Het resultaat op het reguliere minimabeleid is € 995.000 en lagere kosten kinderopvang van € 100.000.

Het resultaat van de maatwerkvoorziening inkomenssteun chronisch zieken en gehandicapten heeft een omvang van € 1.742.000. Hierdoor is het totale voordelig effect voor gemeenten € 2.837.000 op deze onderdelen.

Bij de tweede bestuursrapportage 2015 was een overschot geprognosticeerd van indicatief € 1,9 miljoen, € 0,8 miljoen voor het reguliere minimabeleid en € 1,1 miljoen voor de maatwerkvoorziening inkomenssteun chronisch zieken en gehandicapten. Ondanks dat het bereik onder de doelgroep verder is verbeterd is het totale overschot gedurende de periode september tot en met december opgelopen. De onderbenutting op dit onderdeel is te wijten aan het feit dat er (nog) geen bestemming is gegeven aan de inzet, benutting van het beschikbare budget. In oktober 2015 is een memo rondom deze onbenutte gelden ingebracht. Aan de hand van deze memo is vanwege de financiële onzekerheid op de totale Wmo besloten (nog) geen verdere invulling te geven aan het onbenutte budget. Op basis van de realisatiecijfers Wmo 2015 zal een voorstel worden gedaan voor een regeling op dit onderdeel in 2016.

Voor de drie verschillende (hoofd) componenten van het programma minimabeleid gelden ook drie aparte afreken systematieken met de gemeenten. Voor het reguliere minimabeleid is dit op basis van resultaatbestemming, voor de kinderopvang op basis van voor- en nacalculatie en voor de maatwerkvoorziening inkomenssteun chronisch zieken en gehandicapten wordt er afgerekend met de gemeenten op basis van solidariteit als onderdeel van de middelen van de "nieuwe" WMO, naar rato van de inleg, en mag er in geval van een overschot geen reserve bij de GRD/SDD gevormd worden.

Conform de financieringsafspraken voor de programma-uitgaven GRD/SDD wordt het overschot van het reguliere minimabeleid ad € 995.000 via de verdeelsleutel methode met de gemeenten verrekend. Hierbij de aantekening dat dit gaat binnen de kaders van de gemaakte afspraken betreffende de reserve minimabeleid. Gezien het bestedingspatroon van de afgelopen jaren en het minimale risico voor een tekort wat we prognosticeren voor het jaar 2016 is er op dit moment geen aanleiding om de bestaande reserve minimabeleid, welke de afgelopen jaren reeds gevuld is tot het bedrag van € 186.000, verder aan te vullen tot het toegestane maximum van € 484.000. Voorgesteld wordt om het totale positieve resultaat van € 995.000 mee te nemen in de integrale resultaatbestemming GRD.

Lagere lasten minimabeleid € 2.811.000 (voordeel, incidenteel)

De gerealiseerde lasten minimabeleid zijn € 2.811.000 lager dan de totale begrote lasten.

Het resultaat op de lasten laat zich als volgt verklaren:

- Hogere lasten bonussen vrijwilligerswerk ad € 2.500.
- Hogere lasten periodieke-, incidentele- en leenbijstand om niet ad € 204.000.
- Lagere lasten SMS-Kinderfonds ad € 468.000.
- Lagere lasten PMB (Persoonlijk Minima Budget) ad € 208.000.
- Lagere lasten collectieve zorgverzekering ad € 217.000.
- Lagere lasten maaltijdsdienst 65+ ad € 140.000.
- Lagere lasten peuterspeelzaal regeling ad € 81.000.
- Lagere lasten preventief budgetbeheer ad € 56.000.
- Lagere lasten voorlichting, communicatie en externe adviesopdrachten, ad € 6.000.
- Lagere lasten Kinderopvang ad € 100.000.
- Lagere lasten maatwerkvoorziening inkomenssteun chronisch zieken en gehandicapten ad € 1.742.000.

Lagere baten minimabeleid: € 1.816.000 (nadeel, incidenteel)

De gerealiseerde baten minimabeleid zijn € 1.816.000 lager dan de totale begrote baten.

Het resultaat op de baten laat zich als volgt verklaren:

- Lagere baten (bijdragen gemeenten) kinderopvang ad € 100.000. Door de gekozen financieringssysteem van het onderdeel kinderopvang, financiering op basis van voor- en nacalculatie, wordt het resultaat op de baten verklaard door de lagere doorberekening aan de gemeenten en welke gelijk is aan de lasten.
- Lagere baten (bijdragen gemeenten) maatwerkvoorziening inkomenssteun chronisch zieken en gehandicapten ad € 1.742.000. Door de gekozen financieringssysteem van dit onderdeel, op

basis van solidariteit naar rato van de inleg, wordt het resultaat op de baten verklaard door de lagere doorberekening aan de gemeenten en welke gelijk is aan de lasten.

- Hogere baten door de opboekingen van debiteurenvorderingen ad € 26.000.

2.2.3. WMO

Inleiding

Op 1 januari 2015 is – onder de noemer “Decentralisatie AWBZ” – de hervorming van de langdurige zorg manifest geworden en is de nieuwe Wmo (Wmo 2015) in werking getreden.

Dit heeft geresulteerd in een uitbreiding van het takenpakket van de GRD/SDD en aan de bestaande Wmo-voorzieningen zijn – als nieuwe maatwerkvoorzieningen – de voormalige AWBZ-functies 'individuele begeleiding', 'persoonlijke verzorging' (slechts voor een klein deel), 'dagbesteding' en 'kortdurend verblijf' toegevoegd. Tevens is op basis van ondermandaat van de centrumgemeente Dordrecht uitvoering gegeven aan een aantal taken op het gebied van 'maatschappelijke opvang' en 'beschermd wonen'.

Dit alles ging gepaard met een forse budgetverlaging, die niet alleen de nieuwe, maar ook de oude voorzieningen (i.c. huishoudelijke ondersteuning) betrof. Om het effect van de bezuinigingen op de arbeidsmarkt te verzachten, is door het Rijk tevens de mogelijkheid geboden om – als nieuwe voorziening - een huishoudelijke hulp toelage (HHT) te verstrekken. Hiervoor is aanvullende subsidie ontvangen.

Wat hebben wij bereikt?

De doelen waren:

- de inwoners van de Drechtsteden hebben toegang tot betaalbare, houdbare, oplossingsgerichte en toegankelijke ondersteuning.
- We helpen inwoners met een ondersteuningsvraag zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig, waarbij zij zoveel mogelijk de eigen regie houden.
- Inwoners die gebruik maken van maatwerkvoorzieningen beoordelen deze positief.
- Taken en ambities worden uitgevoerd binnen het beschikbare Wmo-budget.

De resultaten worden hieronder puntsgewijs toegelicht:

- 2015 stond in belangrijke mate in het teken van de transitie van de decentralisatie AWBZ. De focus lag in hoge mate op de zorgvuldige overdracht van de nieuwe taken naar de Wmo 2015 en het waarborgen van de continuïteit en kwaliteit van de betreffende ondersteuning aan betrokkenen. Het overgangsrecht is daarbij gerespecteerd. Hoewel dit proces niet zonder slag of stoot is verlopen, zijn de continuïteit en de kwaliteit van de ondersteuning niet in het geding geweest. De 'oude' Wmo-voorzieningen konden ondanks de taakstelling, die het Rijk daarop met ingang van 2015 had doorgevoerd, zonder aanpassingen worden gecontinueerd.
- Evenals in voorgaande jaren heeft maatwerk in de uitvoering centraal gestaan, waarbij de uitgangspunten van 'De Kanteling' (met aandacht voor eigen kracht van de burger en zijn sociale netwerk) in het indicatieproces zijn gehanteerd. Dit geldt zowel voor de oude als – in geval van herindicatie en nieuwe meldingen – voor de nieuwe voorzieningen.
- Het OCD heeft de uitvoering van de nieuwe Wmo over de eerste zes maanden van 2015 geëvalueerd. Dit betrof echter geen KTO. De Drechttraad is over de uitkomsten van deze evaluatie in januari 2016 geïnformeerd. De uitkomsten van de evaluatie bevestigen het (positieve) beeld uit de eerste en tweede bestuursrapportage en hebben geen aanleiding gegeven het beleid bij te stellen. Sinds het vierde kwartaal 2015 wordt middels een interne monitor de tevredenheid van klanten over de 'klantketen' gemeten (dit betreft de beoordeling van de klantcontacten, niet de tevredenheid over de voorzieningen). Er zijn echter nog niet voldoende waarnemingen om daarover betrouwbare conclusies te trekken.
- De uitvoering van de Wmo is in 2015 binnen budget gebleven.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

De Decentralisatie AWBZ is in de voorafgaande jaren meervoudig lokaal voorbereid. In het uit die samenwerking resulterende Wmo Beleidsplan 2015-2018 is bij de implementatie van de nieuwe taken gekozen voor een strategie van twee parallelle sporen: een spoor gericht op een stabiele overdracht van AWBZ naar Wmo (transitie) en een spoor gericht op de langdurige innovatie- en veranderopgave van de (nieuwe) voorzieningen (transformatie).

In 2015 heeft de focus van de GR gelegen op de transitie. Achter de schermen is veel werk verzet om de veranderingen voor burgers zo soepel mogelijk te laten verlopen. Het (binnen budget) bieden van continuïteit en kwaliteit van de voorheen onder de AWBZ geboden ondersteuning stond daarbij centraal. Daarnaast is, in nauwe samenwerking met de aanbieders, een eerste begin gemaakt met de transformatie en is de HHT geïntroduceerd.

Transitie

Hoewel de overdracht van nieuwe taken in de Drechtsteden zonder calamiteiten is verlopen en de continuïteit en kwaliteit van ondersteuning is gewaarborgd, deden zich ook een aantal hardnekkige problemen in de afrekening voor, die pas in de laatste verslagperiode (grotendeels) zijn opgelost. Dit heeft er wel toe geleid dat pas eind 2015 voor het eerst een goed inzicht in de uitgaven ontstond.

Indicaties

Met ingang van 2015 zijn in de Wmo meldingen gescheiden van aanvragen. De melding betreft de eerste vraag van een burger om (maatwerk)ondersteuning. Op grond hiervan wordt onderzoek gedaan. Dit onderzoek kan er toe leiden dat wordt geadviseerd om een aanvraag te doen of dat iemand wordt doorverwezen naar een voorliggende of algemene voorzieningen. Een melding kan uitmonden in verschillende aanvragen, voor iedere voorziening geldt een aparte aanvraag. Hoeveel meldingen leiden tot een aanvraag is uit het systeem niet te destilleren.

In 2015 zijn in totaal 3.621 meldingen (nieuwe meldingen inclusief alle in 2015 aflopende AWBZ-indicaties, regulier proces) en 1.837 herindicaties (alle lopende AWBZ-indicaties tot na 31-12-2015, speciaal project om deze indicaties vanuit het overgangsrecht vóór 1-1-2016 om te zetten naar de Wmo), volledig afgehandeld. Sinds mei 2015 wordt nazorg geboden indien een cliënt wordt doorverwezen naar een algemene of voorliggende voorziening. Dit was in 30 gevallen nodig. In zes gevallen bleek de voorziening ontoereikend (of werd men afgewezen) en is alsnog Wmo-maatwerk ingezet.

PGB / SVB

De landelijke problemen met de uitvoering van het trekkingsrecht zijn breed uitgemeten in de pers. De staatssecretaris heeft zich meermaals moeten verantwoorden in de Tweede Kamer over de haperende uitvoering door de SVB. Mede doordat de GRD/SDD bij eventuele problemen actief heeft bemiddeld tussen cliënt en SVB (en een nauwelijks benut vangnet voorhanden had) zijn geen cliënten in de problemen geraakt.

Toch blijft de SVB een zorgenkindje binnen de uitvoering van de Wmo 2015. Om in het haperende proces tot betaling te komen is door VWS in het begin van het jaar een aantal bypasses aangelegd, een van de consequenties is dat door de SVB PGB's werden verstrekt waarvan de rechtmatigheid nog niet was vastgesteld. Daarnaast: kort voor de kritische datum heeft VWS de gemeenten – terwijl zij nog midden in het herindicatieproces zaten – verzocht de gegevens vóór 1 oktober 2015 aan te leveren om te voorkomen dat dezelfde problemen zich in 2016 zouden herhalen. Aangezien dit verzoek niet aansloot op de planning van het herindicatieproject is ervoor gekozen de nog openstaande herindicaties administratief te verlengen tot en met het eerste kwartaal 2016. Hiermee wordt opnieuw het risico gelopen dat tot die datum ten onrechte een PGB wordt verstrekt. Daarnaast blijkt de SVB pas medio 2016 in staat te zijn de uitnutting van de PGB's te kunnen bepalen en het overschot aan gemeenten te restitueren. Bovengeschetste problematiek zorgt ervoor dat op dit onderdeel, binnen de termijn waarop gemeenten zich moeten verantwoorden, over 2015 geen goedkeurende accountantsverklaring kan worden opgesteld.

Administratief proces / Eigen Bijdragen

Een ander hardnekkig probleem had betrekking op het administratief proces. Het heeft tot kort voor het einde van het jaar geduurd om de zaken op orde te krijgen. Dit heeft veel extra administratieve druk veroorzaakt bij aanbieders, de GRD/SDD en de partij die de administratie van de nieuwe voorzieningen voor de Drechtsteden verzorgt (Zorg-Lokaal). De administratieve problemen strekten zich ook uit naar de aanlevering van de gegevens aan het Centraal Administratie Kantoor (CAK), dat – onafhankelijk van de GRD/SDD en mede op basis van informatie waar de GRD/SDD niet over beschikt – de hoogte van de eigen bijdragen die cliënten verschuldigd zijn, vaststelt. De late aanlevering *kon* voor cliënten tot gevolg hebben dat zij pas laat in het jaar te horen kregen wat hun eigen bijdrage zou worden. Dit moment varieerde per aanbieder.

De GRD/SDD heeft betreffende cliënten op meerdere tijdstippen geïnformeerd over de problemen en gevraagd rekening te houden met de late bekendmaking en inning van de eigen bijdragen. Voor cliënten die door de late kennisgeving in de problemen zijn gekomen, bood het CAK de mogelijkheid van een betalingsregeling. Hoeveel personen hiervan gebruik hebben gemaakt, is op het moment van verantwoording niet bekend.

Transformatie

In 2015 heeft de focus van de transformatie gelegen op dagbesteding, individuele begeleiding en persoonlijke verzorging. Buiten het feit dat deze drie ondersteuningsvormen qua aantallen en financieel beslag de kern vormen van de overgedragen taken uit de AWBZ zijn hiervoor nog andere redenen: kortdurend verblijf betreft (na de overheveling eind 2014 naar de WLZ van het grootste deel van de betreffende doelgroep) nog slechts een klein volume en de transformatie ervan wordt samen met de doorontwikkeling van de respijtzorg / mantelzorgondersteuning binnen de Drechtsteden meervoudig lokaal opgepakt. Het dagbestedingsvervoer wordt op zijn beurt opgenomen in de bredere aanbesteding doelgroepenvervoer die in 2016 van start gaat en die uiterlijk 1 januari 2017 moet zijn afgerond.

Met de huidige aanbieders van kortdurend verblijf en dagbestedingsvervoer is daarom afgesproken dat zij in 2016 de dienstverlening onder de huidige condities voortzetten. Dat laatste geldt ook voor dagbesteding zelf, de transformatie daarvan was op 1 september 2015 nog onvoldoende voldragen om te kunnen invoeren. Het risico dat de continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening in het geding zou komen werd te groot geacht. Dit proces wordt in 2016 vervolgd met het doel om met ingang van 1 januari 2017 de transformatie alsnog te kunnen afronden.

De transformatie van individuele begeleiding en persoonlijke verzorging is wel afgerond en wordt met ingang van 1 januari 2016 ingevoerd. De Drechtraad is in januari 2016 per brief op de hoogte gesteld van de inhoudelijke wijzigingen en de achterliggende overwegingen.

Overig

Vervoer / Drechtthopper

Zowel het contract voor de Drechtthopper, het contract voor Wsw-vervoer, als het contract voor het dagbestedingsvervoer, kennen een uiterlijke looptijd tot eind 2016. Met o.a. het oog op de daarmee aanstaande aanbesteding, heeft 2015 in het teken gestaan van het onderzoeken van de mogelijkheden tot het kwalitatiever en efficiënter organiseren van het doelgroepenvervoer. Het scheiden van de regie en uitvoering hiervan, is de beste oplossing hiervoor gebleken. Hiertoe is besloten een publiek georganiseerde regiecentrale op te richten in de Drechtsteden. Initieel zullen het Wmo, Wsw en dagbestedingsvervoer door de regiecentrale worden aangestuurd. Op termijn kunnen hier ook andere vormen van doelgroepenvervoer in worden ondergebracht.

De uitvoering van het vervoer zal regulier worden aanbesteed. De voorbereidingen van deze aanbesteding zijn in volle gang en lopen op schema. Ook het op- en inrichten van de regiecentrale is conform planning in ontwikkeling. Hierbij wordt aangekoerst op een volledig operationele regiecentrale per 1 januari 2017. Het realiseren hiervan zal in 2016 centraal staan.

Huishoudelijke Ondersteuning

De huishoudelijke ondersteuning heeft in 2015 geen wijzigingen ondergaan. In tegenstelling tot veel andere gemeenten hoefden geen aanpassingen te worden doorgevoerd om de taakstelling te realiseren. Naar verwachting zal dit ook in 2016 het geval zijn. Landelijk gezien is de huishoudelijke ondersteuning in het laatste kwartaal van 2015 – naar aanleiding van het (dreigende) faillissement van

TSN – prominent in beeld gekomen. Zorgaanbieders, belangenorganisaties en bonden hebben de publiciteit gezocht over de kaalslag in de thuiszorg.

Dit is voor VWS aanleiding geweest om met de bonden en de thuiszorgorganisaties een akkoord te sluiten en actie te ondernemen om verlies van werkgelegenheid tegen te gaan. De contouren van dit akkoord zijn vastgelegd in de kamerbrief 'Afspraken toekomstvast langdurige zorg'. De implicaties van de afspraken kunnen voor de toekomstige uitvoering van de Wmo verstrekkend zijn en de gemeentelijke beleidsvrijheid inperken, maar moeten zich nog uitkristalliseren. De Drechtsteden (en de VNG) volgen het proces kritisch.

Huishoudelijke Hulp Toelage

De eerste fase implementatie Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT) is inmiddels afgerond. Het primaire doel is het behoud (c.q. het verminderen van de afbouw) van arbeidsplaatsen voor huishoudelijk personeel. Sinds april 2015 kunnen burgers in de Drechtsteden die zijn geïndiceerd voor huishoudelijke ondersteuning dienstencheques aanschaffen voor plusdiensten. Sinds oktober 2015 kunnen inwoners van 75 jaar of ouder zich ook dienstencheques aanschaffen.

Op 31 december 2015 zijn 11.751 cheques verkocht, corresponderend met het 'behoud' van 7,8 fte huishoudelijk personeel. Dit aantal blijft achter bij de beoogde 102.000 cheques die op jaarbasis beschikbaar zijn, maar dit is niet onverwacht. Om, op verzoek van de aanbieders, zo snel mogelijk te kunnen starten, zijn de dienstencheques in 2015 namelijk eerst aangeboden aan de doelgroep die zij reeds kenden. 75-plussers zijn pas later in het jaar toegevoegd. In 2015 zijn 2.321 cheques verzilverd.

Om de afname te vergroten is door het DSB besloten dat in 2016 twee doelgroepen toegevoegd zullen worden: mantelzorgers en inwoners met een Wmo-indicatie. Overigens lopen de Drechtsteden niet uit de pas met het landelijke beeld. Ook daar blijven de verstrekte cheques sterk achter bij de verwachtingen. In november 2015 is door VWS aangegeven, dat de onbenutte subsidie HHT mee kan worden genomen naar 2016 en in december 2015, in de reeds aangehaalde kamerbrief 'Afspraken toekomst vaste langdurige zorg', zijn alle beperkende voorwaarden voor de inzet van HHT opgeheven.

Het aanmelden en aankopen van dienstencheques is in de Drechtsteden een digitaal proces, dat model heeft gestaan voor het Landelijk Portaal Dienstenvouchers dat inmiddels bij meer gemeenten in Nederland gebruikt wordt. Om burgers tegemoet te komen, die digitaal minder vaardig zijn, wordt het in februari 2016 mogelijk om zich telefonisch aan te melden via de klantenservice van de SDD en aan de balies van de SDD en de gemeentekantoren dienstencheques te bestellen.

Toezicht en onderzoek naar rechtmatige ondersteuning.

De Wmo verplicht gemeenten tot het instellen van toezicht. Gemeenten treden hierbij ten aanzien van de uit de AWBZ overgekomen voorzieningen in plaats van de Inspectie Gezondheidszorg (IGZ). Voor gemeenten is dit binnen de Wmo een nieuwe taak. In 2016 zal een aantal wijzigingen in het vastgestelde toezicht op de uitvoering van Wmo-taken door aanbieders, worden doorgevoerd. De voorbereidingen hiervoor hebben in 2015 plaatsgevonden.

De SDD participeert, samen met de GR Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid en enkele andere gemeenten in Zuid-Holland in een pilot over rechtmatige zorg en preventie van fraude in het sociaal domein van de gemeente. De pilot is in 2015 gestart met een onderzoek naar de rechtmatigheidsrisico's. Dit is eind 2015 in concept afgerond. Het tweede deel van de pilot (te starten in 2016) bestaat uit het uitvoeren van interventies op risico's die uit de conclusie van het onderzoek kwamen. De SDD zal in 2016 dit tweede deel uitvoeren en daartoe in haar relatiebeheer met aanbieders en de monitor op uitgaven een aanpak uitwerken. Er wordt daarbij aangesloten bij de activiteiten die de projectdirectie Fraude bij VWS met de VNG voorstelt.

Monitor Wmo

Opmerking vooraf

De 3-D monitor (vastgesteld in de Drechttraad in september 2015) stelt eisen aan de wijze van verantwoording in dit jaarverslag (en toekomstige bestuursrapportages). De onderhavige verslagperiode heeft duidelijk gemaakt dat tussen de theorie en de praktijk (van operationaliseringsvraagstukken en systeemtechnische mogelijkheden) onvoldoende aansluiting bestaat. Hierover is contact opgenomen met het OCD. Begin 2016 zal in onderling overleg aanpassing van de (3-D) Wmo-monitor vereist zijn om te komen tot (duurzame) meetbare indicatoren.

In het licht van deze problematiek zal in het eerste kwartaal 2016 een gezamenlijk voorstel worden gedaan op welke wijze de door de Drechtraad gewenste monitoring in aansluiting op de praktijk het beste kan worden vormgegeven.

Aantallen en trend

De dalende trend op de indicaties voor huishoudelijke ondersteuning uit de eerdere perioden zet door. De belangrijkste verklaring hiervoor is de verhoging van de eigen bijdrage in 2015 (waar de Drechtsteden aansluiten bij het rijksbeleid). Meer draagkrachtige burgers zullen daardoor eerder besluiten hun huishoudelijke hulp particulier te regelen. Naar verwachting zal het budget in 2016 voor huishoudelijke ondersteuning toereikend zijn.

Ten aanzien van de hulpmiddelen moeten de cijfers met enige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd. Per 2016 zal de verantwoording over de aantallen in een andere vorm gaan plaats vinden: meer gespecificeerd en rekening houdend met de eisen van de Monitor Wmo. De (onderliggende) voorzieningenlijst zal worden opgeschoond en op een andere wijze worden ingedeeld én gemeten. De technische omzetting naar deze registratiesystematiek is gaande, maar nog niet voltooid. De cijfers van met name de woonvoorzieningen kunnen hierdoor niet met 100% betrouwbaarheid worden gepresenteerd. De conclusie op basis van de cijfers is dat het aantal rolstoelen in 2015 constant is gebleven, maar dat de vervoersvoorzieningen zijn toegenomen. Dit wordt verklaard door de groei van het aantal indicaties voor de Drechthopper, waarvan de 75+ doelgroep weer het leeuwendeel voor haar rekening neemt.

De nieuwe voorzieningen laten een vrij scherpe daling in het laatste trimester zien. Dit komt voort uit het proces van herbeoordelingen, waarvan het zwaartepunt én de afronding in deze verslagperiode lag. De daling betreft in feite de 'opschoning' van het bestand die in deze verslagperiode is voltooid. De veruit belangrijkste reden waarom bestaande, uit de AWBZ overgedragen, indicaties niet werden verlengd is dat er van de geïndiceerde ondersteuning al geen gebruik van werd gemaakt. De beëindiging was dan altijd in overleg met de klant en zijn netwerk.

Conform de toezeggingen rond de monitor Wmo is in de volgende tabel weergegeven, wat de ontwikkeling in aantallen indicaties is, en welk deel daarvan in PGB (in plaats Zorg in Natura) wordt afgenomen. Voor de hulpmiddelen betreft het een met terugwerkende kracht gecorrigeerde reeks.

Wmo actieve indicaties	31/12/2014	31/04/2015	31/8/2015	31/12/2015
<u>Huishoudelijke ondersteuning:</u>				
HO	6.974	6.787	6.672	6561
→ waarvan PGB	548	570	524	517
<u>Hulpmiddelen:</u>				
Vervoer	*14.478	14.499	14.620	14.750
→ waarvan PGB	*7	8	8	8
Rolstoelen	*3481	3.460	3.470	3488
→ waarvan PGB	*16	16	20	21
Woonvoorzieningen**	**NVT	383	590	797
→ waarvan PGB**	**NVT	3	4	6
<u>Nieuwe voorzieningen:</u>				
Begeleiding individueel	0	2.028	2.069	1782
→ waarvan PGB	0	NB	454	313
Begeleiding groep (+ vervoer)	0	1.042 (648)	1.057 (624)	964 (545)
→ waarvan PGB	0	NB	122	102
Persoonlijke verzorging	0	195	168	118
→ waarvan PGB	0	NB	33	59
Kortdurend verblijf	0	13	13	11
→ waarvan PGB	0	NB	13	11

* De peildatum van deze cijfers is 31/01/2015 Doordat in de tweede helft 2015 wijzigingen zijn doorgevoerd in de registratiemethodiek is betrouwbare vergelijking met eerdere jaren niet mogelijk. De cijfers wijken ook licht af ten opzichte van eerdere verslagperiodes, vanwege dezelfde wijzigingen.

** Dit cijfer heeft betrekking op het aantal nieuw verstrekte voorzieningen in het verslagjaar (omdat het een mix van koop- en huurvoorzieningen betreft met een andere meetsystematiek). Het bouwt gedurende het jaar cumulatief op. Dit in afwijking tot de andere cijfers die het aantal actieve indicaties betreffen. In 2014 is een aantal koopvoorzieningen opnieuw aanbesteed (en omgezet van koop- naar huurvoorziening) en is de codering in het systeem veranderd. Dit heeft in het systeem geleid tot veel

opboekingen in de eerste maanden, terwijl het feitelijk om reeds eerder verstrekte voorzieningen ging. Dit effect is zo goed mogelijk uitgefilterd, maar kan voor vervuiling van de cijfers zorgen. Een goede vergelijking met eerdere jaren is door de omzetting echter niet mogelijk. De eindstand van 2014 staat daarom op niet van toepassing.

Aantal unieke cliënten

Cliënten kunnen meerdere indicaties hebben / voorzieningen afnemen. Bovenstaande tabel heeft betrekking op verschillende meetniveaus: aantal actieve indicaties (huishoudelijke ondersteuning en nieuwe voorzieningen) en aantal verstrekte voorzieningen (hulpmiddelen). Bij de bepaling van het aantal unieke cliënten zijn in onderstaande tabel in tegenstelling tot de rest van de rapportage tevens de maatwerkvoorzieningen Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen meegenomen. Dit omdat ontvlechten geen recht zou doen aan de samenloop in het bredere domein van de Wmo-maatwerkvoorzieningen.

Wmo unieke cliënten per gemeente	
Gemeente	Aantal cliënten
Alblasserdam	1.338
Dordrecht	8.572
Hendrik-Ido-Ambacht	1.541
Papendrecht	2.079
Sliedrecht	1.991
Zwijndrecht	3.396

Bekendheid met Wmo-maatwerkvoorzieningen

In december 2015 heeft het OCD de factsheet 'Bekendheid sociale voorzieningen en mantelzorg in de Drechtsteden' gepubliceerd. De overwegende conclusie is dat de decentralisaties hoogstwaarschijnlijk een nadelig effect hebben gehad op de bekendheid van de ondersteuningsmogelijkheden. De kanttekening die daarbij gemaakt moet worden is dat de meting in maart/april is uitgevoerd, op het moment dat alle veranderingen net waren doorgevoerd. Hoewel het OCD niet specifiek heeft ingezoomd op de Wmo-voorzieningen geldt voor de SDD dat de bekendheid niet is afgenomen. Geruststellend is in het overzicht van het OCD dat de bekendheid van MEE Drechtsteden hoog is, welke organisatie voor de Wmo-doelgroep van groot belang is (mede vanwege de onafhankelijke cliëntondersteuning die MEE levert) en cliënten kan wijzen op de mogelijkheden binnen de Wmo (maatwerkvoorzieningen).

Lengte van de trajecten

Het is systeemtechnisch niet mogelijk de feitelijke lengte van trajecten te meten. Ook tussentijdse wijzigingen worden in het registratiesysteem (GWS) als beëindiging / nieuwe start ingeboekt. Daarnaast kennen rolstoelen, scootermobielen, woningaanpassingen (o.a. eenmalige verstrekking), sommige vervoersvoorzieningen (bv. Drechtopper 75+) in principe geen einddatum. Voor de nieuwe voorzieningen golden in 2015 de volgende richtlijnen voor de indicatiestellers:

- Leerbaar / progressie verwacht: 6 – 18 maanden
- Niet leerbaar / regressie verwacht: 1 – 5 jaar

Hoe lang maken cliënten gebruik van een maatwerkvoorziening

Zie boven: het is systeemtechnisch niet mogelijk de feitelijke lengte van trajecten te meten. Dit kan pas worden bepaald, wanneer de cliënt geen gebruik meer maakt van ondersteuning (einde totale traject). Bovendien kunnen trajecten uit meerdere voorzieningen bestaan, wat weer problemen oplevert als er ook – zoals in de vervolgvraag – kosten aan gekoppeld moeten worden. Zie hieronder.

Gemiddelde uitgaven per cliënt

Het is systeemtechnisch niet mogelijk de gemiddelde uitgaven per cliënt te bepalen. De gegevens van 2 registratiesystemen (GWS en Zorg-lokaal) moeten – in geval van meerdere voorzieningen per cliënt – worden samengebracht. Dit stuit op grote systeemtechnische problemen.

Kosten per maatwerkvoorziening

Zie onder de paragraaf 'Wat heeft het gekost'.

Verhouding kosten tot budget

Zie onder de paragraaf 'Wat heeft het gekost'.

Wat heeft het gekost?

Programma		Actuele begroting 2015			Realisatie 2015			Afwijking Realisatie -/- begroting		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Wmo	Huishoudelijke onderst.	18.200	18.200	0	16.691	16.691	0	-1.509	-1.509	0
	Huishoudelijke Hulp Toelage	1.687	1.687	0	58	58	0	-1.629	-1.629	0
	Hulpmiddelen	8.900	8.900	0	8.277	8.277	0	-623	-623	0
	Begeleiding en kortdurend verblijf	22.480	22.480	0	16.283	16.283	0	-6.197	-6.197	0
	Persoonlijke verzorging	1.277	1.277	0	739	739	0	-538	-538	0
Totaal		52.544	52.544	0	42.048	42.048	0	-10.496	-10.496	0

Uitgangspunt voor de begroting 2015 was dat de taken en ambities in het kader van de Wmo binnen het budgettaire kader worden uitgevoerd. Deze doelstelling is ruimschoots gehaald. Het saldo op de gerealiseerde baten en lasten bedraagt bijna € 8,9 miljoen ten opzichte van de actuele begroting 2015. Dit bedrag is exclusief het resultaat op de huishoudelijke hulp toelage van € 1,6 miljoen, dat wordt overgeheveld naar 2016. Wanneer we ook rekening houden met de eerder gedane (neerwaartse) bijstellingen bij de tweede bestuursrapportage van € 1,9 miljoen, dan bedraagt de totale besparing € 10,8 miljoen.

Voor de nieuwe taken die zijn overgekomen vanuit de AWBZ, begeleiding en kortdurend verblijf en persoonlijke verzorging, zijn de lagere lasten in belangrijke mate het gevolg van de uitgevoerde wettelijke herindicaties waarbij het klantenbestand dat vanuit het Rijk is overgedragen is opgeschoond. Daarnaast wordt aangenomen dat net als bij de traditionele Wmo voorzieningen, huishoudelijke ondersteuning en de hulpmiddelen, de hogere eigen bijdrage CAK de belangrijkste reden is waarom klanten afzien van een Wmo voorziening.

Regresmiddelen

In de Wmo 2015 is een artikel over regres opgenomen (artikel 2.4.3). Het regresrecht stelt gemeenten in staat om de kosten voor Wmo-voorzieningen te verhalen op een derde bij wettelijke aansprakelijkheid voor een ongeval dat tot de beperkingen heeft geleid. Daarbij komen gemeenten meestal uit bij een aansprakelijkheidsverzekeraar. De VNG en het Verbond van Verzekeraars hebben een overeenkomst gesloten waarmee de verzekeraars het regresrecht voor het jaar 2015 hebben afgekocht. De afkoopsom die de gemeenten in 2015 via de VNG hebben ontvangen is niet opgehaald door de SDD en wordt daarmee verantwoord in de gemeentelijke jaarrekeningen.

Wmo huishoudelijke ondersteuning

De financiële bijdrage van de gemeenten ten behoeve van de Wmo huishoudelijke ondersteuning is conform de financieringsafspraken op basis van nacalculatie.

Lagere lasten Wmo huishoudelijke ondersteuning: € 1.509.000 (voordeel, incidenteel)

De gerealiseerde lasten Wmo huishoudelijke ondersteuning zijn € 1.509.000 lager dan de begrote lasten. De lagere lasten worden veroorzaakt door de daling van het aantal cliënten die een beroep doen op de huishoudelijke ondersteuning. Aangenomen wordt dat dit het gevolg is van de hogere eigen bijdragen die zij in 2015 moesten betalen.

Lagere baten Wmo huishoudelijke ondersteuning: € 1.509.000 (nadeel, incidenteel)

Door de gekozen financiering op basis van nacalculatie zijn de baten gelijk aan de gerealiseerde lasten. Het bedrag dat feitelijk met gemeenten wordt afgerekend is circa € 150.000 lager als gevolg van € 212.000 lagere opbrengst eigen bijdrage CAK en € 62.000 meer opbrengsten debiteuren. De verwachting is dat de CAK nog naar boven toe worden bijgesteld en verwerkt in een aanpassing van de jaarrekening.

Huishoudelijke Hulp Toelage

Om de gevolgen van de bezuinigingen op de werkgelegenheid voor de sector te verzachten heeft de staatssecretaris van VWS in de zomer van 2014 het instrument 'huishoudelijke hulp toelage' geïntroduceerd en gemeenten in de gelegenheid gesteld hiervoor subsidie aan te vragen. De GRD heeft hiertoe namens de Drechtstedengemeenten bij het ministerie een plan ingediend. Op basis van dit plan heeft het Rijk voor de jaren 2015 en 2016 gezamenlijk € 3,4 miljoen subsidie toegekend.

Lagere lasten huishoudelijke hulp toelage: € 1.629.000 (voordeel, incidenteel)

De verkoop van dienstcheques bleef achter op het beoogde aantal op jaarbasis. In 2015 waren 102.000 dienstcheques beschikbaar voor de Drechtsteden, waarvan er uiteindelijk 11.751 in 2015 zijn

verkocht, waarvan in 2015 2.321 zijn verzilverd. Dit staat gelijk aan € 58.000 op het beschikbare Rijksbudget van € 1,7 miljoen.

Lagere lasten huishoudelijke hulp toelage: € 1.629.000 (nadeel, incidenteel)

Het budget is tijdelijk voor 2 jaar, het restant budget 2015 wordt conform de geldende voorschriften overgeheveld naar 2016.

Wmo hulpmiddelen

De financiële bijdrage gemeenten ten behoeve van de Wmo hulpmiddelen is conform de financieringsafspraken op basis van nacalculatie.

Lagere lasten Wmo hulpmiddelen: € 623.000 (voordeel, incidenteel)

De gerealiseerde lasten Wmo hulpmiddelen zijn € 623.000 lager dan de begrote lasten. Dit resultaat is opgebouwd uit een besparing van € 480.000 op vervoer, rolstoelen en woonvoorzieningen en € 143.000 lagere lasten van collectiefvervoer de Drechthopper. In het algemeen laat de ontwikkeling van de lasten op de hulpmiddelen zich moeilijk verklaren. Aangenomen wordt dat de lagere lasten mede het gevolg zijn van de overgang van koop naar huurvoorzieningen per 1 januari 2015.

Lagere baten Wmo hulpmiddelen € 623.000 (nadeel, incidenteel)

Door de gekozen financiering op basis van nacalculatie zijn de baten gelijk aan de gerealiseerde lasten.

Het bedrag dat feitelijk met gemeenten wordt afgerekend is circa € 190.000 hoger als gevolg van € 35.000 lagere opbrengst eigen bijdrage CAK, € 277.000 incidenteel voordeel verkoop woonvoorzieningen en € 52.000 lagere opbrengst eigen bijdrage Drechthopper.

Begeleiding en kortdurend verblijf (inclusief vervoer)

Voor de bekostiging van de taken die per 1 januari 2015 vanuit de AWBZ overkomen naar de gemeenten, de maatwerkvoorzieningen Begeleiding en Kortdurend Verblijf, Persoonlijke Verzorging en Inkomensondersteuning, is in het Beleidsplan WMO en de Financiële notitie WMO de afspraak gemaakt dat de eerste drie jaren, 2015 tot en met 2017, in financiële solidariteit wordt uitgevoerd. De WMO middelen die de gemeenten hiervoor ontvangen binnen de integratie-uitkering sociaal domein worden 1 op 1 overgedragen aan de SDD. Bij een tekort wordt naar rato van de ingelegde middelen per gemeente het bij te betalen bedrag verdeeld over de gemeenten.

Resultaat op de lasten Wmo begeleiding en kortdurend verblijf: € 6.197.000 (voordeel, incidenteel)

De gerealiseerde lasten Wmo begeleiding en kortdurend verblijf zijn € 6.197.000 lager dan de begrote lasten. De lagere lasten worden verklaard door de sterke daling van het aantal klanten vanuit de wettelijke herindicatie. Tijdens de herindicatie is gebleken dat een deel van de klanten wel een indicatie had, maar deze niet meer gebruikte en ook niet nodig had. Dit is een vervuiling vanuit de overdracht van het Rijk eind vorig jaar. Het klantenbestand is daarmee nu opgeschoond.

Resultaat op de baten Wmo begeleiding en kortdurend verblijf: € 6.197.000 (nadeel, incidenteel)

Door de gekozen financiering op basis van solidariteit naar rato inleg van de deelnemende gemeenten zijn de baten gelijk aan de gerealiseerde lasten.

De bijdrage van de gemeenten wordt bij deze jaarrekening gecorrigeerd naar de gemaakte verdeling van de budgetten op basis van de decembercirculaire 2015. De huidige bijdrage van de gemeenten was nog gebaseerd op de verdeling op basis van de meicirculaire 2015. Het bedrag dat daardoor feitelijk wordt afgerekend met gemeenten is € 147.000 hoger dan het gepresenteerde saldo op de baten en lasten.

Persoonlijke verzorging

Net als bij de Wmo begeleiding en kortdurend verblijf wordt de Wmo persoonlijke verzorging in financiële solidariteit uitgevoerd.

Resultaat op de lasten Wmo persoonlijke verzorging: € 538.000 (voordeel, incidenteel)

De gerealiseerde lasten Wmo persoonlijke verzorging zijn € 538.000 lager dan de begrote lasten. De lagere lasten persoonlijke verzorging zijn eveneens het gevolg van de daling van het aantal klanten.

Resultaat op de baten Wmo persoonlijke verzorging: € 538.000 (nadeel, incidenteel)

Door de gekozen financiering op basis solidariteit naar rato inleg van de deelnemende gemeenten zijn de baten gelijk aan de gerealiseerde lasten.

De bijdrage van de gemeenten wordt bij deze jaarrekening gecorrigeerd naar de gemaakte verdeling van de budgetten op basis van de decembercirculaire 2015. De huidige bijdrage van de gemeenten was nog gebaseerd op de verdeling op basis van de meicirculaire 2015. Het bedrag dat daardoor feitelijk wordt afgerekend met gemeenten is € 8.000 hoger dan het gepresenteerde saldo op de baten en lasten.

2.2.4. Budgetadvies en schuldbemiddeling

Wat hebben wij bereikt?

Het doel was: Inwoners van de Drechtsteden met schulden en/of beperkte financiële zelfredzaamheid begeleiden en schulden duurzaam oplossen of beheersbaar maken.

In het beleidsplan is de verplichting opgenomen om jaarlijks een doelstelling te formuleren ten aanzien van de wachttijd en de kwaliteit van het stabilisatie- als het schuldregelingstraject. De doelstellingen voor 2015 waren:

Doelstelling	Afspraak	Resultaat 31 december 2015
• Wachttijd: in 95% van de gevallen wordt maximaal 10 werkdagen na de melding de hulpvraag vastgesteld	95% in maximaal 10 werkdagen	96 % in max. 10 werkdagen
• Aantal trajecten: naast de bestaande klanten wordt minimaal 1.500 nieuwe klanten een dienstverleningstraject aangeboden	1.500 nieuwe trajecten	1.104 trajecten
• Kwaliteit stabilisatietraject: minimaal *50% van de stabilisatietrajecten wordt positief afgesloten	50%	75%
• Kwaliteit schuldregelingstraject: minimaal *80% van de schuldregelingstrajecten wordt positief afgesloten	80%	85%

**Kwaliteit stabilisatietraject: Onder een positieve afsluiting wordt verstaan: de schulden zijn afbetaald - er is een betalingsregeling getroffen - de schulden zijn geherfinancierd - overdracht naar schuldregelen.*

**Kwaliteit schuldregelingstraject: Een schuldregeling is geslaagd als er een saneringskrediet wordt toegekend - een schuldbemiddeling wordt gestart of als een WSNP verklaring wordt afgegeven.*

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

De doelstellingen

Zoals in de eerste en tweede bestuursrapportage beschreven is het aantal meldingen voor schuldhulpverlening in 2015 gedaald ten opzichte van 2014. In 2015 bedroeg het aantal meldingen 1.880 ten opzichte van 2.118 meldingen in 2014. Dit betreft een afname van 238 meldingen. Van alle aanmeldingen is 27% niet verschenen op de afspraak voor de aanmeldbijeenkomst. Dit betreft een lichte stijging ten opzichte van 2014 (23%). In 2014 wordt verder ingezet op passende en drempelverlagende interventies om dit percentage terug te dringen. Een voorbeeld hiervan is de pilot 'workshop in de wijk', waarbij de aanmeldbijeenkomst schuldhulpverlening plaatsvindt op locatie bij een sociaal (wijk) team.

De daling van het aantal meldingen kan ten dele verklaard worden door het plaatsvinden van interventies in het voortraject door Sociaal (wijk) Teams/Dorpsnetwerken en andere ketenpartners. Uit signalen blijkt dat het grootste deel van de vragen die gesteld worden aan een Sociaal (wijk) Team/Dorpsnetwerken te maken hebben met financiële problematiek. In het voortraject vinden er diverse preventieve en vroegsignaleringsacties plaats door genoemde partijen die voorkomen dat de situatie escaleert en er een beroep gedaan moet worden op schuldhulpverlening. Tevens is er een signaal dat sociaal (wijk)teams/dorpsnetwerken in individuele gevallen curatieve interventies plegen. Dit signaal is opgepakt en hier is op ingezet. Er zijn afspraken gemaakt en directe lijnen gelegd tussen de sociaal (wijk)teams/ dorpsnetwerken en de Sociale Dienst inzake de doorverwijzing en in te zetten dienst-of hulpverlening.

Daarnaast is de ontwikkeling van de toename van het aantal personen dat onder beschermingsbewind gesteld wordt van invloed op de daling van het aantal meldingen. Deze stijging heeft onder andere te maken met de verbreding van de doelgroep doordat er sinds 1 januari 2014 ook bewindvoering kan worden uitgesproken wegens problematische schulden of verkwisting. (Overigens: omdat voor de kosten van bewindvoering, afhankelijk van de draagkracht van de persoon, bijzondere bijstand kan worden verstrekt is er op dit onderdeel een forse toename te zien. In 2014 ontvingen 532 personen bijzondere bijstand voor bewindvoering en eind 2015 stond de stand op 821 personen; zie verder onder minimabeleid).

Dit komt voornamelijk doordat het aantal meldingen voor schuldhelpverlening afneemt. Dit is ook conform het landelijke beeld. In de brief 'Toezeggingen armoede- en schuldenbeleid' van 27 november 2015 geeft de staatssecretaris aan dat, uit onderzoek uitgevoerd in opdracht van het ministerie blijkt dat, afgezien van het feit dat het aantal schuldsituaties toeneemt, er minder mensen gebruik maken van de formele schuldhelpverlening. Schuldhelpverlening wordt als laatste redmiddel voor de allerergste gevallen gezien en de meeste huishoudens rekenen zich hier niet toe. Mensen melden zich daardoor niet snel aan.

De doelstelling voor de wachttijd voor de aanmeldbijeenkomst werd begin 2015 niet gehaald. Aan het eind van het eerste trimester was de wachttijd echter conform de doelstelling (96% op 1 mei 2015) en dit is in 2015 verder gecontinueerd. Op 31 december 2015 werd in 96% van de gevallen in maximaal 10 werkdagen na de melding de hulpvraag vastgesteld. Over heel 2015 was dit gemiddeld 78%, hetgeen verklaarbaar is door de eerste periode van 2015. De gestelde doelstelling van 10 werkdagen is echter ruim binnen de in de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening gestelde termijn van 4 weken.

Gerelateerd aan de daling van het aantal meldingen is tevens een daling van het aantal trajecten zichtbaar. In het jaar 2015 zijn er 1104 nieuwe dienstverleningstrajecten gestart ten opzichte van 1.434 trajecten in 2014. De verruimde doelstelling voor 2015 met betrekking tot het aantal aangeboden trajecten is niet gehaald. De doelstelling voor 2016 is bijgesteld naar 1200 trajecten.

Het aantal lopende trajecten op 31 december 2015 bedraagt 1.476 trajecten. Dit zijn: 368 schuldregelingstrajecten, 366 schuldbemiddelingstrajecten, 224 trajecten oriëntatiefase, 216 stabilisatietrajecten, 76 trajecten Duurzame Financiële Dienstverlening, 191 trajecten regulier budgetbeheer en 35 trajecten preventief budgetbeheer.

De doelstellingen op het gebied van kwaliteit, vertaald naar het aantal positief afgesloten trajecten, zijn ruimschoots behaald. De kwaliteit van het stabilisatietraject is in 2015 verder verbeterd en het aantal succesvol afgesloten trajecten is daarmee gestegen tot 75% ten opzichte van 64% in 2014. De kwaliteit van het schuldregelingstraject is met 85% succesvol afgesloten trajecten boven de gestelde norm van 80% en het behaalde resultaat in 2014 van 83%. Naast het schuldregelingstraject en het stabilisatietraject is eind 2014 een nieuw product toegevoegd, te weten Duurzame Financiële Dienstverlening. Deze dienstverlening richt zich op de cliënten waarvoor een schuldregelingstraject of stabilisatietraject niet tot de mogelijkheden behoort en waarvoor een stabiel leven met schulden op dit moment het maximaal haalbare is. Het slagingspercentage van dit schuldhelpverleningsproduct bedraagt 63%.

Preventief Budgetbeheer

Het bereik van de doelgroep in het kader van Preventief Budgetbeheer is achtergebleven. Eind 2015 zijn er 35 personen in een traject Preventief Budgetbeheer. De ambitie voor het jaar 2015, een bereik van 160 cliënten, is ondanks inspanningen niet bereikt. Eind 2015 heeft de evaluatie van preventief budgetbeheer plaatsgevonden. Op basis van de aanbevelingen naar aanleiding van deze evaluatie, vindt in 2016 verdere doorontwikkeling en herinrichting plaats.

Wat heeft het gekost?

Programma		Actuele begroting 2015			Realisatie 2015			Afwijking Realisatie +/- begroting		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Budgetadvies en schuldbemiddeling	Budgetadv. & schuldbem.	70	70	0	0	0	0	-70	-70	0
	Totaal	70	70	0	0	0	0	-70	-70	0

Resultaat op de lasten Budgetadvies en schuldbemiddeling € 70.000 (voordeel, incidenteel)

De gerealiseerde uitgaven budgetadvies en schuldbemiddeling zijn ten laste van de incidentele ruimte op het Participatiebudget gebracht.

Resultaat op de baten Budgetadvies en schuldbemiddeling € 70.000 (nadeel, incidenteel)

Door de gekozen financiering op basis van nacalculatie zijn de baten gelijk aan de gerealiseerde lasten.

2.2.5. Apparaat

Wat heeft het gekost?

Bedragen x € 1.000

Programma	Actuele begroting 2015			Realisatie 2015			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Werk & Inkomen	16.931	16.931	0	16.214	17.077	863	-717	146	863
Minimabeleid	3.253	3.253	0	2.750	3.286	536	-503	33	536
WMO	10.511	10.511	0	9.916	10.604	688	-595	93	688
Budgetadvies en schuldbemiddeling	2.980	2.980	0	2.718	3.010	292	-262	30	292
Totaal	33.675	33.675	0	31.598	33.977	2.379	-2.077	302	2.379

De apparaatskosten zijn 7% (€ 2,4 miljoen) lager dan begroot. De verschillen betreffen:

Bedragen x € 1.000

resultaat apparaatskosten	785
resultaat decentralisatie uitkering regionale werkbedrijven	590
resultaat tijdelijke budgetten decentralisatie	157
dekking participatiebudget onderdeel overhead	545
hogere baten apparaat	302
totaal voordeel apparaat	2.379

Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste verschillen.

Resultaat apparaatslasten: € 785.000 (voordeel, incidenteel).

Het voordeel is als volgt te verklaren:

- De kosten van vast en ingehuurd personeel zijn € 0,4 miljoen lager dan begroot. Belangrijkste oorzaken zijn het niet invullen van vacatures met het oog op de in 2016 te realiseren bezuinigingen en openstaande vacatureruimte.
- Uitvoeringskosten Wmo zijn € 0,2 miljoen lager dan begroot. Dit verwachte voordeel hadden wij bij de 2^e bestuursrapportage al gemeld. In de 2e bestuursrapportage was een overschot geprognosticeerd van € 0,7 miljoen, hiervan is reeds € 0,5 miljoen teruggevloeid naar de gemeenten, wat resulteert in een voordeel van € 0,2 miljoen.
- Lagere kosten opleidingen, afdelingsbudgetten, pensioenen en reiskosten van € 0,2 miljoen wel zijn de totale ILB gelden besteed.
- Lagere organisatiekosten van € 47.000 door minder kosten juridische bijstand / kosten extern advies.
- Lagere kosten WW van voormalig personeel (frictiekosten) van € 40.000.

Resultaat decentralisatie uitkering regionale werkbedrijven € 590.000 (voordeel Centrumgemeente Dordrecht, incidenteel). Bij de 2e bestuursrapportage was aangegeven dat het restantbudget meegenomen zou worden naar 2016. Aangezien er maar een fractie van het budget is gebruikt en er zoveel mogelijk met gesloten beurzen wordt gewerkt door de verschillende samenwerkingspartijen vloeit het voordeel terug naar de centrumgemeente Dordrecht.

Resultaat tijdelijke budgetten decentralisatie € 157.000 (voordeel, incidenteel).

Het voordeel op het project kostendelersnorm bedraagt € 101.000 en op het project herindicatie Wmo € 56.000.

Resultaat overhead BBD € 545.000 (voordeel, incidenteel).

De overhead van BBD wordt betaald uit het participatiebudget.

Resultaat baten: € 302.000 (voordeel, incidenteel)

Een voordeel is gerealiseerd van € 269.000 op de opbrengsten detacheringsovereenkomsten van vast personeel en een vrijval van de voorziening frictiekosten van € 33.000 als gevolg van herberekening

2.3. Bedrijfsvoering

2.3.1. Ingenieursbureau Drechtsteden

Het Ondernemingsplan Ingenieursbureau Drechtsteden 2014 – 2016 beschrijft de gekozen positionering en strategische koers. Vertrekpunt daarbij is dat de grootste opdrachtgevers—Dordrecht en Zwijndrecht- het belangrijk vinden om over een gezamenlijk publiek ingenieursbureau te beschikken. De belangrijkste reden hiervoor is om met de benodigde technische ingenieursexpertise tegenkracht te kunnen bieden aan marktpartijen bij inkoop- en aanbestedingstrajecten. Daarnaast om, in combinatie met lokale en regionale gebiedskennis, in het toezicht op de uitvoering een hoog kwaliteitsniveau te kunnen borgen.

De technische en gebiedskennis is primair nodig voor de rol van een *versterkt en verlengd opdrachtgeverschap* richting marktpartijen. Anders gezegd, Dordrecht en Zwijndrecht -en de overige Drechtsteden- kunnen een betere kwaliteit in voorbereiding en uitvoering van grote projecten realiseren als zij via hun ingenieursbureau zaken doen met commerciële partijen. Als *opdrachtnemer* bouwt en versterkt het ingenieursbureau haar technische en gebiedskennis die nodig is voor haar positionering en meerwaarde naar haar eigenaren en opdrachtgevers.

Wat hebben wij bereikt?

Op basis van het Ondernemingsplan 2014-2016 werd de formatie van het IBD teruggebracht van 76 fte naar 39 fte. Samen met de business unit Vastgoed Beheer en Onderhoud (VBO) telt de huidige formatie 54 fte. De organisatie is gebaseerd op een minimumjaaromzet van € 4,5 miljoen. Inmiddels constateren we echter dat de verwachte omzetsdaling niet plaatsvindt. Op basis van de verwachte opdrachten van de grootste opdrachtgevers blijft het omzetniveau nagenoeg op hetzelfde peil als de afgelopen jaren. Daarnaast zien we een toename van de omzet bij andere opdrachtgevers. In 2015 is de waarde van de projectvoorstellen toegenomen tot € 8,8 miljoen en is een winst van € 321.000 gegenereerd.

Verder is er nadrukkelijk gestuurd op het beperkt houden van de personele frictiekosten die met de reorganisatie samenhangen. Door de nadrukkelijke aandacht voor de frictiekosten hebben we deze in 2015 tot € 277.000 kunnen reduceren. De frictiekosten vallen buiten de IBD begroting en worden gedragen door de gemeente Dordrecht.

Hoe hebben we gemeten?

Het IBD heeft per saldo een nihil-begroting. De gemaakte kosten moet het IBD terugverdienen met omzet uit de projecten. Het IBD biedt haar diensten hiertoe aan tegen kostprijs, zonder dat er sprake is van een winst doelstelling.

Mochten er positieve bedrijfsresultaten resteren, dan vloeien deze terug naar de twee grootste opdrachtgevers, Dordrecht en Zwijndrecht. In 2015 is gestart met een kritische financiële doorlichting van het IBD. Bedrijfsmatig is het IBD verdeeld in twee business units: Civiele Techniek (CT) en Vastgoed Beheer en Onderhoud (VBO). Voor beide business units zijn nieuwe kostprijsberekeningen opgesteld. In overleg met de eigenaren is een beperkte tariefverhoging doorgevoerd, om beide business units meer rendabel te laten zijn.

Door middel van Klant Tevredenheid Onderzoeken (KTO) meet het IBD de waardering van haar klanten op de uitgevoerde projecten. Het gemiddelde cijfer voor 2015 is een 7,4.

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)

	Actuele begroting 2015			Realisatie 2015			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten	8.326	8.326	0	8.321	8.642	321	-5	316	321
Mutaties reserve	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	8.326	8.326	0	8.321	8.642	321	-5	316	321

Resultaatanalyse

(bedragen x € 1.000)

	Omschrijving afwijking	I/S	Voordeel	Nadeel	Saldo	Gemeente
	Lasten					
A.	Hogere personele kosten door grotere productievraag			149	-149	Dordrecht/ Zwijndrecht
B.	Hogere directe projectkosten			153	-153	Dordrecht/ Zwijndrecht
C.	Lagere bureaukosten		62		62	Dordrecht/ Zwijndrecht
	<i>Subtotaal</i>		62	302	-240	
	Baten					
D.	Meer omzet door productieve uren en doorbelasting directe projectkosten		561		561	Dordrecht/ Zwijndrecht
	<i>Subtotaal</i>		531	0	561	
	Saldo van baten en lasten		623	302	321	
	Mutaties reserve		0	0	0	
	Gerealiseerd resultaat		623	302	321	

Toelichting lasten:

- A. *Hogere personele kosten door een grotere productievraag*
In het laatste kwartaal is de werkdruk sterk toegenomen ten opzichte van de voorgaande kwartalen als gevolg van een toegenomen orderportefeuille. Dit heeft geleid tot extra inzet van externe inhuur. Tegenover deze extra kosten is ook extra omzet gerealiseerd.
- B. *Hogere directe projectkosten*
Directe projectkosten hangen veelal samen met de ad hoc werkzaamheden van de onderhoudsdienst en zijn derhalve afhankelijk van de geregistreerde calamiteiten. De kosten worden 1 op 1 doorbelast aan de opdrachtgevers. Dit vormt derhalve een onderdeel van de hogere baten.
- C. *Lagere bureaukosten*
In het achterliggende jaar is sterk ingezet op reductie van de bureaukosten. Daar waar mogelijk zijn uitgaven gematigd of zelfs niet gedaan.
- D. *Meer omzet uit hoofde van productieve uren en doorbelasting directe projectkosten*
In het laatste kwartaal is de werkdruk sterk toegenomen ten opzichte van de voorgaande kwartalen als gevolg van een toegenomen orderportefeuille. Dit heeft geleid tot extra productieve uren en derhalve een gestegen omzet. Daarnaast vormt de gestegen directe projectkosten een reden voor stijging van de omzet.

2.3.2. Servicecentrum Drechtsteden

Wat hebben wij bereikt?

De bereikte resultaten op de in de begroting 2015 benoemde speerpunten zijn hieronder weergegeven.

Verbetering dienstverlening

Transitie I&A

In oktober 2013 is in de Drechttraad het Transitieplan I&A vastgesteld. Dit plan had als doel urgente zaken op het gebied van informatisering en automatisering op te pakken en duurzame ontwikkeling en verankering hiervan te realiseren. Grofweg is een onderscheid gemaakt tussen programmaonderdelen ten behoeve van een professionaliseringslag in de I&A functie binnen de Drechtsteden en het programmaonderdeel ICT op Orde dat gericht is op het updaten van ICT-infrastructuur. Hoofddoelstellingen van ICT op Orde luiden het realiseren van een robuuste infrastructuur met minimale risico's, een toekomst vaste en schaalbare infrastructuur en het opleveren van een nieuwe werkplek voor medewerkers. Gedurende de periode oktober 2013 tot en met juli 2015 is dit omvangrijke programma uitgevoerd. Met de ontmanteling van het programma en decharge van de programmamanager was de realisatie van de hoofddoelstellingen op 1 augustus 2015 een feit. De restactiviteiten zijn duidelijk gekaderd en geborgd in de staande beheerorganisatie met verwachte afronding in het tweede kwartaal van 2016. De noodzakelijke financiële middelen voor deze restpunten zijn ook geborgd binnen het resterende budget vanuit het ICT op Orde programma. De voordelen van het programma zijn voor alle klantorganisaties concreet voelbaar en zichtbaar in het dagelijks werk.

Doorontwikkeling Inkoop

De beoogde doelstelling van Inkoop Nieuwe Stijl (INS) was het behalen van een aanbestedingsresultaat van € 20 - € 30 miljoen. Deze is ruim binnen de termijn, vanaf de start in september 2012 naar de afronding medio 2015, behaald. De lijn die vanuit INS is ingezet met betrekking tot planmatig en procesmatig werken is voortgezet door een proactieve en planmatige aanpak van inkoop middels een jaarcyclus (o.a. inkoopscan en Regionaal Inkoopplan). Als alternatief voorstel voor taakstelling Trap Af 2 is de invoering van regionaal contractmanagement bestuurlijk geaccordeerd. Ambtelijk is het gesprek gevoerd over de inrichting en optimalisering van contractmanagement, zodat de behaalde aanbestedingsresultaten naar inkoopresultaten kunnen worden omgezet. De contractmanagers brengen samen met de klantorganisaties de baten in beeld en helpen deze te realiseren.

Doorontwikkeling P&O

In het verlengde van de succesvolle invoering van het nieuwe Personeels- en Salarisadministratie ADP begin 2015 is geconstateerd dat de doorontwikkeling van de P&O-dienstverlening en met name P-beheer noodzakelijk is om de efficiëntie en kwaliteit omhoog te kunnen brengen. In 2015 werd een integraal verbeterplan opgesteld om de output en het personeelsoptreden te verbeteren. Aandachtspunten hierbij waren: visieontwikkeling, herijking dienstverlening, het optimaliseren processen, cultuur, vaardigheden en vakdeskundigheid. In begin 2016 zal dit verbeterplan in de diverse gremia worden besproken.

Op het niveau van de gemeentesecretarissen en management is de visie op de dienstverlening van P&O in het vierde kwartaal bij alle klantorganisaties opgehaald. Dit wordt voorjaar 2016 vertaald in een producten- en dienstenaanbod dat nog beter aansluit op de klantbehoeften.

In 2015 is de voorbereiding van een groot aantal implementatieprojecten op het gebied van P&O in 2015 opgestart. Het betreft onder meer het uitvoering geven aan hoofdstuk III van de CAO, het voorbereiden van uniformeren van een Drechtsteden brede verlofmodule, visiebepaling rondom het gebruik nemen van de algemene regeling generatiepact, de uitvoering van evaluatie van het Sociale Beleidskader, het uitgeven van de Personeelsmonitor, het opstarten van een aanbesteding rondom ARBO dienstverlening en het blijven(d) stimuleren van duurzame inzetbaarheid.

Klant-, Zaak- en Archiefsysteem

De kredietaanvraag voor de aanschaf van het nieuwe Klant-, Zaak- en Archiefsysteem is in oktober geaccordeerd door de Drechttraad. De vervanging van Mozaïek en het inrichten van een digitaal

archief is eind november definitief gegund aan leverancier Green Valley. Gedurende het jaar is de voorbereiding van een succesvolle uitrol, zowel op het gebied van de inrichting van het systeem, communicatie en implementatie, met intensieve betrokkenheid vanuit alle gebruikersorganisaties, gestart in 2016 (en deels 2017) staat in het teken van de daadwerkelijke gefaseerde inrichting en implementatie, waarna uitfasering van Mozaïek volgt.

Documentatie en informatievoorziening (DIV)

Een succesvolle implementatie van het nieuwe Klant-, Zaak- en Archiefsysteem kan niet zonder een professionele inrichting en beheer van dit systeem. De inrichting van de bij behorende archieffunctie vraagt een omslag van een papieren naar een digitale DIV-afdeling. In 2015 werden hiervoor de randvoorwaarden door middel van een gedegen plan van aanpak, afronding van bestuurlijke besluitvorming en financiële condities gerealiseerd. De benodigde reorganisatie is in gang gezet. Hiervoor wordt nu, op basis van het DSB besluit van 16 juni 2015, bij de jaarrekening een voorziening gevormd (zie hoofdstuk 4 van de jaarrekening). Zoals ook reeds gemeld bij de risico's in de 2^e Bestuursrapportage.

Daarnaast boekte DIV in 2015 concrete successen in het wegwerken van achterstallig archief bij klantorganisaties.

Doorontwikkeling Communicatie

De afdeling Communicatie heeft in 2015 de lijnen uitgezet voor de professionalisering die in 2016 zijn beslag gaat krijgen. Het betreft onder meer het nog gericht inzetten van capaciteit en expertise op basis van klantbehoefte, het toegankelijker formuleren van de producten- en dienstencatalogus, het voorbereiden van kritische prestatie-indicatoren, het voorbereiden van werkprocessen/formats en het inrichten van expertiseteams. In 2016 worden de contramallen bij de opdrachtgevers via een klantpanel betrokken bij de daadwerkelijke implementatie van genoemde producten.

Continu Verbeteren

In 2015 hebben we onze medewerkers concrete handvatten gegeven om 'continu verbeteren' toe te passen in het dagelijks werk. Een groep medewerkers vanuit verschillende afdelingen startte in najaar 2015 met het train-de-trainer traject 'Continu Verbeteren' dat doorloopt in 2016. Zij fungeren als ambassadeurs en vervullen hierin een aanjaagfunctie binnen de eigen afdeling. Deze aanjaagfunctie richt zich op het continu verbeteren van de uitvoerende werkzaamheden en het zo goed mogelijk aan sluiten bij de wensen van onze klanten. Onderdeel van dit traject zijn ook team- en afdelingsoverstijgende intervisie en leersessies waarin medewerkers leren van elkaars ervaringen. Naar aanleiding van de evaluatie van het traject van teamontwikkeling door leidinggevenden van de afgelopen twee jaar wordt per team geïnterviewd wat aanvullend nodig is om het team verder te professionaliseren. Dit leidt tevens tot ontwikkelthema's die integraal, teamoverstijgend worden opgepakt. Verder is in het vierde kwartaal het GRD-brede medewerkerstevredenheidsonderzoek voorbereid dat begin januari 2016 wordt uitgevoerd. Tot slot gebruiken leidinggevenden instrumenten uit 'strategische personeelsplanning' om verbinding te maken tussen de organisatieontwikkeling en de (kwalitatieve en kwantitatieve) ontwikkeling van onze medewerkers.

Verkenning uitbreiding dienstverlening

De verkenning van uitbreiding van de dienstverlening richtte zich in 2015 voornamelijk op het onderzoek naar toetreding van Hardinxveld-Giessendam tot de GR Drechtsteden. Met het positieve Drechtstraadbesluit van 3 november 2015 is de toekomstige toetreding van Hardinxveld-Giessendam een feit geworden. Het laatste kwartaal is een start gemaakt met het opstellen van een gedegen transitie- en implementatieplan voor het SCD om de impact van toetreding zichtbaar te maken en deze zo soepel mogelijk te laten verlopen.

Bijdrage aan taakstellingen

Samen met de klantorganisaties is in 2015 een intensief traject doorlopen om voorstellen voor de bezuinigingsopgave Trap Af II te vinden met een structurele daling van de gemeentelijke bijdragen aan de GRD oplopend tot 4,5% in 2016. Gedurende het traject werd zeer duidelijk dat verder snijden in de dienstverlening van het SCD tot ongewenste effecten in de dienstverlening aan klanten leidt. De alternatieve voorstellen laten zien dat juist investering en centraliseren van taken bij het SCD leidt tot realisatie van lokale voordelen. De uitwerking en implementatie van een aantal van de voorstellen, waaronder bijvoorbeeld de sluiting van de servicepleinen en invoering van contractmanagement op regionale contracten, krijgen in 2016 hun beslag. Daarnaast dient de volgende ronde Trap Af met

besluit in de Drechttraad van 3 november 2015 zich aan. Het SCD werkt samen met de klantorganisaties aan voorstellen die structurele besparingen opleveren voor het hele netwerk.

Hoe hebben we gemeten?

Het SCD hanteert een balanced scorecard om prestaties op het gebied van financiën, medewerker, klant en vernieuwing periodiek te monitoren en waar nodig bij te sturen om de organisatie en dienstverlening verder te ontwikkelen.

Klantprestatie-indicatoren

Per afdeling zijn voor onze hoofdprocessen kritische prestatie indicatoren benoemd waarmee we de prestaties van onze reguliere dienstverlening meten. Deze indicatoren helpen ons en de klant om inzicht te krijgen in het verloop van de dienstverlening en vormen aangrijpingspunten om bij te sturen. Deze klantprestatie indicatoren worden rechtstreeks via de zogenaamde leveringsrapportage met de klanten besproken.

Monitoring prestaties

In 2015 hebben we onze prestaties aan de hand verschillende instrumenten gemonitord, zoals via de periodieke scores op onze KPI's en via algemene en vakafdelingsspecifieke benchmarks. Daarnaast heeft de voorbereiding van het Medewerkers Tevredenheid Onderzoek (MTO) plaatsgevonden. De daadwerkelijke uitvoering zal januari 2016 plaatsvinden. Aanvullend bewaken en versterken we de kwaliteit van onze beleids- en adviestaken met behulp van evaluaties en audits.

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)

	Actuele begroting 2015			Realisatie 2015			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten	48.162	47.754	-408	48.568	50.486	1.918	406	2.732	2.326
Mutaties reserves	0	408	408	0	224	224	0	-184	-184
Gerealiseerd resultaat	48.162	48.162	0	48.568	50.710	2.142	406	2.548	2.142

Resultaatanalyse

(bedragen x € 1.000)

Toelichting	Omschrijving afwijking	I/S	Voordeel	Nadeel	Saldo	Gemeente
	Lasten					
A.	Personele lasten	I	1.735	- 2.089	- 354	
B.	Materiele budgetten door te belasten	I		- 900	- 900	
C.	Overige materiele budgetten	I	1.161		1.161	
	Subtotaal		2.896	- 2.989	- 93	
	Baten					
A.	DVO Inkomsten	I	373		373	
B.	Materiele doorbelasting	I	900		900	
C.	Overige extra inkomsten	I	158		158	
	Subtotaal		1.431	0	1.431	
	Saldo van baten en lasten		4.327	- 2.989	1.338	
D.	Mutaties voorzieningen	I	1.301	- 313	988	
D.	Mutaties reserve	I		- 184	-184	
	Gerealiseerd resultaat		5.628	- 3.486	2.142	

Toelichting:

A. Personele lasten

Door vacatures ontstaat er een saldo op de personele lasten (-€ 354.000). Voor een deel gebeurt dat bewust doordat vacatures onbezet blijven in verband met de vorming van een flexibele schil. De extra personele lasten worden gemaakt voor het afdekken van de vacatures én inhuur bij extra opdrachten. Deze laatste worden doorberekend middels DVO's aan de overige organisaties (€ 373.000).

B. Materiele budgetten

Binnen de begroting van het SCD wordt in totaal € 900.000 aan kosten verzameld die aan de klanten (volledig) wordt doorberekend. Denk hierbij aan print- en telefonie kosten, frankeerkosten, kosten trainingscentrum, enz.

C. Overige Materiele budgetten

Het verzuimpercentage van het SCD van 9,38% ligt ver boven de norm (5%). Het SCD geeft hoge prioriteit aan het verminderen van ziekteverzuim. Het hoge verzuimpercentage leidt enerzijds tot het herverdelen van werk onder collega's om de werkzaamheden binnen de bestaande organisatie op te vangen. Dit leidt tot werkdruk en het uitstellen van opleidingen en trainingen in het kader van organisatie- en persoonlijke ontwikkeling. Op diverse begrotingsposten ontstaan daardoor incidentele overschotten op opleidingsbudget (€ 300.000). Anderzijds worden activiteiten later dan gepland opgepakt, waardoor vertragingen optreden in de uitvoering.

Daarnaast is er een incidentele vrijval op de kapitaallasten (€ 200.000) ontstaan en was er sprake van onderuitputting (€ 200.000) binnen het programma ICT op Orde als gevolg van vertraging in de oplevering.

Tot slot zijn enkele incidentele aanvullende baten opgetreden. Zo regelt het mantelcontract met de Randstadgroep dat op basis van de omzet (inhuur) over 2014 een eenmalige bonus over 2014 in 2015 is uitgekeerd en zijn er extra inkomsten ZHZ gerealiseerd, met betrekking tot extra facilitering door het SCD.

D. Mutatie voorzieningen en reserves

De mutaties in voorzieningen vallen per saldo ongeveer € 1 miljoen voordeliger uit. Voor het overgrote deel wordt dit veroorzaakt door het gedeeltelijk vrijvallen van de frictiekostenvoorzieningen vanuit Trap af 1 en Trap af 2 bezuinigingen. Mede door de inzet van het team Mobiliteit & Ontwikkeling zijn er goede resultaten behaald in de begeleiding van werk naar werk van boven formatieve medewerkers, waardoor het risico. Hierdoor neemt het risico en het beslag op de voorzieningen is afgenomen.

2.3.3. Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden

Wat willen wij bereiken?

De GBD is een betrouwbare uitvoeringsorganisatie. De activiteiten van de GBD zijn gericht op een hoog niveau van dienstverlening en het realiseren van opbrengtmaximalisatie.

De primaire taak voor de deelnemende gemeenten is middelen binnen te halen om noodzakelijke lokale taken uit te voeren. Dat doet de GBD mensgericht en met oog voor de gemeentelijke belangen. Daarnaast is de organisatie in staat een bijdrage te leveren op het gebied van databeheer en -analyse, dienstverleningsconcepten en visualisering van verschillende data op thematische kaarten. Ook het beheer van een aantal basisregistraties is een taak van de GBD.

Bij de GBD is niet de lijnorganisatie (afdelingen) bepalend voor de aansturing. De werkprocessen structureren de organisatie. Dit heeft geleid tot een compact managementteam en een meer thematische aanpak van verbeteringen in de productie. Deze werkwijze maakt het ook mogelijk flexibel op schommelingen in de afzonderlijke werkzaamheden te reageren. De geo-activiteiten zijn volledig in deze nieuwe werkwijze opgenomen.

Met de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht en Zwijndrecht zijn inmiddels samenwerkingsovereenkomsten gesloten over de activiteiten voor deze gemeenten op het gebied van de wettelijke basisregistraties en ruimtelijke informatievoorziening. Met de gemeente Dordrecht is overleg om onze werkzaamheden voor deze gemeente in een gelijkvormige samenwerkingsovereenkomst onder te brengen.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

In deze jaarrekening zijn ook de door u vastgestelde extra besparingen (groene voorstellen "trap af") zichtbaar. Deze besparing van € 115.000 in 2015 hebben wij kunnen realiseren door activiteiten voor de Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG) te integreren in onze uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ). Ook de eerste "Trap af" ad € 233.000 is inmiddels gerealiseerd. Eerdere besparingen op de geo-activiteiten ad € 100.000 en de Brede doorlichting ad. € 516.000 zijn reeds volledig in onze meerjarenramingen verwerkt.

De GBD heeft naast de voornoemde besparingen in 2015 tevens een strategische toekomstvisie ontworpen voor de komende jaren. Deze visie is door u begin 2016 vastgesteld en geeft de GBD leidraad waarlangs zij zich de komende jaren gaat ontwikkelen. Voor de uitvoering van dit ontwikkelprogramma is een eenmalige bijdrage van € 190.000 nodig. Deze bijdrage zal de GBD ter voorkoming van structurele kapitaallasten uit haar bedrijfsresultaat 2015 en 2016 genereren. Wij stellen voor hier een reserve van maximaal € 190.000 te vormen.

Gemeentelijke Belastingen

De resultaten gemeentelijke belastingen worden uitgebreid gerapporteerd in jaarrapportages aan de afzonderlijke gemeenten. Deze jaarrekeningen worden voorzien van een accountantsverklaring en aan de gemeenten gezonden als onderdeel van hun jaarrekening. Hieronder vindt u enkele kengetallen.

Belastingaanslagen

Vorig jaar zijn 127.411 belastingaanslagen verzonden met een opbrengst van ruim € 100 miljoen.

(bedragen x € 1.000)

Gemeente	Begroot	Opgelegd	Realisatie
Dordrecht	48.937	48.932	100,0%
Hendrik-Ido-Ambacht	10.619	10.868	102,3%
Papendrecht	12.576	12.684	100,9%
Sliedrecht	8.524	8.777	103,0%
Zwijndrecht	19.562	19.924	101,8%
Totaal	100.218	101.185	101,0%

Waardering onroerende zaken

Op 1 januari 2016 bedroeg het aantal WOZ-objecten in ons verzorgingsgebied 127.781. Deze objecten worden jaarlijks van een waarde voorzien.

Gemeente	Woningen	Niet woningen	Totaal
Dordrecht	57.724	5.790	63.514
Hendrik-Ido-Ambacht	12.183	782	12.965
Papendrecht	15.044	876	15.920
Sliedrecht	10.980	1.088	12.068
Zwijndrecht	21.752	1.562	23.314
Totaal	117.681	10.100	127.781

Bezwaarschriften

In 2015 zijn aanmerkelijk minder bezwaarschriften binnengekomen dan in 2014. Vooral de daling van het aantal WOZ-bezwaarschriften (-23,8 %) is opmerkelijk. Hieronder vindt u het totaal aan binnengekomen bezwaren (waarde- en heffingsbezwaren en bezwaren naheffing parkeren).

Gemeente	Bezwaren 2014	Bezwaren 2015	Vershil (%)
Dordrecht	2.397	2.163	-9,7
Hendrik-Ido-Ambacht	175	145	-17,1
Papendrecht	187	138	-26,0
Sliedrecht	163	118	-27,6
Zwijndrecht	407	479	+17,7
Totaal	3.329	3.043	-8,6

Kwijtschelding

In 2015 is er aan 6.739 belastingsschuldigen op geautomatiseerde wijze kwijtschelding verleend. Daarnaast zijn er 3.702 verzoeken tot kwijtschelding binnengekomen. Opmerkelijk is hier het verschil tussen de verschillende gemeenten ten opzicht voor het vorig jaar. Een verklaring hiervoor hebben wij niet gevonden.

Gemeente	2014	2015	Vershil
Dordrecht	2.391	2.313	-3,3%
Hendrik-Ido-Ambacht	200	178	-11,0%
Papendrecht	207	232	+12,1%
Sliedrecht	201	237	+17,9%
Zwijndrecht	765	742	-3,0%
Totaal	3.764	3.702	-1,6%

Meldingen

Vragen van burgers en bedrijven worden in eerste instantie via de front-offices van de deelnemende gemeenten beantwoord. Als dat niet mogelijk is wordt de vraag doorgegeven aan de back-office van de GBD. Het aantal meldingen is een graadmeter voor de complexiteit van de vragen en de mate waarin de gemeenten in eerste aanleg in staat zijn een voldoende antwoord te geven.

Gemeente	2014	2015	Vershil
Dordrecht	3.248	2.930	-9,8%
Hendrik-Ido-Ambacht	428	426	-0,5%
Papendrecht	605	663	+9,6%
Sliedrecht	503	536	+6,6%
Zwijndrecht	933	974	+4,4%
Totaal	5.717	5.529	-3,3%

Basisinformatie

Onze processtroom Geo-informatie, basisregistraties en data-analyses verzorgt de dienstverlening aan de deelnemende gemeenten op het terrein van de geo-informatie. Deze dienstverlening is, zoals uit onderstaande tabel blijkt, niet voor de afzonderlijke gemeenten dezelfde.

Gemeente	BGT	BAG	LMKA	WKPB	Drehtsmaps
Alblasserdam					X
Dordrecht	X	X	X	X	X
Hendrik-Ido-Ambacht	X	X	X	X	X
Papendrecht				X	X
Sliedrecht					X
Zwijndrecht		X			X

BGT=Basisregistratie Grootchalige Topografie.

BAG=Basisregistratie Adressen en Gebouwen

LMKA=Landmeetkundige activiteiten

WKPB= Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken

Drehtsmaps=Raadpleegsoftware voor geo-informatie

BGT

Een belangrijke prestatie in 2015 op dit gebied zijn aansluitingen op de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) voor de gemeenten waarvoor wij de BGT verzorgen: Dordrecht en Hendrik-Ido-Ambacht. Eerst Hendrik-Ido-Ambacht (als 12e gemeente in Nederland) en vervolgens Dordrecht (32e gemeente).

BAG

Deze twee registraties (adressen en gebouwen), afgekort tot BAG, zijn onderdeel van het stelsel van basisregistraties. De Basisregistratie Adressen bevat alle officiële adressen op Nederlands grondgebied. In de Basisregistratie Gebouwen zijn alle panden, verblijfsobjecten, standplaatsen en ligplaatsen geregistreerd. Deze 'objecttypen' zijn afgebakend en voorzien van een unieke aanduiding. De productie binnen deze registratie wordt gemeten op basis van mutaties in het systeem.

Gemeente	2014	2015	Vershil
Dordrecht	3.416	6.660	+95,0%
Hendrik-Ido-Ambacht	1.780	1.584	-11,0%
Zwijndrecht	791	1.992	+151,8%
Totaal	5.987	10.236	+71,0%

WKBP

Publiekrechtelijke beperkingen zijn door de overheid opgelegde beperkingen. Deze beperkingen bepalen wat wel of niet met een stuk grond of gebouw mag worden gedaan. Hierbij gaat het om bijvoorbeeld:

- Beschermd monumenten;
- Beschermd leefomgeving (natuurmonumenten);
- Bodembescherming (verplichting tot registratie van verontreinigde grond);
- Sluiting van een object (drugspanden, wietwekerijen, koffiesshops);
- Eisen die in het kader van de Woningwet worden gesteld, zoals middelen om bepaalde voorzieningen voor een pand af te kunnen dwingen

Hieronder is het overzicht opgenomen van de ingediende zaken.

Gemeente	2014	2015	Vershil
Dordrecht	70	23	-67,1%
Hendrik-Ido-Ambacht	0	0	0,0%
Papendrecht	0	1	~
Totaal	70	24	-65,7%

Drechtmaps

Binnen de Drechtsteden worden veel geografische gegevens gedeeld. Deze gegevens zijn via Drechtmaps te raadplegen.

Hierna is een overzicht opgenomen over het raadpleeggebruik van Drechtmaps. Raadplegen van Drechtmaps wil zeggen het opstarten van de applicatie. Er kunnen dus meerdere gegevens opgevraagd zijn en daardoor meerdere vragen beantwoord zijn.

Gemeente	2014	2015	Vershil
Alblasserdam	1.993	2.323	+16,6%
Dordrecht	22.822	23.993	+5,1%
Hendrik-Ido-Ambacht	7.733	9.029	+16,8%
Papendrecht	10.243	11.009	+7,5%
Sliedrecht	5.917	6.050	+2,2%
Zwijndrecht	8.644	11.637	+34,6%
GrD	26.023	29.512	+13,4%
Totaal	83.375	93.553	+12,2%

Wat heeft het gekost ?

(bedragen x € 1.000)

	Actuele begroting 2015			Realisatie 2015			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten	5.769	5.769	0	5.766	5.886	120	-3	117	120
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	5.769	5.769	0	5.766	5.886	120	-3	117	120

(bedragen x € 1.000)

Toelichting	Omschrijving afwijking	I/S	Voordeel	Nadeel	Saldo	Gemeente
	Lasten					
A.	Salarislasten (detachering c.a)	I		-59	-59	Allen behalve Al'dam
B.	Lagere inhuur (belastingen)	I	52		52	Idem
C.	Vrijval kapitaallasten	S	33		33	Idem
D.	Lagere interne doorbelasting	I	22		22	Idem
E.	Extra scholing ILB	I		-45	45	idem
	<i>Subtotaal</i>		107	104	-3	
	Baten					
E.	Onttrekking voorziening ILB	I	45		45	
F.	Voordeel invordering	I	72		72	Allen behalve Al'dam
	<i>Subtotaal</i>		117		117	
	Saldo van baten en lasten		-3	117	120	
	Mutaties reserve					
	Gerealiseerd resultaat		-3	117	120	

- A. Hogere salarislasten vanwege detachering c.a.
- B. Lagere inhuurkosten, vooral vanwege minder bezwaarschriften (WOZ)
- C. Vrijval kapitaallasten (vooruitlopend op taakstelling 2016)
- D. Minder doorbelasting SCD en verminderde kosten OCD
- E. Aanwending Individueel Loopbaantraject
- F. Voordeel op inkomsten aanmaningen en dwangbevelen.

2.3.4. Onderzoekcentrum Drechtsteden

2015 is te kenmerken als het jaar van het begin van de verandering. Uit het traject van het ontwikkelen van een visie op de toekomst van het OCD is gebleken dat er behoefte is aan onderzoek en aan beleidsondersteuning bij strategische vraagstukken. Die OCD-activiteiten moeten mede gestoeld zijn op betrouwbare analyses en duiding van de vele (open) data die beschikbaar zijn, door toepassing van moderne onderzoeks-, analyse- en presentatietechnieken. Deze uitvoeren in co-creatie met andere organisaties is daarbij een randvoorwaarde. Aan het ontwikkelen van de visie wordt door de medewerkers met veel energie gewerkt. De ontwikkelvisie zal begin tweede kwartaal van 2016 beschikbaar zijn.

Wat hebben wij bereikt?

De onderzoeks- en monitoringsactiviteiten die zijn opgenomen in basispakket, zijn uitgevoerd. In het pluspakket zijn twee ontwikkelingen te zien. Enerzijds een forse afname van opdrachten die in eerdere jaren traditioneel tot het pakket behoorden en anderzijds een toename van opdrachten met een strategische adviescomponent. Die laatste categorie opdrachten kwam tot stand door actieve acquisitie.

Als meest aansprekende en succesvol uitgevoerde opdracht noemen wij de activiteiten voor de sociaaleconomische analyse van de commissie Jansen. Die activiteiten zijn uitgevoerd in coproductie met Bureau Drechtsteden.

Het in coproductie uitvoeren van projecten is in 2015 een trend geworden. Zo werd intensief samengewerkt met twee regionale bedrijfsmakelaars, Bureau Drechtsteden en Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden bij het vervaardigen van de monitor 'Bedrijfsruimtemarkt Drechtsteden'. De provinciale trendverkenning 'Van signalen naar strategie' kwam tot stand in een unieke samenwerking tussen JSO, Lysias en OCD.

Hoe hebben wij gemeten?

Het aantal opdrachten met daarin een strategische adviescomponent bedroeg 15. Dat komt overeen met het beoogd resultaat. Het betrof overwegend opdrachten met een kleine opdrachtsom. Daarmee bleef de beoogde positieve financiële uitkomst onder het streven om bij te dragen aan een gezond financieel resultaat.

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)

	Actuele begroting 2015			Resultaat 2015			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten	1.518	1.518	0	1.369	1.239	-130	149	-279	-130
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	1.518	1.518	0	1.369	1.239	-130	149	-279	-130

Resultaatanalyse

(bedragen x € 1.000)

Toelichting	Omschrijving afwijking	I/S	Voordeel	Nadeel	Saldo	Gemeente
	Lasten					
A	Personeel	I	158	-9	149	
	<i>Subtotaal</i>		<i>158</i>	<i>-9</i>	<i>149</i>	
	Baten					
B	Pluspakket gemeenten/GRD	I		350	-350	
C	Pluspakket extern en extra intern	I	71		71	
	<i>Subtotaal</i>		<i>71</i>	<i>-350</i>	<i>-279</i>	
	Saldo van baten en lasten		229	-359	-130	
	Mutaties reserve					
	Gerealiseerd resultaat		229	-359	-130	

Toelichting:

A. Personeel

Het voordeel bestaat uit lager bezettingslasten. De vacatureruimte wordt gebruikt als flexibele schil voor de inhuur van onderzoekers. Deze inhuur vindt plaats indien de omvang van de projectenportefeuille hier aanleiding toe geeft. In 2015 is de projectenportefeuille sterk achtergebleven op de begroting. Daardoor heeft geen inhuur op onderzoek plaatsgevonden. Een klein nadeel is er op het inhuurbudget in verband met de vervanging van een langdurig zieke.

B. Pluspakket gemeenten/GRD

De omzet uit het pluspakket € 350.000 lager dan begroot. Gemeenten geven aan dat bezuinigd wordt op onderzoek.

C. Pluspakket extern en extra intern

Extra acquisitie is gepleegd bij externe klanten en binnen de Drechtsteden in concurrentie met externe onderzoeksbureaus. Begroot was € 155.000. gerealiseerd is € 226.000. dat is een voordeel van € 71.000.

2.3.5. Bureau Drechtsteden (CIO)

Inleiding

De formatieve versterking van het CIO-office leek in 2015 uiteindelijk ingevuld met het werven van een Security Officer en een Informatie Architect. Helaas is aan het eind van het jaar met de ziekte en het uiteindelijk medio januari overlijden van onze collega Hanneke van Maanen een gat geslagen binnen het team en de capaciteit van business consultants.

Het CIO office bestaat uit 2 onderdelen: team pre project en advisering en team beleid, kaders en programmering.

- Voor het team pre project en advisering zijn 3 business consultants ingezet op het ontwikkelen, voorbereiden en begeleiden van projecten waarbij aanvullende capaciteit is ingevuld via een flexibele schil. De voorbereidingen voor het werven van een business consultant zijn reeds gestart.
- Het team beleid, kaders en programmering is met de komst van een Security Officer en een Informatie Architect op sterkte. De tijdelijke inhuur voor deze functies is daarmee beëindigd.

Wat hebben wij bereikt?

Samen met vertegenwoordigers van alle klantorganisaties is in 2015 inhoud en uitvoering gegeven aan diverse beleidsonderwerpen en projecten. Kenmerkend voor 2015 is het verbinden van nieuwe ontwikkelingen aan lopende trajecten en het verder intensiveren van de samenwerking tussen en met alle betrokken partijen binnen het netwerk. Hiermee is meer betrokkenheid en aandacht voor samenhang gerealiseerd bij het uitvoeren van projecten binnen het regionaal projecten portfolio.

Hoe hebben we gemeten?

De voortgang op het projectportfolio wordt regelmatig gerapporteerd aan de opdrachtgevers. Daarnaast worden de uitkomsten op de diverse audits gebruikt.

Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)

	Actuele begroting 2015			Realisatie 2015			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten	1.175	1.175	0	1.040	1.154	114	135	-21	114
Mutaties reserve	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	1.175	1.175	0	1.040	1.154	114	135	-21	114

Resultaatanalyse

(bedragen x € 1.000)

Toelichting	Omschrijving afwijking	I/S	Voordeel	Nadeel	Saldo	Gemeente
	Lasten					
A.	Onderbesteding CIO office	I	114		114	Ja
	<i>Subtotaal</i>		114		114	
	Saldo van baten en lasten		114		114	
	Mutaties reserve		0		0	
	Gerealiseerd resultaat		114		114	

Toelichting:

- A. Er is in 2015 onderbesteding op het personeelsbudget van het CIO office voor de niveau 2 projecten. Voor deze projecten wordt gebruik gemaakt van een flexibele schil o.b.v. inhuur. Voorgesteld wordt om het positieve saldo uit te keren aan de zes Drechtsteden gemeenten.

2.4. Algemene dekkingsmiddelen

(bedragen x € 1.000)

	Actuele begroting 2015			Resultaat 2015			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten	600	600	0	463	600	137	-137	0	137
Mutaties reserve	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	600	600	0	463	600	137	-137	0	137

Resultaatanalyse

(bedragen x € 1.000)

Toelichting	Omschrijving afwijking	I/S	Voordeel	Nadeel	Saldo	Gemeente
	Lasten					
A.	Rente		53	0	53	
B.	Bedrijfsvoering		84	0	84	
	<i>Subtotaal</i>		<i>137</i>	<i>0</i>	<i>137</i>	
	Saldo baten en lasten		137	0	137	
	Mutatie reserves		0	0	0	
	Gerealiseerd resultaat		137	0	137	

A. Rente

De rentelasten zijn € 53.000 lager dan begroot als gevolg van het aantrekken van een langlopende lening met een lagere rente dan verwacht.

B. Bedrijfsvoering

Op diverse bedrijfsvoeringsbudgetten is op de lastenkant een voordeel ontstaan van € 84.000. Dit is het gevolg van diverse kleinere posten (voornamelijk huisvesting en een lagere bijdrage aan SCD dan begroot).

3. Verplichte paragrafen

3.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft de relatie aan tussen de risico's waar geen maatregelen voor zijn getroffen en de capaciteit die de GRD heeft om die niet begrote kosten op te kunnen vangen. In feite kan het weerstandsvermogen worden omschreven als de mate waarin de GRD in staat is om omvangrijke tegenvallers op te kunnen vangen binnen de eigen begroting zonder dat het beleid behoeft te worden aangepast. De weerstandscapaciteit dient dus om de continuïteit van de GRD te waarborgen. Reguliere risico's maken geen deel uit van de risico's die zijn opgenomen in deze paragraaf. Dit omdat hiervoor verzekeringen kunnen worden afgesloten dan wel door middel van het treffen van een voorziening ondervangen kunnen worden. De capaciteit waarover de GRD beschikt om risico's te kunnen afdekken zijn reserves en eventuele bezuinigingsmogelijkheden. In het beleidskader risicomanagement en weerstandsvermogen van de GRD zijn de uitgangspunten neergelegd over de omvang van de benodigde reserves. Het uitgangspunt hierbij is dat elke GRD-dochter, naast eventuele programmareserves, over een exploitatiereserve beschikt van maximaal 3% van de totale apparaatskosten, waarbij een minimum van € 100.000 wordt gehanteerd. Naast deze reserve is er een beperkte algemene reserve waarvan het maximum op € 500.000 is gesteld. In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de exploitatiereserves van de GRD-dochters, de algemene reserve en de bestemmingsreserves weergegeven.

(bedragen x € 1.000)

	2011	2012	2013	2014	2015
Algemene reserve	185	84	84	147	481
Exploitatiereserves	929	634	789	1.039	1.039
Bureau Drechtsteden	4	117	109	194	194
Sociale Dienst Drechtsteden	250	250	250	250	250
Ingenieursbureau Drechtsteden	129	0	69	0	0
Servicecentrum Drechtsteden	306	3	97	331	331
Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden	140	164	164	164	164
Onderzoekcentrum Drechtsteden	100	100	100	100	100
Bestemmingsreserves	6.216	10.207	7.226	8.010	3.664
Bestemmingreserve BWS subsidie.	1.278	802	591	415	542
Investeringsfonds Manden Maken	1.559	3.364			
Bestemmingsreserve Wet Inburgering	800	800			
Innovatiereserve BDS	0	0	0	187	187
Innovatiereserve SDD	320	214	137	318	268
WMO reserve	2.259	1.098	0		
Programmareserve minimabeleid	0	19	300	186	186
Reserve inkomensdeel WWB	0	0	4.500	5.376	1.177
Reserve Noordoever		1.271	0		
SCD frictiekosten ZHZ		2.639	1.698	1.528	1.304
Totaal	7.330	10.925	8.099	9.196	5.184

In onderstaande tabel zijn de risico's opgenomen. In de derde kolom is de kans waarop een risico zich kan voordoen weergegeven. Indien de kans zeer groot is, dan is de kans dat een risico zich voordoet 90%, 80% bij een grote kans, 50% bij een gemiddelde kans, 30% bij een kleine kans en 10% bij een zeer kleine kans.

Dochter	Omschrijving	Kans	Impact	Opmerking en sturing
GRD	Cao & vakantietoelage	Zeer groot	€ 2,2 miljoen	Eind zomer 2014 is een nieuwe cao voor gemeenteambtenaren vastgesteld. Niet alleen zijn afspraken gemaakt over de omvang van het salaris maar ook zijn afspraken gemaakt over onder andere werkgelegenheid en de CAO van de toekomst. Deze laatste, cao van de toekomst, bundelt een aantal arbeidsvoorwaarden (bovenwettelijke deel vakantieverlof, vakantietoelage, eindejaarsuitkering en werkgeversbijdrage levensloop) in één budget, genaamd Individueel Keuze Budget (IKB) voor elke medewerker. De medewerker kan dit budget aan verschillende doelen uitgeven (bijvoorbeeld opleiding). De uitwerking van de CAO van de toekomst brengt waarschijnlijk een eenmalige financiële last met zich mee rondom vakantietoelage 2016. Voor de GRD wordt deze financiële last geschat op € 2,2 miljoen. Deze last zal in 2016 moeten worden genomen.
GRD	Toenemende druk op informatie beveiliging	Gemiddeld	pm	Er worden vanuit wet en regelgeving nieuwe eisen gesteld aan informatiebeveiliging. Op dit moment wordt door de CIO onderzocht wat de consequenties hiervan zijn, en welke maatregelen genomen moeten worden. Deze extra maatregelen worden gekwantificeerd. Het is denkbaar dat deze maatregelen extra kosten met zich meebrengen.
BDS	Verantwoording Walstroom-subsidie EFRO	Zeer klein	pm	In 2013 is het project Walstroom afgerond en hebben we ons verantwoord over de besteding van de subsidiemiddelen vanuit EFRO. Nog tot en met 2017 blijven nadere inspecties vanuit Europa daarop mogelijk. We hebben onze verantwoording daartoe vooraf laten toetsen door het Nederlandse EFRO-loket. We verwachten dan ook geen problemen.
SDD	SIW	Klein	Max. € 0,9 miljoen	De claim vanuit de SDD heeft een bandbreedte tussen de € 0,6 miljoen en € 0,9 miljoen. Onderdelen van onze claim kunnen overeenkomen met claims gedaan door werkgevers op de stichting en aangedragen bij de curator op verzoek van de curator. Mede hierdoor is de presentatie van "bandbreedte" opgenomen. Momenteel is het onderzoek van de curator nog gaande. De fase van onderzoek is beland in het wel of niet (hoofdelijk) aansprakelijkheidsstelling van het bestuur van de stichting. Als over wordt gegaan tot deze aansprakelijkheidsstelling komt de aansprakelijkheidsverzekering van de stichting in beeld. Hiermee bestaat dan de reële kans dat de claimvordering van de SDD daarmee wordt geborgd.
SDD	Debiteuren opbrengsten Detacheringen Participatiewet	Gemiddeld	€ 140.000	Na balansdatum is gebleken dat een deel van de inleentarieven te hoog/te laag was. Gezien de onzekerheid ten aanzien van de inbaarheid van het bedrag is voorzichtigheidshalve een voorziening gevormd ter grootte van deze vordering. Het positieve risico is dat alle vorderingen geïncasseerd kunnen worden.
SDD	Reserve Inkomensondersteuning	Groot	€ 5,5 miljoen	Na de geprognosticeerde onttrekking is de reserve nihil. Door de hogere klantaantallen per 31 december 2015 is het nu begrote tekort 2016 geprognosticeerd op € 5,5 miljoen wat niet meer aanwezig is in de reserve inkomensondersteuning.

Dochter	Omschrijving	Kans	Impact	Opmerking en sturing
SDD	Bestandsontwikkeling Inkomensondersteuning	Groot	€ 4,5 miljoen	Het klantaantal is afhankelijk van een aantal factoren: - herstel arbeidsmarkt; - economische ontwikkelingen; - taakstelling en samenstelling van de statushouders.
SDD	Controle verklaringen	Groot	pm	De controleverklaringen die nog te ontvangen zijn van derden (SVB, CAK en Zorg-Lokaal) kunnen nog een aanpassing van de voorliggende jaarrekening tot gevolg hebben.
SDD	Inlenersaansprakelijkheid	Groot	€ 105.000	In de jaren 2010 t/m 2013 zijn personen ingeleend bij een detacheringsbedrijf. Dit bedrijf heeft niet voldaan aan fiscale verplichtingen en is failliet. De belastingdienst stelt in februari 2016 een onderzoek in naar de inlenersaansprakelijkheid (Wet keten Aansprakelijkheid) van de SDD. De kans bestaat dat de SDD wordt aangesproken op niet door het detacheringsbedrijf afgedragen belastingen. De omvang schatten wij op een bedrag van € 105.000. Het maximale risico bedraagt circa € 500.000. In de loop van 2016 zal duidelijk worden of en voor welk bedrag de SDD aansprakelijk zal worden gesteld door de belastingdienst.
IBD	Niet kostendekkende uurtarieven	Gemiddeld	€ 0,3 miljoen	Sinds 2012 zijn de (verkoop) tarieven ongewijzigd gebleven, terwijl het kostenniveau wel is gestegen (te denken valt aan cao ontwikkelingen, gestegen SCD overheadkosten en inflatie effecten op de materiële uitgaven). Het dekkingstekort op de vaste bezetting wordt momenteel (grotendeels) gecompenseerd door externe inhuur.
SCD	Zaak en Archief systeem	Groot	€ 0,2 miljoen per jaar	In het ICT transitieplan is opgenomen dat het SCD geen software ontwikkel huis is. Daarom zal Mozaïek binnenkort vervangen worden door een extern ontwikkeld pakket. Dekking voor dit project komt vanuit een krediet dat in oktober is goedgekeurd door de Drechttraad, het Regionale Projecten Portfolio en inzet van eigen uren door alle organisaties. De effecten voor de DIV-organisatie worden opgenomen in de SCD begroting vanaf 2016. Verder is er een risico in de nieuwe beheersituatie van het nieuwe pakket vanaf 01-01-2018 door mogelijk veranderende beheerlasten (ICT beheer, DIV beheer, onderhoudskosten pakket).
SCD	ICT op orde project	Groot	€ 0,3 miljoen	Het programma 'ICT op Orde' is in 2015 afgerond. Door de 'fraude in de keten' heeft het programma te maken gehad met onvoorziene en additionele kosten door het uitlopen van projecten en hogere aanschafkosten voor ICT onderdelen. Als er geen rekening wordt gehouden met de openstaande vordering naar aanleiding van de rechtszaak (€ 700.000), kent het programma een negatief resultaat van € 300.000. De risico ontstaat omdat er nog geen rechterlijke uitspraak is over de lopende vordering inclusief een door de rechter vastgesteld schadebedrag. Tot deze tijd is het negatieve programmaresultaat opgenomen als risicobedrag.
SCD	Ontvlechtingen GR'en ZHZ	Groot	€ 0,3 miljoen per jaar	Reductie heeft plaatsgevonden en dat in 2015 circa € 0,3 miljoen nodig is. Er bestaat wel een kans dat er in de jaren er na een structurele frictie component blijft bestaan. De frictiereserve is naar verwachting in 2018 uitgeput.

Dochter	Omschrijving	Kans	Impact	Opmerking en sturing
SCD	MPO afspraken gebouw gebonden kosten, inclusief Serviceplein en de bodes	Groot	€ 0,4 miljoen per jaar	In de meerpartijen overeenkomst is afgesproken dat de GR-en OZHZ en DG&J diensten blijven afnemen tot 1 april 2015, die gebouw gebonden zijn, inclusief Serviceplein en de bodes. Bij beëindiging zullen frictiekosten bij het SCD ontstaan. Het SCD zal zich tot het uiterste inspannen om de kosten te beperken. En dat kan door het opzeggen van een aantal contracten, te denken valt hier aan schoonmaak. Echter op andere contracten en inzet is er een schaalnadeel, waardoor frictie ontstaat. De kwantificering van het risico (€ 0,4 miljoen) is de jaarlijkse verminderde bijdragen (€0,6 miljoen) van de GR-en minus de reeds afgebouwde frictie (€0,2 miljoen). Conform afspraak is een reserve gevormd om de (eerste) frictiekosten te kunnen opvangen en met de afbouw aan de slag te kunnen gaan.
SCD	Bovenformativiteit	Gemiddeld	€ 60.000	Door de bezuinigingen op de servicepleinen zijn enkele medewerkers uitgestroomd naar nieuwe organisaties onder de voorwaarde dat bij langdurige ziekte SCD risicodragers zal zijn.
SCD	Functioneren	Groot	€ 1,4 miljoen	Gebleken is dat een tweetal medewerkers op functies zijn geplaatst waar zij, ondanks doorgelopen trajecten met externe partijen, onvoldoende op functioneren. Ondanks deze inspanningen leidt dit niet tot het beëindigen van het dienstverband.
SCD	FUWA traject	Groot	PM	Als gevolg van functie-onderhoud zal er waarschijnlijk sprake zijn van verhoging van loonkosten. De ervaring leert dat door aanpassing van taakinhoud functies zwaarder kunnen worden met als gevolg een hogere schaalindeling. Dit kan leiden tot hogere indeling voor de medewerkers. Verlaging van salarisschalen leidt niet tot kostenverlaging door salarisgarantie.
OCD	Bezuinigingen op OCD onderzoek	Groot	€ 100.000	De bezuinigingsopdracht bij gemeenten omtrent de afname van onderzoek van het OCD heeft zijn invloed op 2015. In 2015 heeft onderzoek plaatsgevonden naar de afnamebehoefte van gemeenten. Geconcludeerd is dat die in 2016 € 100.000 zal bedragen. Dit bedrag is ingezet als bijdrage aan Trap Af 3e ronde. Realisering vindt plaats door verlaging van de vacatureruimte.
Totaal			€ 16,4 miljoen	

Financiële kengetallen

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaalt dat gemeenten en gemeenschappelijke regelingen voortaan een basis set van vijf financiële kengetallen moeten opnemen in de begroting en de jaarrekening. Het betreft hier schuldquota leningen, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit. Gezien het feit dat de GRD geen grondexploitatie heeft en gemeentelijke belastingen heft, zijn deze kengetallen niet opgenomen. Naast de door de BBV voorgeschreven kengetallen, is tevens de weerstandsratio toegevoegd.

	Realisatie 2014	Begroting 2015	Realisatie 2015
Netto schuldquote	7,25%	5,58%	5,86%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	7,19%	5,53%	5,82%
Solvabiliteitsratio	17,35%	17,35%	7,74%
Structurele exploitatieruimte	0,88%	0,10%	1,14%
Weerstandsratio	Niet bekend	Niet bekend	0,35

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de GRD ten opzichte van de eigen middelen. Een percentage tussen de 0% en 100% is voldoende. Een quote boven de 130% is

een indicatie voor een te hoge schuld. De norm houdt in dat de netto schuldquote ruim onder de 130% dient te zijn wanneer zij voornemens is een grote investering te doen. De GRD heeft een netto schuldquote van 5,86%. Dit geeft aan dat de GRD in staat is om met haar eigen middelen aan de verplichtingen te kunnen voldoen. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote weergegeven zonder en met correctie voor verstrekte leningen. Met correctie voor leningen bedraagt de netto schuldquote van de GRD 5,82%.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarmee het bezit gefinancierd is met eigen vermogen. Het ratio is de verhouding tussen het eigen vermogen en het balanstotaal en geeft aan in hoeverre het bezit op de balans is afbetaald. Normaal bevindt het solvabiliteitsratio van een gemeente zich tussen de 30% en 80%. De GRD heeft een ratio van 8% wat zou aangeven dat het bezit van de GRD zwaar belast is met schuld. Kijkende naar de wijze waarop de GRD is gefinancierd, is een lage solvabiliteitsratio conform de verwachtingen. Immers, conform het beleidskader risicomanagement en weerstandsvermogen een beperkte structurele weerstandscapaciteit in de vorm van reserves mag aanhouden. Hierdoor heeft de GRD een beperkt eigen vermogen. Wel heeft de GRD relatief hoge bezittingen in de vorm van ICT activa. Ook moet opgemerkt worden dat een groot deel van de activiteiten die de SDD verricht zijn gefinancierd op basis van voor- en nacalculatie. Het positieve resultaat van de SDD zorgt voor een incidentele toename van de balans, of wel hoge vlottende activa (= bezittingen), waar tegenover conform de nacalculatie tevens relatief hoge uitbetalingen naar gemeenten staan.

Weerstandsratio

Het weerstandsratio geeft de verhouding tussen de risico's en het weerstandsvermogen van de GRD. Het weerstandsvermogen bestaat uit het totaal van de reserves, post onvoorzien en de stille reserves. De GRD heeft geen post onvoorzien en stille reserves. Dit betekent dat de weerstandscapaciteit gelijk is aan de omvang van de reserves, ofwel € 5,2 miljoen. Het totaal van de risico's bedraagt € 15 miljoen. Hiermee is de weerstandsratio gelijk aan 0,35. Het ratio is zeer laag. Dit is overeenkomstig met het beleidskader risicomanagement en weerstandsvermogen. Hierin is vastgelegd dat de weerstandscapaciteit van de GRD een incidenteel karakter heeft en op beperkte basis structurele capaciteit (in de vorm van reserves) wordt georganiseerd. Gevolg hiervan is dat gemeenten direct aangesproken worden indien financiële tegenvallers van enig omvang zich voordoen.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte is een maatstaf voor het verschil tussen structurele baten en lasten met in achtneming van beperkingen en verruimingen van de exploitatie door dotatie en onttrekking aan reserves. De maatstaf geeft aan welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen. Er is geen VNG norm voor het niveau van dit kengetal.

3.2. Bedrijfsvoering

3.2.1. Algemeen

Bureau Drechtsteden

Op het gebied van de bedrijfsvoering is in 2015 vooral vanuit concerncontrol de focus gelegd op die onderdelen die door de accountant worden opgemerkt ter verbetering. Daartoe is een strak proces opgezet waardoor alle dochters van de GRD verbeteringen in hun bedrijfsvoering zullen doorvoeren.

Regiogriffie

Met ingang van mei 2015 is een vaste Regiogriffier in dienst in een voltijdse betrekking. Met ingang van december 2015 is een raadsadviseur in dienst gekomen voor 32 uur per week. Hierdoor heeft de Regiogriffie nu een vast team van drie medewerkers. Nu is de tijd aangebroken dat de Regiogriffie de kwaliteit in de ondersteuning aan de Drechtraad verder kan uitbouwen.

Dit betekent dat een aantal zaken waarmee in 2015 is gestart, in 2016 verder ontwikkeld en uitgediept worden. Dit betreft onder andere:

- Ontvlechting van het Bureau Drechtsteden (BDS). De Regiogriffie werkt primair voor de Drechtstraad en legt hier verantwoordelijkheid aan af. Voordien werkte de Regiogriffie in materieel opzicht onder de vlag van BDS. Per 1 januari 2015 werkt de Regiogriffie als zijnde een dochter van de GRD. In samenspraak met BDS zijn de budgetten van Drechtstraad (vergaderkosten) en Regiogriffie ontvlochten en ondergebracht bij de Regiogriffie die hiermee budgethouder is geworden.
De Regiogriffier heeft mandaat gekregen om contracten en overeenkomsten af te sluiten die een directe relatie hebben met de bedrijfsvoering van de Regiogriffie. Hieronder vallen onder andere afspraken met leveranciers van bedrijven die leveren voor Drechtstedendinsdag en het contractbeheer. Afgesproken is alleen die onderdelen te ontvlechten die noodzakelijk zijn, zonder dat dit leidt tot meerkosten of meerwerk.
- Actualiseren van Reglementen van orde en protocollen. Voorbeelden hiervan zijn: Reglement van orde Drechtstraad en protocol Auditcommissie.
- Versterken van de positie van de Drechtstraad. Alle werkzaamheden van de Regiogriffie zijn er op gericht om, direct of indirect, de Drechtstraad optimaal te positioneren. Dit betekent niet alleen dat de documentenstroom volledig en tijdig ontsloten dient te worden, ook ten aanzien van andere facetten dient een duidelijke strategie onderdeel te zijn van de Regiogriffie. Te denken valt aan een communicatieplan en het maken van prestatieafspraken over de inzet van de lokale griffiers tijdens Drechtstedendinsdag.

Een relatief kleine griffie is kwetsbaar bij uitval. Een goede vervangingsregeling voor alle griffiemedewerkers is essentieel. Hierbij worden sluitende afspraken gemaakt binnen de regiogriffie, met het Bureau Drechtsteden en – indien mogelijk – met collega-griffies in de Drechtsteden.

Sociale Dienst Drechtsteden

Voor gemeenten en de Drechtsteden was het wederom een druk jaar. Beleidsmatig stond het afgelopen jaar in het teken van de uitrol van de nieuwe taken als onderdeel van de drie decentralisaties (drie D's), met daarnaast een verder uitkristalliseren van beleidsontwerpen P wet en Wmo, gekoppeld aan de aanzet tot innovatie en integratie op beide onderdelen. Er is veel tijd en energie gestoken om alle taken goed en tijdig uit te voeren, zoals deze in 2015 naar de gemeenten over zijn gekomen. De nieuwe medewerkers waarmee de organisatie is uitgebreid als gevolg van de nieuwe taken, hebben hun plaats gevonden. De nieuwe/gewijzigde werkprocessen en systemen zijn geïmplementeerd en er is in 2015 een begin gemaakt met het (verder) digitaliseren van onze dienstverlening, waarvan in het eerste kwartaal 2016 de eerste resultaten zichtbaar worden. De lopende dienstverlening aan klanten is zoals voorspeld op orde gebleven, en er is steeds gezorgd voor tijdige en correcte betaling van uitkeringen en ondersteuning op het gebied van de Wmo, schuldhelpverlening en de uitvoering van het minimabeleid.

Ingenieursbureau Drechtsteden

In 2015 is gestart met een kritische financiële doorlichting van het IBD. Bedrijfsmatig is het IBD verdeeld in twee business units: Civiele Techniek (CT) en Vastgoed Beheer en Onderhoud (VBO). Voor beide business units zijn nieuwe kostprijsberekeningen opgesteld. In overleg met de eigenaren is beperkte tariefverhoging doorgevoerd, om beide business units meer rendabel (maar nog niet kostendekkend) te laten zijn. In 2015 is afgesproken dat in de toekomst verder wordt gestuurd op het reduceren van de (SCD) overhead en kostenbesparingen. Op basis van omzet met de vaste formatie draaien de beide business units nog niet break-even. Externe inhuur is noodzakelijk om dit dekkingstekort op te vullen en break-even te draaien. Bestaande processen binnen het IBD worden doorlicht met behulp van de Lean systematiek. Verspillingen en processtappen, die geen waarde toevoegen moeten worden weggenomen. Tegelijkertijd wordt gekeken of de kwaliteit van bestaande processtappen verbeterd kunnen worden.

Servicecentrum Drechtsteden

Onder de programma verantwoording (hoofdstuk 2) "Wat hebben wij bereikt?" wordt voor de verbetering van de dienstverlening een opsomming gegeven van alle producten en processen die onderhanden zijn of nog worden genomen. Deze punten geven een beeld van de ontwikkeling van de organisatie. Voor de komende tijd zijn de belangrijkste ontwikkelingen de invoering van het Nieuwe zaak, klant en archiefsysteem en de aansluiting van de organisatie op dit nieuwe systeem. Daarnaast zal de afdeling P&O in 2016 vorm geven aan de uitvoering van het verbeterplan met als doel om de efficiëntie en de kwaliteit van de dienstverlening verder om hoog te brengen.

Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden

Bij de GBD is niet de lijnorganisatie (afdelingen) bepalend voor de aansturing. De werkprocessen structureren de organisatie. Dit heeft geleid tot een compact managementteam en een meer thematische aanpak van verbeteringen in de productie. Deze werkwijze maakt het ook mogelijk flexibel op schommelingen in de afzonderlijke werkzaamheden te reageren. De geo-activiteiten zijn volledig in deze nieuwe werkwijze opgenomen.

Onderzoekcentrum Drechtsteden

Zoals bij de programmaverantwoording al is omschreven is, naast het uitvoeren van reguliere onderzoeks- en monitoringsactiviteiten, vooral ingezet op het ontwikkelen van een nieuwe visie. Medewerkers hebben daarin een grote rol om daarmee de nieuwe visie te verinnerlijken.

3.2.2. Dienstverlening

Bureau Drechtsteden

In 2015 zijn gesprekken met de auditcommissie van de Drechtraad om te komen tot een manier waarop de Drechtraad beter geïnformeerd kan worden over de voortgang van rMJP. Aanleiding is dat de P&C cyclus weliswaar voldoende inzicht biedt in financiën en uitvoering op hoofdlijnen, maar dat er behoefte is aan juist de inhoudelijke discussie tussen Drechtstedenbestuur en Drechtraad op het gebied van het regionale beleid zoals beschreven in het rMJP. Als instrument is daarbij het Kompas ontwikkeld. In 2016 zal het Kompas voor de eerste keer daadwerkelijk worden toegepast, naast de gebruikelijke P&C documenten.

Door het CIO is in 2015 samen met vertegenwoordigers van alle klantorganisaties inhoud gegeven aan diverse beleidsonderwerpen. Deze projecten zijn ondergebracht in het regionaal projectportfolio 2015. Naast het ontwikkelen van nieuw beleid wordt ook getoetst of de kaders goed toegepast worden. Dit laatste gebeurt onder andere door het uitvoeren van audits, bijvoorbeeld voor het DigiD assessment.

Regiogriffie

Eerder is al gememoreerd aan de opbouwfase van de Regiogriffie. De intentie is om in 2016 een merkbare kwaliteits- en verdiepingsslag te maken, waarmee de ingezette lijn van 2015 wordt gecontinueerd.

Afhankelijk van het vergaderschema verzorgt de Regiogriffie 10 Drechtstedendinsdagen per jaar, inclusief de daartoe behorende Carrousels en vergaderingen van de Drechtraad. De organisatie en inhoud van themabijeenkomsten liggen voor een groot deel bij de programmamanagers en regisseurs, waarmee nauw wordt samengewerkt ten aanzien van planning en voorbereiding. In de (commissies van de) Drechtraad is de Regiogriffier de eerste adviseur van de voorzitter. Jaarlijks organiseert de regiogriffie een werkbezoek voor de leden van de Drechtraad.

Sociale Dienst Drechtsteden

In 2015 is het kort cyclische klanttevredenheidsonderzoek uitgebreid naar Schuldhulpverlening, de Bijzondere Bijstand en naar de Wmo. Ook wordt wekelijks de tevredenheid van klanten over het contact dat zij met de SDD hebben gehad via de telefoon, de e-mail of de balie gemeten. De wens van het bestuur was ook om voor Participatie de niet succesvolle aanvragers te meten, deze meting is inmiddels gestart.

Om te weten wat er speelt bij klanten worden vanaf 1 juli 2015 ook alle klantcontacten die via de klantenservice binnenkomen, geregistreerd. De analyse van deze klantcontacten en van de klachten, in combinatie met het beeld uit het tevredenheidsonderzoek, vormt het totaal plaatje aan klantsignalen. Op basis van dit grotere volume aan klantsignalen kan de dienstverlening gericht dan voorheen, maar vooral proactief en continu verbeterd worden. Medewerkers spelen een belangrijke rol in de totstandkoming van de verbeteracties.

De resultaten van de klanttevredenheidsmeting waren bij de start in mei 2014 een 6,9 (oud WWB). Eind december 2015 geven klanten van de afdeling Participatie (onderdeel Werk) de dienstverlening

van de SDD een 7,4. De tevredenheid van klanten van Participatie (Werk) is hiermee gestegen met een half punt.

De totale dienstverlening van de SDD scoort inclusief de nieuwe metingen een 7,3. Dit is uitgezonderd de metingen voor de Wmo en de niet succesvolle aanvragers (Werk). Deze metingen zijn gestart met ingang van 1 oktober 2015, maar de respons is nog niet representatief.

Klachten

Belangrijk onderdeel van alle klantsignalen vormen de klachten. In 2015 is ook de registratie van de klachten verbeterd met als doel deze te koppelen aan de overige klantsignalen (zie hierboven). In 2015 zijn in totaal 180 klachten ontvangen en zijn 189 klachten afgehandeld. Dit verschil is te verklaren door het feit dat de klachten die in de laatste weken van 2014 zijn ontvangen, begin 2015 afgehandeld zijn. De instroom van klachten is flink gestegen ten opzichte van 2014, toen zijn er 148 klachten binnengekomen. Deze toename is ook voorspeld in 2014. De aanname was dat, met de toename van het aantal klanten en voorzieningen door de decentralisaties in 2015, het aantal klachten ook zou toenemen. Een andere verklaring voor de toename van het aantal klachten is de organisatie brede aandacht voor de herkenning van klantsignalen, waaronder klachten, door medewerkers. Het percentage (gedeeltelijk) gegronde klachten is 52% in 2015 en is 'normaal' in vergelijking met voorgaande jaren.

De doelstelling (servicenorm) is dat 100% van alle klachten binnen de wettelijke termijn van 6 weken wordt afgehandeld. In 2015 is gemiddeld 68% van de afgehandelde klachten binnen deze termijn van 6 weken afgehandeld. Hiermee voldoen we nog steeds niet aan de wettelijke termijn. Dit vergt een andere interventie op de doorlooptijden van de klachtafhandeling, omdat blijkt dat eerdere acties onvoldoende effect hebben gehad. Dit wordt begin 2016 opgepakt.

Totaal afgehandelde klachten in 2015

Afgehandeld	Geheel of gedeeltelijk gegrond	Ongegrond	Ingetrokken door klant	Buiten behandeling gesteld
189	98	55	30	6

Bezwaarschriften

De informatie uit de behandeling van bezwaarschriften wordt gebruikt om de toepassing van wet- en regelgeving te verbeteren en in de toekomst onnodige procedures te voorkomen. De behandeling is primair gericht op het zoeken naar een oplossing voor de klant en pas in tweede instantie op juridische behandeling.

In 2015 zijn 952 bezwaarschriften afgehandeld, bestaande uit W&I 747, Wmo 109 en overig 96. De behandeling van de bezwaarschriften, waarop de kortere procedure van het ambtelijk horen van toepassing was (in de basis 6 weken maar deze kan worden verlengd), vond in 81% van die gevallen plaats binnen deze termijn. Als de adviescommissie voor de bezwaarschriften wordt ingeschakeld geldt een langere beslistermijn (in de basis 12 weken) en deze bezwaarschriften werden voor 96% binnen de wettelijke termijn afgerond.

Naast het doel om bezwaren binnen de wettelijke termijn te behandelen geldt als onze (organisatie)doelstelling dat 75% van de bezwaarschriften binnen de servicetermijn van 12 weken is behandeld. Dit is met 85% gehaald en een verbetering t.o.v. voorgaande jaren (2014: 79%).

Klanten kunnen in de basis tegen elk besluit bezwaar aantekenen. In 2015 bedroeg het percentage bezwaarschriften ten opzichte van het aantal genomen besluiten 0,75%.

Het aantal ontvangen bezwaarschriften was in 2015 lager (949) dan in 2014 (1059), een daling van 10%.

(Aantallen en percentages)

Ontvangen	Afgehandeld		Geheel of gedeeltelijk gegrond		Herzien		Ongegrond		Niet-ontvankelijk		Ingetrokken	
949	952	100%	105	11%	152	16%	540	57%	95	10%	60	6%

Ingenieursbureau Drechtsteden

De (uren)omzet 2015 van het Ingenieursbureau per Drechtsteden-opdrachtgever is als volgt:

- Dordrecht € 4,5 miljoen

- Zwijndrecht € 1,8 miljoen
- Alblasterdam € 236.000
- Sliedrecht € 70.000
- Papendrecht € 8.000

Uitkomsten Klant Tevredenheidsonderzoek (KTO) 2015

In 2015 heeft het IBD een twintigtal Klant Tevredenheids Onderzoeken (KTO) uitgevoerd. Hiermee meet het IBD de waardering van onze klanten op de uitgevoerde projecten. Op een twaalfstal vragen wordt door de opdrachtgever een rapportcijfer gegeven. Minimaal 70% van de jaarlijkse contractwaarde van projecten wordt bevraagd met een KTO. Het gemiddelde rapportcijfer voor 2015 is een 7,4. In onderstaande tabel zijn de uitkomsten weergegeven. De standaarddeviatie is een statistische maat voor de spreiding van de getallen rondom het gemiddelde.

Resultaten IBD-KTO 2015 (n=20)	
	Gemiddelde
1. De totale offerte voor het project, inclusief deeloffertes en meerwerken	7,4
2. Specificatie van en inzicht in de opbouw van de kosten IBD	7,2
3. De planning van de werkzaamheden	7,3
4. De voorbereiding, technisch ontwerp	7,5
5. De servicekwaliteit bij de uitvoering van het project	7,4
6. Het eindresultaat van de werkzaamheden IBD	7,5
7. Prijs-Kwaliteit verhouding IBD	7,3
8. De aanpak van de projectleider IBD	7,5
9. Samenwerking en communicatie	7,8
10. Projectbeleving Intern	7,3
11. Projectbeleving Extern	7,6
12. Totaalcijfer, samenvattend over de werkwijze van het IBD	7,5
Eindtotaal	7,4

Servicecentrum Drechtsteden

Prestaties dienstverlening

Om onze dienstverlening te kunnen verbeteren en waar nodig bij te sturen is het van belang inzicht te hebben in onze prestaties. Dit inzicht verkregen we in 2015 door onze prestaties op verschillende manieren te monitoren. De periodieke scores op onze KPI's stelden ons in staat om tijdig bij te sturen op onze processen en waar nodig het gesprek met onze klanten te voeren over hun rol in het ketenproces. Eind 2015 startten we met een actualisatieslag op onze KPI's. Deze actualisatieslag zetten we voort in 2016, zodat we de juiste zaken meten. Daarnaast vergeleken we onze dienstverlening door middel van vakafdelingsspecifieke benchmarks en de algemene benchmark Vensters voor Bedrijfsvoering (zie onderstaand) met vergelijkbare organisaties. Naast de meting van onze prestaties via instrumenten vormde persoonlijke afstemming met de klant over de beleving van onze dienstverlening belangrijke input. Hiervoor voerden wij gedurende het jaar klantgesprekken op vakafdeling-, MT- en directieniveau.

Vensters voor bedrijfsvoering

In 2015 hebben de Drechtstedengemeenten voor de derde keer meegedaan aan de benchmarktool Vensters voor bedrijfsvoering. Deze benchmark vergelijkt gemeenten met elkaar op verschillende bedrijfsvoeringaspecten. Hoewel de tool niet geschikt is om het SCD afzonderlijk als shared service organisatie met andere SSO's te vergelijken, levert het op netwerk niveau wel waardevolle inzichten op over onder andere de omvang en verdeling van overheadfuncties bij gemeenten en SCD per functie categorie ten opzichte van vergelijkbare gemeenten. De uitkomsten leveren input voor discussie op netwerk niveau in het MT-Middelen over de meest efficiënte en effectieve organisatie van de bedrijfsvoering in het netwerk van de Drechtsteden.

Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden

Met de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht en Zwijndrecht zijn inmiddels samenwerkingsovereenkomsten gesloten over de activiteiten voor deze gemeenten op het gebied van de wettelijke basisregistraties en ruimtelijke informatievoorziening. Met de gemeente Dordrecht is overleg om onze werkzaamheden voor deze gemeente in een gelijkvormige samenwerkingsovereenkomst onder te brengen.

Onderzoekcentrum Drechtsteden

Na afronding van opdrachten wordt aan opdrachtgevers gevraagd een rapportcijfer voor de uitvoering te geven. Het streefcijfer van 7,8 is gerealiseerd.

3.2.3. Resultaten taakstellingen

De afgelopen jaren zijn diverse taakstellingen opgedragen aan de GRD. De taakstellingen tezamen zullen leiden tot een structurele verlaging van de GRD begroting van € 8,5 miljoen. Naast drie verschillende taakstellingen zijn ook nog aanvullende taakstellingen opgelegd aan de Sociale Dienst Drechtsteden (€ 1,1 miljoen ketenkorting) en het Servicecentrum Drechtsteden (€ 1,3 miljoen Voortdurend Innovatief Presteren (VIP)). In onderstaande tabel zijn de drie generieke taakstellingen weergegeven. Per generieke taakstelling wordt deze verder in deze paragraaf toegelicht.

(bedragen x € 1.000)

Bezuinigingsronde	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Trap Af 1 ^e ronde	2.000	3.500	4.500	5.500	6.000	6.000	6.000
Trap Af 2 ^e ronde	0	0	0	1.000	2.081	3.081	3.081
Zomermotie	0	0	450	450	450	500	500
Totaal	2.000	3.500	4.950	6.950	8.531	9.581	9.581

Trap Af 1^e ronde

In 2009 is gestart met het vorm en inhoud geven aan het project voor de organisatie brede doorlichting, met een bijbehorende financiële taakstelling voor 2010 en verder. Deze taakstelling liep op tot € 6 miljoen structureel vanaf 2015. Deze taakstelling is structureel in de begroting verwerkt.

Aanvullende bezuinigingen 2014 – 2017: Trap Af 2^e ronde

De Drechtraad heeft in 2014 kaders vastgesteld voor een nieuwe taakstelling voor de GRD onder de noemer Trap Af 2^e ronde, wat heeft geresulteerd in een bezuinigingsopdracht voor de periode 2014-2016, zijnde een taakstelling van respectievelijk € 1 miljoen, € 2 miljoen en € 3 miljoen in 2014, 2015 en vanaf 2016. Aanvullend heeft de Drechtraad op 3 februari 2015 de taakstelling met maximaal € 100.000 opgehoogd, vanwege de instelling van de regiogriffie.

Het Drechtstedenbestuur stelt vast dat met de besluitvorming van de Drechtraad van 9 juni jl. over de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen structureel € 3,1 miljoen wordt bespaard en dat hiermee in technische zin is voldaan aan deze structurele bezuinigingsopgave Trap Af 2^e ronde.

(bedragen x € 1.000)

	2015	2016	2017 e.v.
Taakstelling	2.100	3.100	3.100
Voorstellen eerste deel, besluit DR 3 maart 2015	667	756	756
Motie vrijval middelen Minimabeleid 2015	1.000	0	0
Voorstellen tweede deel, besluit DR 9 juni 2015	128	2.413	2.413
Verlate invoering SDD, mededeling DR 9 juni 2015	-75	-85	
Totaal besloten	1.720	3.084	3.169
Nog in te vullen	380	19	-69

In navolgende tabel is de taakstelling voor 2015 per dochter weergegeven:

(bedragen x € 1.000)

Datum besluit	Bezuinigingsvoorstel	Dochter	2015	Realisatie 2015	Toelichting
03-03-2015	Ondersteuning ONS-D	BDS	20	20	
03-03-2015	Wmo inleveren 2,5 fte	SDD	175	175	
03-03-2015	Vergroten inkoopvoordelen	SCD	125	125	
03-03-2015	Optimalisatie processen overheadfunctie	SCD	50	50	
03-03-2015	Afschrijvingen ICT netwerk-componenten van 3 naar 5 jaar	SCD	90	90	
03-03-2015	Alleen nog digitale loonstroken	SCD	22	16	Invoering per 1 juli 2015
03-03-2015	Declaraties op vast moment in maand verwerken	SCD	20	0	Zie toelichting hieronder
03-03-2015	Verminderen postrondes	SCD	50	50	
03-03-2015	Integreren BAG-activiteiten in WOZ-werkzaamheden	GBD	115	115	
08-04-2015	Minimabeleid	SDD	1.000	1.000	
09-06-2015	Fysieke balies dagelijks 1 dagdeel open	SDD	0	0	
09-06-2015	Verminderen inzet ambtenaar voorrangsregeling (meervoudig lokaal beleggen)	BDS	25	25	
09-06-2015	Stopzetten ondersteuning klachtencommissie (meervoudig lokaal beleggen)	BDS	25	25	
09-06-2015	Stopzetten incasseren middelen onderhoud fietsknooppunten	BDS	5	5	
	Totaal		1.720	1.694	

Toelichting

Bureau Drechtsteden

In 2015 heeft de Drechttraad besloten om in het kader van de 2e ronde trap af een aantal bezuinigingen op te leggen voor in totaal € 75.000. Het betreft de stopzetting ondersteuning ONS-D, de opheffing van de Regionale Voorrangscommissie Woonruimteverdeling en de Regionale Klachtencommissie Woonruimteverdeling en het stopzetten van de regionale uitvoering van beheer en onderhoud van fietsknooppunten. Hiermee is de taakstelling gerealiseerd.

Sociale Dienst Drechtsteden

Met de besluitvorming van 9 juni 2015 is aan de taakstelling Trap AF tweede ronde voldaan. Vanaf 2015 wordt op het Programma Minimabeleid structureel € 1,0 miljoen bezuinigd en op de apparaatslasten structureel € 175.000 bezuinigd als gevolg van de verlaging formatie Wmo met 2,5 fte.

Servicecentrum Drechtsteden

De afwijking op invulling van de taakstelling wordt met name veroorzaakt doordat de invoering pas later dan gepland heeft plaatsgevonden, doordat de besluitvorming in de Drechttraad later heeft plaatsgevonden en daarna is dit, conform procedure, besproken met de vakbonden. Hierdoor wordt niet het gehele bedrag gerealiseerd in het lopende boekjaar. Het verwerken van de declaraties op een vast moment lijkt in de praktijk geen structureel voordeel op te leveren. In het P&O verbeterplan wordt bekeken hoe deze besparing alsnog structureel kan worden gerealiseerd.

Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden

De realisatie verloopt volgens planning.

Zomermotie

In juli 2012 heeft de Drechttraad de zomermotie aangenomen waarmee de GRD de taakstelling heeft om de gemeentelijke bijdragen structureel met € 450.000 te verlagen. Voor de jaren 2013 tot en met 2015 is de invulling nog gedeeltelijk incidenteel, vanaf 2016 is de gerealiseerde besparing geheel structureel. Voorgesteld wordt om voor 2015 het incidentele tekort te dekken over het overschot uit de algemene dekkingsmiddelen.

3.2.4. Friciekosten bovenformatieven

Bureau Drechtsteden

Bureau Drechtsteden heeft in 2015 een medewerker (0,5 fte) bovenformatief geplaatst ten gevolge van door de Drechtstraad besloten bezuinigingen. Voor deze lasten is geen voorziening gevormd, maar deze worden jaarlijks ten laste van de exploitatie gebracht. De begroting is hiervoor opgehoogd. Voor deze boventalligheid wordt geen voorziening getroffen.

	Bedrag	
Voorziening per 31-12-2014		0
Kosten 2015	10	
Waarvan ten laste van de exploitatie	10	
Ten laste van de voorziening		0
Restant		0
Kosten 2016 tot en met 2030	175	
Waarvan met een gelijkblijvende kasstroom	175	
Voorziening per 31-12-2015		0
Vrijval uit de voorziening in 2015		0

Bij de jaarrekening 2013 is bij de SDD en het SCD en bij de jaarrekening 2014 is ook voor het IBD de hoogte van de voorziening voor het opvangen van kosten van boventalligheid opnieuw vastgesteld. De boventalligheid is ontstaan bij de doorgevoerde reorganisaties en de daaruit voortvloeiende daling van de personeelsformatie. De kosten met een jaarlijks gelijk volume worden niet betrokken bij het bepalen van de hoogte van de voorziening, maar komen direct ten laste van de exploitatie. Bij de jaarrekening 2015 vindt een nieuwe beoordeling plaats over de toereikendheid van de voorziening. Hiervoor is een actualisering gemaakt van de kostenschatting per medewerker naar de situatie per 31 december 2015.

Hogere kosten ww

In 2014 is de CAR/UWO gewijzigd. Door de geleidelijke verhoging van AOW-leeftijd en de daarmee corresponderende wijziging van het pensioenreglement, is met ingang van 15 juli 2014 de leeftijdsbepaling (62 jaar en 9 maanden) vervangen door 'AOW-gerechte leeftijd'. Deze wijziging is van toepassing op (ex-)ambtenaren die op 15 juli 2014 in dienst zijn van de werkgever, of in de WW of de nawettelijke uitkering vallen. Door deze wijziging is de duur van de uitkering bij een aantal personen aanzienlijk langer, en zijn de kosten daarmee aanzienlijk hoger.

Sociale Dienst Drechtsteden

De kosten in 2015 bedragen € 167.000 inclusief re-integratiekosten en opbrengsten uit detacheringen. Deze kosten worden voor € 100.000 gedekt uit de voorziening, terwijl € 67.000 direct ten laste van de exploitatie komt. De kosten bovenformatieven zijn lager dan begroot doordat er twee voormalig bovenformatieve medewerkers zijn uitgestroomd uit de WW naar een regulier dienstverband. Daarnaast waren een aantal bovenformatieve medewerkers ziek waardoor zij geen recht hadden op een WW-uitkering.

Op basis van de geactualiseerde berekeningen worden de kosten voor 2016 tot en met 2030 geschat op € 1.670.000. Daarvan zijn de geschatte kosten met een gelijkblijvende kasstroom € 580.000 over de jaren 2016 tot en met 2019. De voorziening krijgt daarmee per 31-12-2015 een omvang van € 1.090.000.

Recapitulatie:

(bedragen x € 1.000)

	Bedrag	
Voorziening per 31-12-2014		1.223
Kosten 2015	167	
Waarvan ten laste van de exploitatie	<u>67</u>	
Ten laste van de voorziening		<u>100</u>
Restant		1.123
Kosten 2016 tot en met 2030	1.670	
Waarvan met een gelijkblijvende kasstroom	<u>580</u>	
Voorziening per 31-12-2015		<u>1.089</u>
Vrijval uit de voorziening in 2015		34

Servicecentrum Drechtsteden Trap af 1

In 2015 wordt voor 9 medewerkers minder een beroep gedaan op de frictiekostenvoorziening. De kosten in 2015 bedragen € 559.000, inclusief reïntegratiekosten en opbrengsten uit detacheringen. Deze kosten worden voor € 436.000 gedekt uit de voorziening, terwijl € 123.000 direct ten laste van de exploitatie komt. De kosten voor 2016 tot en met 2029 worden geschat op € 945.000. Daarvan zijn de geschatte kosten met een gelijkblijvende kasstroom € 324.000 over de jaren 2016 tot en met 2019. De voorziening krijgt daarmee per 31-12-2015 een omvang van € 620.000.

Recapitulatie:

(bedragen x € 1.000)

	Bedrag	
Voorziening per 31-12-2014		1.670
Kosten 2015	559	
Waarvan ten laste van de exploitatie	<u>123</u>	
Ten laste van de voorziening		<u>436</u>
Restant		1.233
Kosten 2016 tot en met 2030	945	
Waarvan met een gelijkblijvende kasstroom	<u>324</u>	
Voorziening per 31-12-2015		<u>621</u>
Vrijval uit de voorziening in 2015		612

Toelichting

Aan het einde van de Werk naar Werk periode, voornamelijk vanaf 2015, zullen de medewerkers die niet zijn uitgestroomd aanspraak maken op de WW. Wanneer medewerkers aanspraak maken op WW is conform de afspraken met de accountant voor de bepaling van de voorziening rekening gehouden met de maximale WW op basis van de huidige wetgeving. De in de tabel genoemde gelijkblijvende kasstroom is dat deel dat conform de BBV-regels begroot dient te worden.

De hoogte van de voorziening bij de jaarrekening aan de hand van de verschillende mutaties bijgesteld. Hierdoor ontstaat een vrijval van € 0.6 miljoen (V)

Servicecentrum Drechtsteden Trap af 2

Door het besluit Drechttraad 9 juni 2015 om facilitaire taken, tot dan toe door het SCD uitgevoerd, af te stoten, dient voor de kosten van de boven formatieven een voorziening te worden gevormd. Bij de 2e Bestuursrapportage is op basis van een prognose een voorziening gevormd van € 1.715.000. Nu bij de jaarrekening is de definitieve stand van de voorziening opgenomen: € 1.093.000. In de voorziening wordt rekening gehouden met de frictiekosten van een medewerker servicepleinen. We verwachten dat een andere medewerker servicepleinen in 2016 wordt herplaatst bij het SCD. Derhalve resteert nog een vrijval in 2015 van € 622.000.

Recapitulatie:

(bedragen x € 1.000)

	Bedrag	
Voorziening per 31-12-2014		0
Voorstel tot vorming van voorziening bij BESTUURSRAPPORTAGE 2		1.715
Kosten 2015		
Waarvan ten laste van de exploitatie	0	
Ten laste van de voorziening	0	
Restant		<u>1.715</u>
Kosten 2016 tot en met 2030		
Waarvan met een gelijkblijvende kasstroom	1.093	
Voorziening per 31-12-2015	<u>0</u>	1.093
Vrijval uit de voorziening in 2015		<u>622</u>

Servicecentrum Drechtsteden afdeling DIV

Conform het DSB besluit van 16 juni 2015 vormen wij bij de jaarrekening een voorziening voor de kosten van de reorganisatie van de afdeling DIV. De voorziening was in een 'worst-case scenario' berekend op ongeveer € 1,9 miljoen. Doordat vanuit het management SCD actief en succesvol gestuurd is op deze groep medewerkers is het uiteindelijke bedrag fors lager berekend op € 314.000.

(bedragen x € 1.000)

	Bedrag	
Voorziening per 31-12-2014		0
Kosten 2015	0	
Waarvan ten laste van de exploitatie	0	
Ten laste van de voorziening		0
Restant		0
Kosten 2016 tot en met 2030	314	
Waarvan met een gelijkblijvende kasstroom	<u>0</u>	
Voorziening per 31-12-2015		<u>314</u>
Dotatie aan de voorziening in 2015		314

Ingenieursbureau Drechtsteden

De kosten in 2015 bedragen € 256.000 inclusief re-integratiekosten en opbrengsten uit detacheringen. Deze kosten worden voor € 226.000 gedekt uit de voorziening, terwijl € 30.000 direct ten laste van de exploitatie komt. Op basis van de geactualiseerde berekeningen worden de kosten voor 2016 tot en met 2030 geschat op € 487.000. Daarvan zijn de geschatte kosten met een gelijkblijvende kasstroom € 412.000 over de jaren 2016 tot en met 2019. De voorziening heeft per 31 december 2015 een noodzakelijke omvang van € 75.000, waardoor € 20.000 moet worden toegevoegd aan de voorziening.

Recapitulatie:

(bedragen x € 1.000)

	Bedrag	
Voorziening per 31-12-2014		281
Kosten 2015	256	
Waarvan ten laste van de exploitatie	<u>30</u>	
Ten laste van de voorziening		<u>226</u>
Restant		55
Kosten 2016 tot en met 2019	487	
Waarvan met een gelijkblijvende kasstroom	<u>412</u>	
Voorziening per 31-12-2015		<u>75</u>
Dotatie aan de voorziening in 2015		20

3.2.5. Personeel

Formatie GRD

	Toegestane formatie in FTE's	Werkelijk	Afwijking
BDS	42,12	40,51	1,61
Regiogriffie	2,9	2,7	0,2
SDD	339,58	288,16	51,42
IBD	54,0	56,88	-2,88
SCD	340	316,98	23,02
GBD	60,5	54,18	6,32
OCD	14,6	12,3	2,3
Totaal	853,7	771,7	81,99

Toelichting:

Bureau Drechtsteden

In de loop van 2015 zijn alle openstaande vacatures, voornamelijk bij de CIO, ingevuld.

Regiogriffie

Na indiensttreding van regiogriffier en raadsadviseur resteert nog een ruimte van 0,2 fte voor ondersteuning. In 2015 is deze ruimte vrijgehouden om mogelijke overschrijding door de verwachte hogere kosten van inhuur te voorkomen.

Sociale Dienst Drechtsteden

De aanwezige formatieruimte is het gevolg van aan aantal moeilijk te vervullen vacatures. Veel vacatures zijn ingevuld middels inhuur. Verder is reeds rekening gehouden met de structureel te realiseren taakstelling Trap AF tweede ronde in 2016, namelijk de fysieke balies dagelijks 1 dagdeel open en telefonische bereikbaarheid 1 dagdeel, totaal een bezuiniging van 5 fte.

De tijdelijke formatie (14,5) fte voor de projecten herindicaties WMO (8,5 fte) en de omzetting klantenbestand in verband met de kostendelersnorm is ingevuld met extern personeel.

Ingenieursbureau Drechtsteden

De personele bezetting van het Ingenieursbureau Drechtsteden is met 56,88 fte 2,88 fte hoger dan de formatie. Bij de start van het gereorganiseerde IBD op 1 april 2015 is afgesproken tijdelijke overbezetting op de formatie te accepteren. Dit betreft een tweetal, productieve medewerkers, die eind 2016 met pensioen gaan. Door gebruik te maken van natuurlijk verloop wordt een substantiële bijdrage geleverd aan het voorkomen van personele frictiekosten.

Servicecentrum Drechtsteden

De afwijking is verdeeld over verschillende disciplines, waarbij de werving loopt of flexibel wordt ingevuld.

Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden

De lagere bezetting anticipeert vooral op de concretisering van de Strategische Visie. De formatie zal immers krimpen. Daarnaast heeft de GBD door strategisch personeelsbeleid een besparingsdoelstelling te realiseren.

Onderzoekcentrum

Door het achterblijven van op opdrachten vindt geen invulling van formatieruimte plaats. Als uitwerking van Trap Af 3^e ronde (een taakstelling van € 100.000) zal met ingang van 2016 de toegestane formatie en de bezetting worden verlaagd.

Vanuit Strategische Personeelsplanning is ingezet op mobiliteit in het Drechtstedennetwerk. Twee onderzoekers (1,89 fte) maken met ingang van 2016 een overstap binnen het GrD-netwerk. Eén medewerker (1,0 fte) uit het netwerk werkt op detacheringsbasis bij het OCD.

Inhuur

In het jaar 2015 is € 265.000 euro meer ingehuurd ten opzichte van de begroting. De oorzaak in de hogere inhuur zit vooral bij het SCD en bij het IBD. In de toelichting wordt nader ingegaan op de grote afwijkingen.

(bedragen x € 1.000)

	Begroot	Werkelijk	Afwijking
BDS	150	208	-58
Regiogriffie	71	89	-18
SDD	2.250	2.222	28
IBD	1.535	1.715	-180
SCD	5.400	5.500	-100
GBD	150	78	72
OCD	28	37	-9
Totaal	9.584	9.849	-265

Toelichting

Bureau Drechtsteden

Er is € 208.000 uitgegeven aan inhuur. De overschrijding is te verklaren door inhuur bij het CIO in het 1^e halfjaar van 2015, waar door lastig te vervullen vacatures inhuur is gepleegd om de ambities uit het transitieplan I&A wel te kunnen invullen. In de loop van 2015 zijn bedoelde vacatures bij het CIO overigens ingevuld.

De inhuur van collegae uit het Drechtstedennetwerk is niet meegenomen in bovenstaand bedrag. Dit geldt ook voor de ambtelijke capaciteit van het IKC voor de uitvoer van projecten uit het werkprogramma 2015

Regiogriffie

De raadsadviseur is per 1 december 2015 in dienst getreden, waarna de inhuur van de tijdelijke raadsadviseur na een overdracht per 31 december 2015 is beëindigd. De hogere kosten van inhuur worden volledig gedekt door lagere loonkosten voor het vaste personeel.

Sociale Dienst Drechtsteden

In 2015 is er voor € 2,2 miljoen ingehuurd, exclusief de inhuur voor projecten. De inhuur is grotendeels voor tijdelijke invulling vacatureruimte. Er is ook ingehuurd ter vervanging van personeel in verband met ziekte, zwangerschapsverlof en door de SDD gedetacheerd personeel. Daarnaast is personeel ingehuurd middels een dienstverleningsovereenkomst met het SCD.

De inhuur voor vacatureruimte is zo veel mogelijk gericht op vaste invulling van de vacatures die op deze wijze in proefperiode zo flexibel mogelijk worden vormgegeven.

Ingenieursbureau Drechtsteden

In het laatste kwartaal is de werkdruk sterk toegenomen ten opzichte van de voorgaande kwartalen als gevolg van een toegenomen orderportefeuille. Dit heeft geleid tot extra inzet van externe inhuur. Tegenover deze extra kosten is ook extra omzet gerealiseerd.

Servicecentrum Drechtsteden

Inhuur vindt voornamelijk plaats om extra dienstverlening (DVO) uit te voeren voor de verschillende klantorganisaties, voor het hoge ziekteverzuim en inzet op verbetering van de P-beheerprocessen. Deze factoren leiden tot een afwijking ten opzichte van de begrote inhuur.

Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden

Vermindering van vooral het aantal bezwaarschriften zorgt ervoor dat er geen extra inhuur bij belastingen nodig is.

Onderzoekcentrum Drechtsteden

In 2015 heeft inhuur plaatsgevonden ter vervanging van een langdurig zieke.

Ziekteverzuim

(aantallen in % van pers. bestand)

	Norm	Verzuim 2015	Kort (1-7 dagen)	Middellang (8-42 dagen)	Lang (43-364 dagen)	Langdurig (>364 dagen)
Bureau Drechtsteden	4,0	2,38	1,01	0,86	0,51	0,00
Regiogriffie	4,0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sociale Dienst Drechtsteden	5,0	8,05	0,85	1,54	4,80	0,85
Ingenieursbureau Drechtsteden	4,6	4,39	1,55	1,09	1,76	0,00
Servicecentrum Drechtsteden	5,5	9,37	1,10	1,34	5,70	1,23
Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden	5,0	9,33	0,87	1,62	4,41	2,43
Onderzoekcentrum Drechtsteden	4,0	8,68	1,37	1,44	5,87	0,00
Gemiddeld GRD	5,1	8,09	1,02	1,39	4,69	0,99

Toelichting:

Bureau Drechtsteden

Het ziekteverzuim bij Bureau Drechtsteden is al meerdere jaren laag. Er zijn geen aanvullende maatregelen nodig.

Sociale Dienst Drechtsteden

Het verzuimpercentage is nog steeds hoog. Er heeft wel een verschuiving plaats gevonden in hoe het verzuim is opgebouwd. Het aantal ziekmeldingen (meldingsfrequentie) is behoorlijk gedaald. In het afgelopen jaar is er meer aandacht geweest voor frequent verzuim middels individuele gesprekken en overleg binnen de afdeling. Het extra lang verzuim is ook gedaald, dat betekent in dit geval dat tot dusver de SDD geen loonsancties meer ontvangt van het UWV na 364 dagen verzuim. Het langdurig verzuim neemt daarentegen toe. De toename is vooral te wijten aan het aantal en de duur van het langdurig verzuim toeneemt.

Ingenieursbureau Drechtsteden

Het ziekteverzuim van het Ingenieursbureau Drechtsteden valt met 4,34% lager uit dan het begrote percentage.

Servicecentrum Drechtsteden

De leidinggevenden participeren intensief in het Sociaal Medisch Team (SMT) en zien toe op een correcte toepassing van het verzuimbeleid. Toch is het verzuimpercentage van 9,38%% ver boven de norm. Uit een analyse blijkt dat de piekmaanden in de winter eerder zijn gestart en langer zijn doorgegaan qua verzuimpercentage. Verder valt op dat het verzuim voor driekwart wordt veroorzaakt door verzuim langer dan 43 dagen. Het kort verzuim bedraagt namelijk maar 2,44%. Het managementteam geeft hoge prioriteit aan het verminderen van ziekteverzuim. Vanuit die optiek is besloten tot de keuze voor een andere ARBO arts. Daarnaast is besloten om een verzuimconsulent in te zetten. Ook is aan alle leidinggevenden scholing in het terugdringen van langdurig en psychisch gerelateerd verzuim aangeboden.

Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden

Het ziektepercentage bij de GBD laat zich verklaren door een relatief groot aantal langdurig en ernstig zieken. Onverminderd deze verklaring zijn er extra maatregelen getroffen, zoals het verhogen van de frequentie van de bijeenkomsten van een Sociaal Medisch Team met ondersteuning van P&O en de bedrijfsarts om de ziektegevallen via een intensieve arbeidsintegratie weer aan de slag te krijgen. Ook is de preventie van ziekteverzuim als apart thema benoemd in de bedrijfsvoering.

Onderzoekcentrum Drechtsteden

Het hoge ziekteverzuim is ontstaan door middellang en langdurig ziekteverzuim (1 x 2,5 maand en 1 x 11,5 maanden).

3.2.6. Informatievoorziening buitenlandse reizen DSB

Het Drechtstedenbestuur ontvangt regelmatig uitnodigingen om deel te nemen aan (studie)reizen naar het buitenland. Om kaders te verstrekken voor deze buitenlandse reizen is in 2015 een protocol vastgesteld. In het protocol is een uitzondering gemaakt voor dienstreizen binnen de Benelux. Door middel van een raadsinformatiebrief is de Drechtstraad hierover geïnformeerd. In dit protocol is tevens opgenomen dat in de jaarstukken een overzicht van de gemaakte buitenlandse reizen zal worden verstrekt. Hieronder is dit overzicht opgenomen met de gemaakte kosten.

Waar	Wanneer	Wat	Wie	Kosten
Bulgarije, Varna	26 t/m 28 augustus 2015	Economisch bezoek Maritieme sector Drechtsteden	Regionaal portefeuillehouders Tanis, Korteland	€ 1.168
Italië, Milaan	17, 18 september 2015	World Expo Milaan	Regionaal portefeuillehouder Korteland, Burgemeester Sliedrecht Van Hemmen, 3 personen ambtelijke ondersteuning	€ 3.925
China, Nantong en Qingdao	24 t/m 26 November 2015	Handelsmissie Netherlands Maritime Technology	portefeuillehouder Korteland, 1 persoon ambtelijke ondersteuning	€ 4.574

3.3. Onderhoud kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen van de GRD bestaan voor het grootste gedeelte uit ICT. In de afgelopen jaren is flink in de vervanging van ICT geïnvesteerd, vanuit programma 'ICT op Orde'.

1. Stand van zaken I&A Transitieplan

Middels diverse Raadsinformatiebrieven (RIB) is de Drechtstraad op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen over het I&A transitieplan. Begin 2016 verschijnt de laatste RIB. Wij verwijzen u hierbij naar de inhoud van deze brief. Het netto verwacht programmaresultaat bedraagt € 312.500 en ligt daarmee in de lijn met de informatiebrief.

2. Volumereducties ICT: Transitieplan en huidige stand ambitie

Uitgangspunt van de Volumereducties ICT

In het DSB van mei 2013 is besloten de gebruikte aantallen ICT middelen (Hardware/Software/Accounts) in de verrekensystematiek voor drie jaar (2013 t/m 2015) vast te zetten (in januari 2014 bekrachtigd door de Drechtstraad). Alle klantorganisaties hebben hierbij hun reductiedoelstellingen ten aanzien van in te zetten ICT-middelen opgegeven. Aangezien dit niveau aanzienlijk lager ligt dan het op 31-12-2012 gepeilde gebruik, moeten alle klantorganisaties een reductie doorvoeren in het aantal ICT-werkplekken, applicaties en user-accounts. De reductie van het aantal applicaties wordt gecombineerd met de uitvoering van het Transitieplan I&A en de noodzaak om op termijn tot een rationalisatie van het applicatielandschap te komen. Het SCD heeft hier de rol van aanjager en rapporteur. De verantwoordelijkheid blijft lokaal bij de individuele gemeenten.

In het Transitieplan is bij de financiële effecten rekening gehouden met de ambities die elke gemeente heeft opgegeven om werkplekken, accounts en applicaties te reduceren.

(bedragen x € 1.000)

	2013	2014	2015	2016	2017
Uitgangspunt: zonder ambitie	3.900	5.700	6.600	5.600	5.100
Ambitie	3.700	5.300	5.700	4.700	4.200
Verschil start -/- ambitie	200	400	900	900	900

Stand van Zaken 2015

In diverse gremia zijn de werkelijk aantallen per 2015 ten op zichten van de bovengenoemde ambitieaantallen besproken. Hieruit blijkt dat er een flinke reductie is gerealiseerd, maar nog niet op

het uiteindelijke niveau van de ambitie is uitgekomen. Het financiële effect hiervan, out-of-the-pocket kosten, bedraagt € 96.000. Echter gezien het incidentele positieve saldo van de SCD over 2015 is dit bedrag in 2015 niet opgehaald bij de betrokken organisaties. Voor de klanten blijft uiteraard de noodzaak aanwezig om deze ambitie verder te realiseren. Het negatieve effect bestaat in 2016 nog steeds en zal derhalve in 2016 wel bij de klanten opgehaald worden.

Daarnaast heeft de GR Drechtsteden kapitaalgoederen in de vorm van investering in de kantoorpanden die worden gebruikt voor huisvesting van de dochters. GRD heeft voor die panden met de eigenaar, de gemeente Dordrecht, een huurcontract voor de periode van 15 jaar afgesloten. Het afgelopen jaar zijn de meerjarig onderhoudsplannen van de panden waar deze dochters zijn gehuisvest geüpdatet. Deze onderhoudsplannen vormen de basis voor het uitvoeren van preventief onderhoud. De kosten van het onderhoud wordt opgevangen binnen de exploitatie van de GRD. Het onderhoud wat volgens de meerjarig onderhoudsplannen uitgevoerd dient te worden heeft in 2015 plaatsgevonden. Het betrof hier naast het regulier onderhoud aan de panden het schilderen van de buitenzijde van het Dienstengebouw.

3.4. Financiering

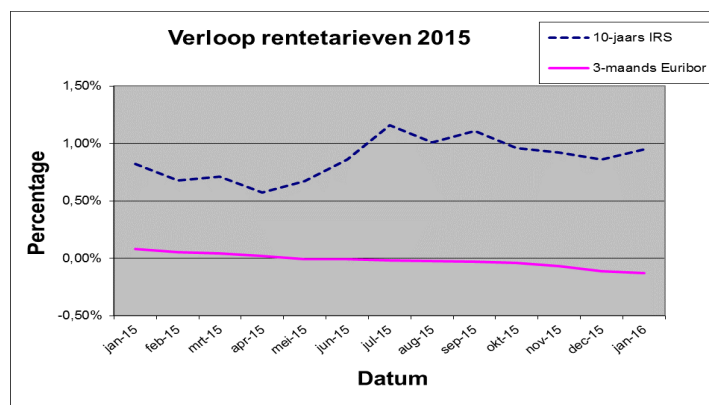
Algemeen

Het jaar 2015 kenmerkte zich door een verder neerwaartse trend van de rente op de geldmarkt en een enigszins grillig verloop van de rente op de kapitaalmarkt. Mede als gevolg van ECB-maatregelen is de rente op 1-maandskasgeldleningen het gehele jaar onder de 0% uitgekomen.

Verloopte de kapitaalmarktrente de eerste vier maanden van 2015 een dalende trend, vanaf mei is een stijging in gang gezet tot boven de 1% in juli. De ontwikkelingen rondom de Griekse schuldenkweste speelde hierin een grote rol. Vanaf het najaar is een lichte daling ingezet.

Onder de huidige marktomstandigheden is het uitgangspunt bij het aantrekken van vermogen, de kasgeldlimiet optimaal te benutten en zoveel mogelijk kort te financieren. De financieringsfunctie van de gemeente dient uitsluitend de publieke taak. Zij voert een prudent beleid binnen de kaders die zijn gesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido).

De ontwikkeling van de rente gedurende 2015 kan als volgt worden weergegeven:

Bedacht moet worden dat, indien een langlopende lening daadwerkelijk wordt opgenomen, er thans opslagen gelden bovenop het IRS-tarief zoals hierboven weergegeven. Voor een 10-jaars lening bedroeg dit eind 2015 circa 0,35 procentpunt.

Schatkistbankieren

Eind 2013 is het verplicht schatkistbankieren ingevoerd. Toegestaan blijft dat decentrale overheden een bedrag van 0,75% van het begrotingstotaal buiten de Schatkist mogen houden, het zogenoemde drempelbedrag. Het drempelbedrag mag als gemiddeld creditbedrag per kwartaal niet overschreden worden. Uit onderstaande tabel blijkt dat het drempelbedrag van € 2,0 miljoen niet is overschreden.

Benutting drempelbedragen schatkistbankieren 2015	
Begroting totaal*	€ 271.448
Wettelijk percentage	0,75%
Drempelbedrag	€ 2.036

*Betreft hier de primaire begroting

(bedragen x € 1.000)

	1 ^e kwartaal 2015	2 ^e kwartaal 2015	3 ^e kwartaal 2015	4 ^e kwartaal 2015
Benutting drempelbedragen Schatkistbankieren	275	713	1.210	1.183

De Wet verplicht schatkistbankieren – en daarmee de deelname van decentrale overheden – zal uiterlijk in 2018 worden geëvalueerd. In 2016 zal een enquête plaatsvinden onder deelnemende instellingen, de betrokken vakdepartementen en de banken die schatkistbankieren faciliteren.

Interne ontwikkelingen

Advisering ten behoeve van aanbestedingen.

Eén van de treasury-aspecten betreft de advisering in aanbestedingsprocedures. Deze advisering richt zich op criteria ten aanzien van financiële soliditeit van inschrijvende partijen, alsmede de toetsing daarvan. Het doel hiervan is om het risico te verkleinen dat een partij tijdens uitvoering van de opdracht 'omvalt'.

Financiering

In het Treasury Comité van 4 september 2015 is een afweging gemaakt tussen het invullen van de financieringsbehoefte voor de komende jaren door middel van kasgeldleningen of middels het afsluiten van een meerjarige lening. Omdat ook in relatie met de bezuinigingen in het kader van Trap Af meerjarige zekerheid over de rentekosten gewenst is, is besloten om een 5 jarige fixe lening van € 10 miljoen aan te gaan trekken. Het rentepercentage van deze lening betreft 0,495%.

Risicobeheer

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn de kasgeldlimiet, de renterisico's en de kredietrisico's.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de Wet fido een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop een gemeenschappelijke regeling haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd <1 jaar) mag financieren. De limiet wordt uitgedrukt in een percentage van het begrotingstotaal (8,2%). Voor het jaar 2015 bedroeg de kasgeldlimiet € 22,3 miljoen.

In onderstaande tabel is de benutting van de kasgeldlimiet over 2015 weergegeven.

(bedragen x € 1.000)

	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
Gemiddelde netto vlottende schuld (+)of overschot (-)	4.535	3.936	12.444	6
Kasgeldlimiet	22.259	22.259	22.259	22.259
Overschrijding kasgeldlimiet	0	0	0	0
Ruimte onder kasgeldlimiet	17.724	18.323	9.815	22.253

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de GRD zeer ruim binnen de kasgeldlimiet heeft geopereerd. Er was daarom geen noodzaak om kasgeldleningen op te nemen.

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft tot doel om binnen de portefeuille aan langlopende leningen een overmatige afhankelijkheid van de rente in een zeker jaar te voorkomen. Om dat te bereiken mag het totaal aan renteherzieningen en aflossingen op grond van deze norm niet meer zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Op grond van het eerder in deze paragraaf vermelde begrotingstotaal bedroeg de renterisiconorm van de GRD over 2015 € 54,3 miljoen. Het werkelijke renterisico voor de GRD gedurende 2015 bedroeg € 7 miljoen, zijnde de aflossing op de in 2011 aangetrokken langlopende lening. Dit betekent dat de GRD in 2015 ruim binnen de renterisiconorm heeft geopereerd. Dit wordt

ook voor de komende jaren verwacht. Het ministerie van BZK gaat de werking van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm binnenkort evalueren.

Kredietrisico's

De GRD loopt een zeer laag kredietrisico op uitzettingen. Uitzettingen zijn binnen de Wet fido gedefinieerd als verstrekte geldleningen en beleggingen. Per eind 2015 beschikte de GRD over de volgende uitzetting:

	Per 1 januari 2015	Per 31 december 2015
Lening stichting Breedband	€ 159.000	€ 136.000

De GRD loopt geen kredietrisico's uit verstrekte borgstellingen.

Informatievoorziening

Op grond van de bepalingen in het Financieringsstatuut beschikt de GRD over een Treasury Comité waaraan ook de portefeuillehouder Financiën deelneemt. In dit overleg kunnen alle aspecten die samenhangen met de uitvoering van de financieringsfunctie aan de orde komen. Het Treasury Comité is in 2015 tweemaal bijeengewees.

Eén van de belangrijkste en vaste gespreksonderwerpen in dit overleg betreft de liquiditeitsplanning. Mede op grond van deze planning is in 2015 een langlopende lening van € 10 miljoen aangetrokken (zie ook onderdeel financiering). De planning heeft momenteel een horizon tot eind 2020.

Relatiebeheer

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is huisbankier van de GRD. Naast de BNG houdt de GRD een rekening aan bij Rabobank, ING en ABN Amro Bank. Dit vindt zijn oorsprong in de door het SCD beheerde betalingsmodules van deze banken.

3.5. Verbonden Partijen

In 2004 is het Programma ICT in Dordrecht gestart. Eén van de grootste successen van dit programma is de oprichting van Stichting Breedband Drechtsteden. De doelstelling van deze stichting luidt: "het in eigendom verwerven en doen beheren van een glasvezelinfrastructuur in de regio Dordrecht". Door deze eigen infrastructuur werd beoogd een basis voor samenwerking, synergie, innovatie en kostenefficiëntie te leggen. In 2006 is Bureau Drechtsteden (destijds nog de subregio Drechtsteden binnen Zuid-Holland Zuid) als deelnemer aan de stichting toetreden, met een lening van € 350.000.

In de afgelopen jaren is het aantal deelnemers en klanten van Stichting Breedband Drechtsteden zodanig gegroeid dat er in begin 2011 een voorstel is gedaan om Stichting Breedband Drechtsteden om te vormen naar een nieuwe structuur die professioneler en slagvaardiger is. Dit heeft ertoe geleid dat de stichting is omgevormd tot een stichting administratiekantoor (STAK) die de certificaten van aandelen beheert, met daaronder uitvoering BV's en een netwerk BV waar het glasvezelnetwerk in eigendom is. Vanuit de GRD is er geen rechtstreekse deelneming in de BV's.

Algemene informatie	
Vestigingsplaats	Dordrecht
Openbaar belang dat wordt behartigd	Oorspronkelijk was het doel het in eigendom verwerven en beheren van een glasvezelinfrastructuur in de regio Drechtsteden. Momenteel is het doel het beheren van aandelen/certificaten en het uitoefenen van stemrecht in de Breedband Drechtsteden Groep BV.
Omvang van financieel belang	Het belang van de GRD bedraagt 6,47% van de uitgebrachte certificaten
Deelnemende partijen	De stichting Breedband Drechtsteden was een samenwerkingsverband tussen 32 non-profit organisaties uit de regio. 2012 was een transitiejaar van een stichting naar de nieuwe Breedband Drechtsteden Groep B.V. De Breedband Drechtsteden Groep B.V. bedient samen met de dochter B.V.'s Breedband Drechtsteden B.V. (voor de certificaathouders in STAK) en VitrumNet B.V. (voor alle andere activiteiten) de relaties.

Beleidsinformatie	
Verbonden doelstelling	
Actuele opgaven van de verbonden partij	Opwaarderen hoofdroutes glasvezelnetwerk ☐ Uitbreiden van het glasvezelnetwerk ☐ Realiseren van extra POP locaties (in o.a. Gorinchem en Zwijndrecht)
Financiële informatie*	
Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar	01/01/2014 € 685.345 31/12/2014 € 972.638
Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar	01/01/2014 € 2.877.996 31/12/2014 € 2.984.064
Financieel resultaat (2014)	€ 287.295
Verwacht financieel resultaat (2015)	P.M.

3.6. Rechtmatigheid

In de vergadering van de Drechtraad van april 2015 is het controleprotocol voor 2015 vastgesteld. Op basis van het controleprotocol zijn interne controles uitgevoerd die de accountant uit hoofde van zijn wettelijke taak heeft beoordeeld.

Begrotingsrechtmatigheid

Het normenkader bij het begrotingscriterium is als volgt:

- bij de staat van baten en lasten is mogelijk sprake van begrotingsonrechtmatigheid als het totaal van baten of lasten per programma met minimaal € 100.000 is overschreden of onderschreden.
- bij investeringen is mogelijk sprake van begrotingsonrechtmatigheid als het toegestane investeringsvolume per programma met minimaal € 100.000 of 10% is overschreden.

Bij de overschrijdingen dient aangegeven te worden welke van de volgende twaalf soorten van begrotingsonrechtmatigheid aan de orde is.

1. Onjuist programma, product, budget
2. Onjuist begrotingsjaar
3. Extra kosten gedekt door baten c.q. minder baten gecompenseerd door minder kosten
4. Extra kosten of minder baten, tijdig gesignaleerd
5. Extra kosten of minder baten, achteraf onrechtmatig (zoals mutaties algemene uitkering)
6. Extra uitgaven door hogere doorbelasting vanuit de kostenplaatsen
7. Fout in de begroting
8. Extra kosten of minder baten, niet tijdig gesignaleerd
9. Extra kosten of minder baten, opzettelijk stil gehouden
10. Extra investeringen, kosten komen later (afschrijvings- en financieringslast)
11. Extra kosten door niet passende activiteiten
12. Minder kosten, maar te lage passende activiteiten

De oorzaken onder 1 tot en met 7 genoemd zijn niet van invloed op de strekking van de controleverklaring. De oorzaken die onder de punten 8 tot en met 12 worden genoemd zijn dat in principe wel en kunnen bij het vaststellen van de jaarrekening alsnog worden goedgekeurd. De tolerantie van onrechtmatigheid is door de Drechtraad bepaald op 1% van de totale lasten. Dit is een bedrag van ongeveer € 2,9 miljoen. Uit onderstaande tabel blijkt dat de GR Drechtsteden binnen de gestelde limiet blijft.

(bedragen x € 1.000)

Programma	Resultaat	Onrechtmatig	Soort onrechtmatigheid en toelichting	Oordeel
Bureau Drechtsteden	695	0	Betreft hier een positief resultaat waardoor het, gezien het protocol, geen invloed heeft op de strekking van de controleverklaring.	Rechtmatig
Bestuur en Staf	-1	0	Valt binnen de tolerantiegrens van € 100.000.	Rechtmatig
Regiogriffie	21	0	Betreft hier een positief resultaat waardoor het, gezien het protocol, geen invloed heeft op de strekking van de	Rechtmatig

Programma	Resultaat	Onrechtmatig	Soort onrechtmatigheid en toelichting	Oordeel
			controleverklaring.	
Sociale Dienst Drechtsteden	-5.212	0	Werk en Inkomen; Bij de 2 ^e bestuursrapportage was een tekort geprognosticeerd. Tevens is in de risico paragraaf van de 2 ^e bestuursrapportage is aangegeven dat het tekort mogelijk hoger kan uitvallen.	Rechtmatig
	995	0	Minimabeleid; Betreft hier een positief resultaat waardoor het, gezien het protocol, geen invloed heeft op de strekking van de controleverklaring.	Rechtmatig
	2.379	0	Apparaatslasten; Betreft hier een positief resultaat waardoor het, gezien het protocol, geen invloed heeft op de strekking van de controleverklaring.	Rechtmatig
Ingenieursbureau Drechtsteden	321	0	Betreft hier een positief resultaat waardoor het, gezien het protocol, geen invloed heeft op de strekking van de controleverklaring.	Rechtmatig
Servicecentrum Drechtsteden	2.142	0	Betreft hier een positief resultaat waardoor het, gezien het protocol, geen invloed heeft op de strekking van de controleverklaring.	Rechtmatig
Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden	120	0	Betreft hier een positief resultaat waardoor het, gezien het protocol, geen invloed heeft op de strekking van de controleverklaring.	Rechtmatig
Onderzoekcentrum Drechtsteden	-130	0	Bij de 2 ^e bestuursrapportage 2015 is aangegeven dat het OCD financieel risico loopt als gemeenten minder dan de begrote omvang aan onderzoeken wegzetten bij het OCD.	Rechtmatig
Bureau Drechtsteden – CIO	114	0	Betreft hier een positief resultaat waardoor het, gezien het protocol, geen invloed heeft op de strekking van de controleverklaring.	Rechtmatig
Algemene dekkingsmiddelen	137	0	Betreft hier een positief resultaat waardoor het, gezien het protocol, geen invloed heeft op de strekking van de controleverklaring.	Rechtmatig
Totaal	1.581	0		

4. Jaarrekening

4.1. Overzicht van baten en lasten

(bedragen x € 1.000)

	Primaire begroting 2015			Actuele begroting 2015			Realisatie 2015			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Beleid en Bestuur	5.513	5.640	127	8.055	8.182	127	7.356	8.198	842	-699	16	715
- Beleid	3.556	3.683	127	6.017	6.144	127	5.322	6.144	822	-695	0	695
- Bestuur	1.957	1.957	0	1.668	1.668	0	1.685	1.684	-1	17	16	-1
- Regiogriffie	0	0	0	370	370	0	349	370	21	-21	0	21
Sociale Dienst Drechtsteden	206.090	206.090	0	229.240	229.004	-236	215.677	213.603	-2.074	-13.563	-15.401	-1.838
- Werk en inkomen	142.984	142.984	0	134.072	134.072	0	135.963	130.751	-5.212	1.891	-3.321	-5.212
- Minimabeleid	6.575	6.575	0	8.879	8.879	0	6.068	7.063	995	-2.811	-1.816	995
- Wmo	30.500	30.500	0	52.544	52.544	0	42.048	42.048	0	-10.496	-10.496	0
- budgetadvies en schuldbemiddeling	70	70	0	70	70	0	0	0	0	-70	-70	0
- Apparaatskosten	25.961	25.961	0	33.675	33.439	-236	31.598	33.741	2.143	-2.077	302	2.379
Bedrijfsvoering	59.581	59.369	-212	64.950	64.542	-408	65.019	67.362	2.343	69	2.820	2.751
- Ingenieursbureau Drechtsteden	7.676	8.172	496	8.326	8.326	0	8.321	8.642	321	-5	316	321
- Servicecentrum Drechtsteden	43.467	42.759	-708	48.162	47.754	-408	48.568	50.486	1.918	406	2.732	2.326
- Gemeentebelastingen Drechtsteden	5.782	5.782	0	5.769	5.769	0	5.721	5.841	120	-48	72	120
- Onderzoekcentrum Drechtsteden	1.499	1.499	0	1.518	1.518	0	1.369	1.239	-130	-149	-279	-130
- Bureau Drechtsteden - CIO	1.157	1.157	0	1.175	1.175	0	1.040	1.154	114	-135	-21	114
Algemene dekkingsmiddelen	0	150	150	600	600	0	463	600	137	-137	0	137
Saldo van baten en lasten	271.184	271.249	65	302.845	302.328	-517	288.515	289.763	1.248	-14.330	-12.565	1.765
Beleid en Bestuur	127	0	-127	127	0	-127	127	0	-127	-127	0	127
- Beleid	127	0	-127	127	0	-127	127	0	-127	0	0	0
- Bestuur	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Regiogriffie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sociale Dienst Drechtsteden	0	0	0	0	236	236	0	236	236	0	0	0
- Werk en inkomen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Minimabeleid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Wmo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- budgetadvies en schuldbemiddeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Apparaatskosten	0	0	0	0	236	236	0	236	236	0	0	0
Bedrijfsvoering	0	708	708	0	408	408	0	224	224	0	-184	-184
- Ingenieursbureau Drechtsteden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Servicecentrum Drechtsteden	0	708	708	0	408	408	0	224	224	0	-184	-184
- Gemeentebelastingen Drechtsteden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Onderzoekcentrum Drechtsteden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Bureau Drechtsteden - CIO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	127	708	581	127	644	517	127	460	333	-127	-184	-57
Beleid en Bestuur	5.640	5.640	0	8.182	8.182	0	7.483	8.198	715	-699	16	715
- Beleid	3.683	3.683	0	6.144	6.144	0	5.449	6.144	695	-695	0	695
- Bestuur	1.957	1.957	0	1.668	1.668	0	1.685	1.684	-1	17	16	-1
- Regiogriffie	0	0	0	370	370	0	349	370	21	-21	0	21
Sociale Dienst Drechtsteden	206.090	206.090	0	229.240	229.240	0	215.677	213.839	-1.838	-13.563	-15.401	-1.838
- Werk en inkomen	142.984	142.984	0	134.072	134.072	0	135.963	130.751	-5.212	1.891	-3.321	-5.212
- Minimabeleid	6.575	6.575	0	8.879	8.879	0	6.068	7.063	995	-2.811	-1.816	995
- Wmo	30.500	30.500	0	52.544	52.544	0	42.048	42.048	0	-10.496	-10.496	0
- budgetadvies en schuldbemiddeling	70	70	0	70	70	0	0	0	0	-70	-70	0
- Apparaatskosten	25.961	25.961	0	33.675	33.675	0	31.598	33.977	2.379	-2.077	302	2.379
Bedrijfsvoering	59.581	60.077	496	64.950	64.950	0	65.019	67.586	2.567	69	2.636	2.567
- Ingenieursbureau Drechtsteden	7.676	8.172	496	8.326	8.326	0	8.321	8.642	321	-5	316	321
- Servicecentrum Drechtsteden	43.467	43.467	0	48.162	48.162	0	48.568	50.710	2.142	406	2.548	2.142
- Gemeentebelastingen Drechtsteden	5.782	5.782	0	5.769	5.769	0	5.721	5.841	120	-48	72	120
- Onderzoekcentrum Drechtsteden	1.499	1.499	0	1.518	1.518	0	1.369	1.239	-130	-149	-279	-130
- Bureau Drechtsteden - CIO	1.157	1.157	0	1.175	1.175	0	1.040	1.154	114	-135	-21	114
Algemene dekkingsmiddelen	0	150	150	600	600	0	463	600	137	-137	0	137
Gerealiseerd resultaat	271.311	271.957	646	302.972	302.972	0	288.642	290.223	1.581	-14.330	-12.749	1.581

Interne verrekeningen

De commissie BBV is van mening dat vanaf 2009 verrekeningen tussen onderdelen binnen één organisatie onderling dienen te worden geëlimineerd. De commissie vindt dat, door zowel de kosten bij de ene dochter als de opbrengsten bij het andere dochter op te nemen in de begroting en realisatiecijfers, de financiële stand van zaken onnodig wordt opgeblazen. De eliminatie geldt in het geval van de GRD alleen voor het Servicecentrum Drechtsteden en het Onderzoekcentrum. Zij verrekenen namelijk kosten met hun zusters. Door de eliminatie toe te passen ontstaat het volgende programmaoverzicht van deze onderdelen.

(bedragen x € 1.000)

	Actuele begroting 2015			Realisatie 2015			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
<i>Beleid en Bestuur</i>	8.182	8.182	0	7.483	8.198	715	-699	16	715
<i>Sociale Dienst Drechtsteden</i>	229.240	229.240	0	215.677	213.839	-1.838	-13.563	-15.401	-1.838
<i>Bedrijfsvoering</i>	64.950	64.950	0	65.019	67.586	2.567	69	2.636	2.567
- Ingenieursbureau Drechtsteden	8.326	8.326	0	8.321	8.642	321	-5	316	321
- Servicecentrum Drechtsteden	48.162	48.162	0	48.568	50.710	2.142	406	2.548	2.142
- Gemeentebelastingen Drechtsteden	5.769	5.769	0	5.721	5.841	120	-48	72	120
- Onderzoekcentrum Drechtsteden	1.518	1.518	0	1.369	1.239	-130	-149	-279	-130
- Bureau Drechtsteden - CIO	1.175	1.175	0	1.040	1.154	114	-135	-21	114
<i>Algemene dekkingsmiddelen</i>	600	600	0	463	600	137	-137	0	137
Gerealiseerd resultaat	302.972	302.972	0	288.642	290.223	1.581	-14.330	-12.749	1.581
Interne verrekening OCD									
<i>Beleid en Bestuur</i>	44	0	-44	48	0	-48	4	0	-4
<i>Sociale Dienst Drechtsteden</i>	110	0	-110	76	0	-76	-34	0	34
<i>Bedrijfsvoering</i>	43	197	154	57	181	124	14	-16	-30
- Ingenieursbureau Drechtsteden	0	0	0	15	0	-15	15	0	-15
- Servicecentrum Drechtsteden	0	0	0	13	0	-13	13	0	-13
- Gemeentebelastingen Drechtsteden	43	0	-43	29	0	-29	-14	0	14
- Onderzoekcentrum Drechtsteden	0	197	197	0	181	181	0	-16	-16
- Bureau Drechtsteden - CIO	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Algemene dekkingsmiddelen</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal interne verrekening OCD	197	197	0	181	181	0	-16	-16	0
Interne verrekening SCD									
<i>Beleid en Bestuur</i>	439	0	-439	813	0	-813	374	0	-374
<i>Sociale Dienst Drechtsteden</i>	4.951	0	-4.951	5.329	0	-5.329	378	0	-378
<i>Bedrijfsvoering</i>	2.802	8.191	5.389	2.961	9.115	6.154	159	924	765
- Ingenieursbureau Drechtsteden	1.088	0	-1.088	1.110	0	-1.110	22	0	-22
- Servicecentrum Drechtsteden	805	8.191	7.386	941	9.115	8.174	136	924	788
- Gemeentebelastingen Drechtsteden	700	0	-700	701	0	-701	1	0	-1
- Onderzoekcentrum Drechtsteden	209	0	-209	209	0	-209	0	0	0
- Bureau Drechtsteden - CIO	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Algemene dekkingsmiddelen</i>	0	0	0	-54	0	54	-54	0	54
Totaal interne verrekening SCD	8.192	8.191	-1	9.049	9.115	66	857	924	67
Resultaat geschoond met interne verrekeningen									
<i>Beleid en Bestuur</i>	7.699	8.182	483	6.622	8.198	1.576	-1.077	16	1.093
<i>Sociale Dienst Drechtsteden</i>	224.179	229.240	5.061	210.272	213.839	3.567	-13.907	-15.401	-1.494
<i>Bedrijfsvoering</i>	62.105	56.562	-5.543	62.001	58.290	-3.711	-104	1.728	1.832
- Ingenieursbureau Drechtsteden	7.238	8.326	1.088	7.196	8.642	1.446	-42	316	358
- Servicecentrum Drechtsteden	47.357	39.971	-7.386	47.614	41.595	-6.019	257	1.624	1.367
- Gemeentebelastingen Drechtsteden	5.026	5.769	743	4.991	5.841	850	-35	72	107
- Onderzoekcentrum Drechtsteden	1.309	1.321	12	1.160	1.058	-102	-149	-263	-114
- Bureau Drechtsteden - CIO	1.175	1.175	0	1.040	1.154	114	-135	-21	114
<i>Algemene dekkingsmiddelen</i>	600	600	0	517	600	83	-83	0	83
Totaal	-8.389	-8.388	1	-9.230	-9.296	-66	-841	-908	1.514

Overzicht van incidentele baten en lasten

De provincie Zuid-Holland toetst de gemeenten op duurzaam financieel evenwicht. Een belangrijk criterium hierbij is dat er sprake moet zijn van materieel evenwicht, wat inhoudt dat de structurele lasten ten minste worden gedekt door structurele baten. Tot de incidentele baten en lasten worden de baten en lasten gerekend die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen.

(bedragen x € 1.000)

Dochter	Omschrijving	Incidentele lasten		Incidentele baten		Analyse verwijzing
		Werkelijk	Geraamd	Werkelijk	Geraamd	
SDD, IBD en SCD	Frictiekosten	2.049	1.715	2.982	1.715	A
Alle	Individueel loopbaanbudget	0	0	130	0	B
GBD	Hogere inkomsten aanmaningen en dwangbevelen	0	0	372	300	C
	Totaal	2.049	1.715	3.484	2.015	

Toelichting:

- Periodiek worden de frictievoorzieningen herijkt. De voorzieningen bleken te hoog te zijn, waardoor een vrijval van € 0,6 miljoen heeft plaatsgevonden. Twee afdelingen van het SCD zijn gereorganiseerd in 2015. Als gevolg hiervan zijn medewerkers bovenmatig geplaatst en zijn hiervoor voorzieningen gevormd. Bij de 2^e bestuursrapportage werd rekening gehouden met een last van € 1,7 miljoen en is opgehaald bij de Drechtstedengemeenten. De werkelijke lasten bedragen € 1,4 miljoen, waardoor aanvullend € 0,3 miljoen is vrijgevallen.
- Bij de jaarrekening heeft een beoordeling plaatsgevonden van de toereikendheid van de voorziening ILB. Een groot aantal medewerkers hebben in 2013 en 2014 aangegeven dat zij gebruik wilden maken van de mogelijkheid om het ILB op te sparen. Gebleken is dat uiteindelijk niet iedereen gebruik heeft gemaakt van het totaal gespaarde recht. Aangezien 2015 het laatste jaar was dat medewerkers gebruik konden maken van het ILB is het niet benutte bedrag (€ 130.000) ten gunste van de exploitatie vrijgevallen.
- Doordat meer aanmaningen en dwangbevelen dan begroot zijn verzonden, zijn hogere inkomsten voor de GBD ontstaan.

Wet normering topinkomens

Op 6 december 2011 is de wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) door de Tweede Kamer aangenomen en is met ingang van 1 januari 2013 in werking getreden. Binnen gemeenschappelijke regeling kunnen als topfunctionaris aangemerkt de leden van de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen. Voor de GRD betreft het hier de Drechttraad, het Drechtstedenbestuur, de Drechtstedensecretaris en de (interim) kwartiermaker Drechttraadcoördinator. De WNT kent een openbaarmakingregime en een maximale bezoldigingsnorm. De maximale bezoldigingsnorm is van toepassing op topfunctionarissen die in dienstbetrekking werkzaam zijn en topfunctionarissen die niet in dienstbetrekking werkzaam zijn maar worden ingehuurd op overeenkomst van opdracht.

Het algemeen bestuur van de GRD bestaat uit de leden van de Drechttraad. In onderstaande tabel zijn de leden van de Drechttraad opgenomen.

Naam	Partij	Gemeente	Bezoldiging
A.A.M. Brok (voorzitter)			Onbezoldigd
J.C. Brand	SGP	Alblasserdam	Onbezoldigd
J.J.G. Lok	PvdA	Alblasserdam	Onbezoldigd
A.C. van 't Zelfde	CDA	Alblasserdam	Onbezoldigd
M. van der Plaats	D 66	Alblasserdam	Onbezoldigd
P.J. Sterrenburg	ChristenUnie	Alblasserdam	Onbezoldigd
F.C. de Gier	VVD	Alblasserdam	Onbezoldigd
U. Oflaz	Leefbaar Alblasserdam	Alblasserdam	Onbezoldigd
D.T. van Antwerpen	Beter Voor Dordt	Dordrecht	Onbezoldigd

Naam	Partij	Gemeente	Bezoldiging
I.E. Mous	CDA	Dordrecht	Onbezoldigd
N. de Smoker – van Andel	D 66	Dordrecht	Onbezoldigd
C.A. van Verk	PvdA	Dordrecht	Onbezoldigd
R.Portier	SP	Dordrecht	Onbezoldigd
B. Staat	ChristenUnie/SGP	Dordrecht	Onbezoldigd
I. Koene	VVD	Dordrecht	Onbezoldigd
H.J. Tazelaar	VSP	Dordrecht	Onbezoldigd
K. Kruger	GroenLinks	Dordrecht	Onbezoldigd
P. Boudewijn	SGP/ChristenUnie	Hendrik-Ido-Ambacht	Onbezoldigd
M.B. Braber	Gemeentebelangen	Hendrik-Ido-Ambacht	Onbezoldigd
W.P. van der Hee–Pasterkamp	CDA	Hendrik-Ido-Ambacht	Onbezoldigd
J. Struik	Ambacht Uw Belang	Hendrik-Ido-Ambacht	Onbezoldigd
M.C.G. Gommans-Dane	D 66	Hendrik-Ido-Ambacht	Onbezoldigd
O. Doevendans	VVD	Hendrik-Ido-Ambacht	Onbezoldigd
E. van der Wulp	PvdA	Hendrik-Ido-Ambacht	Onbezoldigd
A.M.J.M. Janssen	PAB	Papendrecht	Onbezoldigd
M. van der Valk	VVD	Papendrecht	Onbezoldigd
E.B.A. Lichtenberg	CDA	Papendrecht	Onbezoldigd
T.C. van Es	D 66	Papendrecht	Onbezoldigd
C. de Ruyter	ChristenUnie	Papendrecht	Onbezoldigd
D. Yildiz-Karso	PvdA	Papendrecht	Onbezoldigd
M.C. Hoogland	SGP	Papendrecht	Onbezoldigd
R. Lammers	Onafhankelijk Papendrecht	Papendrecht	Onbezoldigd
R.V. van Engelen	GroenLinks	Papendrecht	Onbezoldigd
C.N. de Jager	SGP/ChristenUnie	Sliedrecht	Onbezoldigd
W.H. Blanken (t/m juli 2015)	PRO Sliedrecht	Sliedrecht	Onbezoldigd
G.P. Venis (vanaf september 2015)	PRO Sliedrecht	Sliedrecht	Onbezoldigd
T.A. Spek	CDA	Sliedrecht	Onbezoldigd
A. van Rees-Huijzer	PvdA	Sliedrecht	Onbezoldigd
R. Bijderwieden	VVD	Sliedrecht	Onbezoldigd
F. Loos	ABZ	Zwijndrecht	Onbezoldigd
A. van Gernerden	ChristenUnie/SGP	Zwijndrecht	Onbezoldigd
H.E. Berg	CDA	Zwijndrecht	Onbezoldigd
H.A. van Dorsser (t/m nov 2015)	VVD	Zwijndrecht	Onbezoldigd
R.F.M. Bijl (vanaf december 2015)	VVD	Zwijndrecht	Onbezoldigd
M. Pater	D 66	Zwijndrecht	Onbezoldigd
S. Berrag-Nahari	PvdA	Zwijndrecht	Onbezoldigd
G.G.F. Hartmeijer	ZPP	Zwijndrecht	Onbezoldigd
L. Kroes	GroenLinks	Zwijndrecht	Onbezoldigd

Het dagelijks bestuur van de GRD is het Drechtstedenbestuur. In onderstaande tabel zijn de leden van het Drechtstedenbestuur opgenomen.

Naam	Portefeuille (indien van toepassing op 31 december 2014)	Bezoldiging
A.A.M. Brok	- Voorzitter DSB - Algemeen bestuurlijke zaken	Onbezoldigd
P.J. Verheij	- Netwerkbestuur en –ontwikkeling	Onbezoldigd
E. van de Burgt	- Werk en Inkomen - Arbeidsmarkt en Werkgelegenheid en Beroepsopleiding	Onbezoldigd

Naam	Portefeuille (indien van toepassing op 31 december 2014)	Bezoldiging
C.M.L. Lambrechts	- Maatschappelijke ondersteuning	Onbezoldigd
A.J. Flach	- Financiën	Onbezoldigd
R.T.A. Korteland	- Economische profilering - Acquisitie	Onbezoldigd
J.P. Tanis	- Ruimtelijke-Economische ontwikkeling (Wonen en Bereikbaarheid) - Ondernemerschap - 1 ^e vicevoorzitter DSB	Onbezoldigd
H.L.J. Mirck	- Duurzaamheid - Bedrijfsvoering	Onbezoldigd

Conform de publicatieplicht wordt in de tabel hieronder de gegevens van de topfunctionarissen, de Drechtstedensecretaris en de (interim) griffier, gepresenteerd.

Uit bovenstaande kan worden opgemaakt dat de GRD voldoet aan de vereisten van de Wet.

(bedragen x € 1)

	M.J.A. van Bijnen	B.C.A.M. Poiesz	J. Heijmans
Functie(s)	Drechtstedensecretaris en Algemeen Directeur	(interim) Griffier	Regiogriffier
Duur dienstverband	01/01 - 31/12	01/01 – 30/04	01/05 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	0,55	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	Nee	ja
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	n.v.t.	n.v.t.	nee
Bezoldiging			
Beloning	€ 118.140,23	€ 24.789	€ 49.603,11
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 0,00	€ 0,00	-
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.338,36	€ 0,00	€ 7.385,91
Totaal bezoldiging	€ 133.478,59	€ 24.789	€ 56.995,23
Toepasselijk WNT-maximum ⁹	€ 178.000,00	€ 42.463,00	€ 118.666,67
Motivering indien overschrijding:	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

⁹ $y = \frac{a \cdot x}{b}$ waarbij: x = voor instelling geldend WNT-bezoldigingsmaximum, a = deeltijdfactor (maximaal 1,0 fte) en b = functieduur in kalenderdagen

4.2. Balans en toelichting

4.2.1. Balans

(bedragen x € 1.000)

Balans per 31 december 2015				
ACTIVA		2015		2014
VASTE ACTIVA				
Materiële vaste activa		26.942		30.579
Investerings met economisch nut				
overige investeringen met een economisch nut	26.942		30.579	
Financiële vaste activa		136		159
Overige langlopende leningen	136		159	
TOTAAL VASTE ACTIVA		27.078		30.738
VLOTTENDE ACTIVA				
Voorraden		2		3.263
Onderhanden werk:				
Onderhanden werk IBD	0		3.261	
Gereed product en handelsgoederen	2		2	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar		34.466		17.105
Vorderingen op openbare lichamen	7.237		9.157	
Rekening-courantverhouding met het Rijk	20.029		5.028	
Overige vorderingen	7.200		2.920	
Liquide middelen		26		28
Kas	3		2	
Banken	23		26	
Overlopende activa		26.196		12.114
Van Europese of Nederlandse overheden nog te ontvangen bedragen met een specifiek bestedingdoel	558		300	
Overige nog te ontvangen bedragen	15.588		6.261	
Vooruitbetaalde bedragen	10.050		5.553	
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		60.690		32.510
TOTAAL ACTIVA		87.768		63.248

(bedragen x € 1.000)

Balans per 31 december 2015				
PASSIVA	2015		2014	
VASTE PASSIVA				
Eigen vermogen		6.763		10.975
Reserves:				
Algemene reserve	481		147	
Bestemmingsreserves	4.702		9.048	
Gerealiseerd resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten	1.580		1.780	
Voorzieningen		3.222		3.683
Nog te besteden doeluitkeringen	2		2	
Overige voorzieningen	3.192		3.681	
Verliesvoorziening onderhanden werk IBD	28		0	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd ≥ 1 jaar		17.000		14.000
financiële instellingen	17.000		14.000	
TOTAAL VASTE PASSIVA		26.985		28.658
VLOTTENDE PASSIVA				
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar		18.727		9.126
Banksaldi	9.225		1.370	
Overige schulden	9.502		7.756	
Overlopende passiva		42.056		25.464
Van Europese of Nederlandse overheidslichamen ontvangen specifiek te besteden uitkeringen	8.010		7.330	
Overige vooruit ontvangen bedragen	1.464		3.596	
Overlopende verplichtingen	32.582		14.538	
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA		60.783		34.590
TOTAAL PASSIVA		87.768		63.248

4.2.2. Waarderingsgrondslagen

Financiële analyse en begrotingsrechtmatigheid

Volgens de BBV-voorschriften dient de financiële analyse op de programma's plaats te vinden in het jaarrekening gedeelte van de jaarstukken. Echter is er, voor de leesbaarheid, gekozen om deze analyse per dochter op te nemen in het jaarverslag (hoofdstuk 2 Programma's) van de jaarstukken, per programma onder het kopje "wat heeft het gekost?". Dit geldt ook voor de analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijzigingen en de programmarekening. Dit overzicht is opgenomen in paragraaf 3.6 waar er wordt ingegaan op de begrotingsrechtmatigheid.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Bij het opstellen van de jaarrekening zijn de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten in acht genomen. De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

De commissie BBV is van mening dat vanaf 2009 verrekeningen tussen onderdelen binnen één organisatie onderling dienen te worden geëlimineerd. De commissie vindt dat, door zowel de kosten bij de ene dochter als de opbrengsten bij het andere dochter op te nemen in de begroting en realisatiecijfers, de financiële stand van zaken onnodig wordt opgeblazen. De eliminatie geldt in het geval van de GRD alleen voor het Servicecentrum Drechtsteden en het Onderzoekcentrum. Zij verrekenen namelijk kosten met hun zusters. Door de eliminatie toe te passen ontstaat het volgende programmaoverzicht van deze onderdelen.

Vaste activa

Materiële vaste activa

De GR Drechtsteden beschikt uitsluitend over materiële vaste activa met een economisch nut. Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het eerstvolgende jaar van ingebruikneming annuïtair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. Boekwinsten of -verliezen worden verwerkt als incidentele bate of last in de programmarekening. De drempel voor investeringen die geactiveerd dienen te worden bedraagt € 50.000. De afschrijvingstermijnen zijn niet aangepast. De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Materiële vaste activa	Afschrijvingstermijn
Huisvesting	15
Gebouweninrichting, meubilair	15
Technische infrastructuur	10
Vervoersmiddelen	5
Hardware en software	3-5

De GRD hanteert voor een aantal de investeringen de componenten-benadering, aangezien deze investeringen uit onderdelen bestaan, die een verschillende economische levensduur hebben. De investering wordt opgeknipt in componenten met verschillende afschrijvingstermijnen.

Financiële vaste activa

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs, zal afwaardering plaatsvinden. Financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De vordering op Landsbanki is in 2014 nagenoeg helemaal afgewikkeld. In 2014 resteerde nog een bedrag in Escrow van omgerekend € 50.000, welke was opgenomen onder de kortlopende vorderingen. In 2015 is voor ongeveer € 24.000 aan IJslandse kronen verkocht. Hierdoor staat nog een vordering van € 26.000 open.

Vlottende activa

Vorraden

De als "onderhanden werken" opgenomen producten zijn gewaardeerd tegen de kostprijs. Winst en/of verliesneming vindt plaats naar ratio van de kosten. Verlies wordt genomen wanneer dit bekend is.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor drie dochters van de GRD is er een voorziening voor dubieuze debiteuren opgenomen (Ingenieursbureau Drechtsteden, Sociale Dienst Drechtsteden en Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden). Bij de GBD wordt hierbij het totale risico op oninbaarheid van kosten aanmaningen en dwangbevelen (5%) en additionele risico vanwege het tijdsverloop en kruisbetalingen (17,5%) gehanteerd. Bij de SDD vindt de afwikkeling van de totale debiteuren plaats via de balans. De herwaardering van de voorziening debiteuren is gebaseerd op het totale uitstaande saldo en de verwachting wat van dit saldo nog wordt ontvangen. Bij de herwaardering is in hoofdzaak de methodiek gehanteerd waarbij rekening is gehouden met de ouderdom van de debiteur.

Vaste en vlottende passiva

Reserves, voorzieningen en lang- en kortlopende verplichtingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Gebruikelijk is om het resultaat op Inkomensondersteuning per jaar einde, indien mogelijk, te muteren met de reserve Inkomensondersteuning. Bij de bestuursrapportages wordt dan ook inzichtelijk gemaakt wat op dat moment het geprognosticeerde tekort of overschot zou betekenen voor de reserve Inkomensondersteuning. In voorzieningen worden niet verplichtingen met een gelijkblijvend kasstroom opgenomen.

Baten en lasten

In de rekening worden zowel de baten als de lasten op dezelfde wijze gerangschikt als in de begroting. De baten en de lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

4.2.3. Toelichting op de balans

Vaste activa

Materiële vaste activa

In onderstaande tabel is het verloop van de waarde van de materiële vaste activa met economisch nut weergegeven.

(bedragen x € 1.000)

	Boek- waarde 01/01/15	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen derden	Afwaardering	Boekwaarde 31/12/15
Bedrijfsgebouwen	7.941	104	0	805	0	0	7.240
Machines, apparaten en installaties	420	0	0	53	0	0	367
Overige materiële vaste activa	22.218	3.334	0	6.217	0	0	19.335
Totaal	30.579	3.438	0	7.075	0	0	26.942

Onder overige materiële vaste activa vallen de hard- en software van de GRD. Deze hebben per eind 2015 een boekwaarde van ongeveer €19,2 miljoen. Als gevolg van "ICT op Orde" is voor € 10,9 miljoen geïnvesteerd, waarvan € 3,2 miljoen is geïnvesteerd in 2015. Het betreft hier onder ander:

- Vervanging Storage voor € 0,5 miljoen;
- Vervanging van de werkplekken voor € 0,8 miljoen;
- Vervanging Servercapaciteit voor € 0,2 miljoen;
- Consolidatie, opschoning en beheer voor € 0,1 miljoen;
- Vervangen van Netwerkcomponenten en CEK voor € 1,6 miljoen.

In hoofdstuk 3.3, verplichte paragraaf kapitaalgoederen, wordt uitgebreid in gegaan op de stand van zaken van het project "ICT op Orde".

De investering in de bedrijfsgebouwen betreft de aanpassingen die zijn gedaan bij de Sociale Dienst Drechtsteden voor de nieuwe taken uit de decentralisaties.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

(bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 01/01/15	Investerings	Des- investeringen	Afschrijvingen/ Aflossing	Herwaardering	Boekwaarde 31/12/15
Overige langlopende leningen	159	23	0	0	0	136
Totaal	159	23	0	0	0	136

De overige langlopende leningen betreft de lening van de GRD aan Breedband Drechtsteden. De totale lening bedroeg € 214.000. Hiervan is inmiddels € 191.000 ontvangen waarvan € 23.000 in 2015. In paragraaf 3.4 verbonden partijen is nader ingegaan op Stichting Breedband.

Vlottende activa

Vorraden

(bedragen x € 1.000)

	Saldo 31/12/15	Saldo 31/12/14
Onderhanden werk	0	3.261
Gereed product/handelsgoederen	2	2
Totaal	2	3.263

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar

(bedragen x € 1.000)

	Saldo 31/12/15	Saldo 31/12/14
Vorderingen op openbare lichamen	7.237	9.157
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	20.029	5.028
Overige vorderingen	7.200	2.920
Totaal	34.466	17.105

De vordering op openbare lichamen betreft vorderingen op publiek rechtelijke lichamen. Het betreft hier met name vorderingen op Drechtstedengemeenten en GR'en waarvan de nota in de laatste periode van het jaar is verzonden.

In het kader van Schatkistbankieren is – conform artikel 52c BBV – voor het begrotingsjaar een drempelbedrag geldig van € 2.036.000. In onderstaande tabel is de benutting drempelbedragen inzichtelijk gemaakt.

(bedragen x € 1.000)

	1 ^e kwartaal 2015	2 ^e kwartaal 2015	3 ^e kwartaal 2015	4 ^e kwartaal 2015
Benutting drempelbedragen Schatkistbankieren	275	713	1.210	1.183

In de overige vorderingen is de voorziening dubieuze debiteuren opgenomen. Bij de Sociale Dienst Drechtsteden is deze voorziening gevormd voor de uitkeringsdebiteuren. De afwikkeling van de totale debiteuren vindt plaats via de balans. De actualisering van de voorziening debiteuren is gebaseerd op het totale uitstaande saldo en de verwachting wat van dit saldo nog wordt ontvangen. Doordat vanuit de decentralisatie het volume van de WMO is toegenomen, is verhoudingsgewijs de voorziening hierop aangepast.

(bedragen x € 1.000)

	Saldo 31/12/15	Saldo 31/12/14
Bruto waardering	23.107	21.367
Dubieus	16.915	17.455
Netto waardering	6.192	3.912

Bij de Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden is de voorziening gevormd vanwege de vertraagde inning op de invorderingskosten en daarbij het risico op het niet terug kunnen vorderen van deze in rekening gebrachte kosten. Ten opzichte van vorig jaar is de voorziening voor het GBD niet herzien. In de tabel hieronder is een overzicht opgenomen met betrekking tot de hoogte van de voorziening per dochter.

(bedragen x € 1.000)

	Saldo 31/12/15	Saldo 31/12/14
Sociale Dienst Drechtsteden	16.915	17.455
Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden	146	146
Totaal	17.061	17.601

Liquide middelen

(bedragen x € 1.000)

	Saldo 31/12/15	Saldo 31/12/14
Kassaldi	3	2
Banksaldi	23	26
Totaal	26	28

Overlopende activa

(bedragen x € 1.000)

	Saldo 31/12/15	Saldo 31/12/14
Nog te ontvangen voorschotbedragen Nederlandse en Europese overheden	558	300
Overige nog te ontvangen bedragen	15.588	6.261
Vooruitbetaalde bedragen	10.050	5.553
Totaal	26.196	12.114

Hieronder is een specificatie opgenomen van de nog te ontvangen bedragen Europese en Nederlandse overheid.

(bedragen x € 1.000)

	Stand 01/01/15	Toevoeging	Ontvangen bedragen	Stand 31/12/15
Nog te ontvangen HOV-D	294	0	0	294
Nog te ontvangen Waterdriehoek	7	0	0	7
Nog te ontvangen Wandelpadennetwerk	0	185	0	185
Nog te ontvangen RPV 2014-2016	0	73	0	73
Totaal	300	258	0	558

De post overige nog te ontvangen bedragen voornamelijk nog te ontvangen middelen van WMO zorgaanbieders. De door de SDD verstrekte voorschotten bleken hoger te zijn dan hetgeen wat door de aanbieders bij Zorg Lokaal is gedeclareerd. Hierdoor heeft de SDD een vordering op Zorg Lokaal. Daarnaast zijn er nog diverse bedragen die nog ontvangen moeten worden van gemeenten onder deze post opgenomen. Het betreft hier onder andere de nacalulatorische bijdrage van gemeenten voor de WMO.

Onder vooruitbetaalde bedragen zijn voornamelijk debiteuren (€ 7,6 miljoen). Daarnaast zijn betreft het voor ongeveer € 1,4 miljoen vooruitbetaalde ICT kosten (oa licenties en onderhoud). Tevens betreft het hier voorschotten voor 2016 die zijn betaald aan diverse WMO zorgaanbieders.

Vaste passiva

Het eigen vermogen op de balans van de GRD bestaat uit de volgende onderdelen:

(bedragen x € 1.000)

	Stand 31/12/15	Stand 31/12/14
Algemene reserve	481	147
Resultaat na bestemming volgens rekening	1.604	1.780
Bestemmingsreserves	4.702	9.048
Totaal	6.787	10.975

In de volgende tabel is het verloop van de reserves weergegeven. Onder "bestemming 2014" staan de toevoegingen of onttrekkingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaande boekjaar. Conform het raadsbesluit van 7 juli 2015 is € 4,2 miljoen onttrokken en is € 0,5 miljoen aan de reserves toegevoegd.

(bedragen x € 1.000)

	Stand 1-1-2015	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming 2014	Stand 31-12-2015
Algemene reserve	147	0	0	334	481
Totaal algemene reserve	147	0	0	334	481
Exploitatie reserve SDD	250	0	0	0	250
Exploitatiereserve BDS	194	0	0	0	194
Exploitatie reserve IBD	0	0	0	0	0
Exploitatiereserve SCD	331	0	0	0	331
Bestemmingsreserve GBD	164	0	0	0	164
Bestemmingsreserve OCD	100	0	0	0	100
Reserve inkomensondersteuning	5.376	0	0	-4.199	1.177
Programmareserve minimabeleid	186	0	0	0	186
Reserve Implementatie nieuwe Wmo	0	0	-186	186	0
Innovatiereserve SDD	318	0	-50	0	268
Bestemmingsreserve BWS subsidiebel.	414	127	0	0	542
Innovatiereserve BDS	187	0	0	0	187
Frictiereserve SCD	1.528	0	-224	0	1.304
Totaal bestemmingsreserves	9.048	127	-460	-4.013	4.703

Toelichting reserves:

Algemene reserve

Over het boekjaar 2014 was er een positief resultaat van € 334.000 op de algemene dekkingsmiddelen. Bij het bestemmen van het resultaat is voorgesteld om dit toe te voegen aan de algemene reserve van de GRD. Conform het beleidskader risicomanagement en weerstandsvermogen is de omvang van de reserve niet hoger dan € 500.000.

Exploitatiereserves SDD, BDS, IBD, SCD, GBD en OCD

Om incidentele financiële tegenvallers op te kunnen vangen beschikt elke GRD-dochter over een exploitatiereserve. Dotaties aan deze reserve vindt plaats middels het exploitatiesaldo van de desbetreffende GRD-dochter. De hoogte van de reserve per dochter bedraagt minimaal € 100.000 en maximaal 3% van de apparaatslasten (beleidskader risicomanagement en weerstandsvermogen). In 2015 hebben zich geen mutaties op de exploitatiereserves voorgedaan.

Reserve Inkomensondersteuning

Voorgesteld wordt in lijn met de financieringsafspraken, het tekort 2015 van € 5,2 miljoen gedeeltelijk (€ 1,2 miljoen) te dekken uit de reserve Inkomensondersteuning. De reserve is hiermee nihil.

De reserve Inkomensondersteuning is gevormd om (toekomstige) tekorten die ontstaan door fluctuaties in het klantenbestand op te vangen.

Programmareserve Minimabeleid

Reserve gevormd ter dekking van de (extra) lasten minimabeleid omdat vanwege het open eind karakter van het minimabeleid de uitgaven een onzekere factor kunnen zijn. Gezien het bestedingspatroon van de afgelopen jaren en het minimale risico voor een tekort wat we prognosticeren voor het jaar 2016 is er op dit moment geen aanleiding om de bestaande programmareserve minimabeleid, welke de afgelopen jaren reeds gevuld is tot het bedrag van € 186.000, verder aan te vullen tot het toegestane maximum van € 484.000.

Reserve Implementatie nieuwe Wmo

Bij de jaarrekening 2014 is besloten om € 186.000 te reserveren voor de bekostiging van een aantal lopende acties in 2015, zoals de scholing van Wmo consultants, communicatie, inhuur ten behoeve van aanvullende backoffice werkzaamheden als gevolg van de laatste gegevensoverdracht Rijk en opstellen fraudebeleidsplan. Bij de 1^e programmaverantwoording 2015 is € 186.000 onttrokken aan de reserve Implementatie nieuwe Wmo.

Innovatiereserve SDD

Bij de actualisatie 2015 is besloten om een onttrekking van € 50.000 te doen ten laste van de reserve Innovatie SDD in verband met de ontwikkeling van Life Navigator (een systeem om de zelfredzaamheid van de klant te vergroten).

De innovatie reserve is gevormd om de fluctuatie van de kosten van kwalitatieve bedrijfsvoering op te vangen. Door de ontwikkeling waar de GRD/SDD zich in bevindt en de wens te blijven innoveren in dienstverlening aan de klanten, optimaliseren van processen en nieuwe concepten met partijen uit te samenleving te ontwikkelen is de reserve gevormd.

Bestemmingsreserve BWS subsidiebel.

De reserve omvat door het Rijk aan de regio gedecentraliseerde middelen, die in overeenstemming met de regels van het Rijk vrij besteedbaar zijn. De reserve wordt gevoed door de middelen die vrijkomen doordat er geen bestedingsplicht meer op rust. Bij de besluitvorming over de diverse scenario's voor de inzet van de BWS-reserve is besloten jaarlijks een onttrekking (ter hoogte van € 510.000) te doen ten gunste van de uitvoering van de deelprogramma's van bureau Drechtsteden. Gebruikelijk was om deze middelen in te zetten als dekking voor het rMJP 2010-2014. Voor het rMJP 2014-2018 vindt de dekking volledig plaats vanuit gemeentelijke bijdragen. Hierdoor heeft in 2015 geen onttrekking plaatsgevonden aan de bestemmingsreserve BWS. De toevoeging van de reserve bestaat uit de aflossing van de lening die is afgesloten met regio Zuid-Holland Zuid (€ 127.200). In 2015 heeft voor het laatst deze aflossing plaatsgevonden.

Innovatiereserve BDS

Het innovatiebudget is door de zes Drechtstedengemeenten ter beschikking gesteld om innovatie van processen, werkwijzen en systemen te bevorderen. De Drechtraad heeft als voorwaarde voor de aanwending van het budget gesteld dat het zichzelf met toekomstige opbrengsten weer aanvult. IN 2015 hebben zich geen mutaties op deze reserve voorgedaan.

Frictiereserve SCD

Bij de ontvlechting van de GR-en ZHZ in 2012 is een reserve gevormd waarin de frictievergoedingen zijn opgenomen. In 2015 was een onttrekking als dekking voor de frictie geraamd van € 224.000. Tijdelijk doorlopende dienstverlening op het gebied van o.a. facilitaire zaken en financiën heeft geleid tot een lagere onttrekking dan begroot in 2015.

Voorzieningen

In onderstaand overzicht is het verloop van de voorzieningen weergegeven.

(bedragen x € 1.000)

	Stand 01/01/2015	Toevoeging	Onttrekking	Vrijval	Stand 31/12/2015
Voorziening giften cliënten BSHV	2	0	0	0	2
Voorziening Fonds Roell	0	0	0	0	0
Voorziening Individueel loopbaanbudget BDS	13	0	0	-13	0
Voorziening Individueel loopbaanbudget SDD	167	0	-167	0	0
Voorziening individueel loopbaanbudget IBD	18	0	-18	0	0
Voorziening Individueel loopbaanbudget SCD	260	0	-193	-67	0
Voorziening Individueel loopbaanbudget GBD	46	0	0	-46	0
Voorziening Individueel loopbaanbudget OCD	4	0	0	-4	0
Voorziening Frictiekosten SDD	1.223	0	-100	-33	1.090
Voorziening Frictiekosten SCD (trap af 1)	1.669	0	-436	-612	621
Voorziening Frictiekosten afdeling FZ	0	1.715	0	-622	1.093
Voorziening Frictiekosten afdeling DIV	0	314	0	0	314
Voorziening Frictiekosten IBD	281	20	-226	0	75
Totaal	3.683	2.049	-1.140	-1.397	3.195

Toelichting

Voorziening giften cliënten BSHV

Het betreft bij deze voorziening giften van derden die specifiek besteed moeten worden. Indien de giften besteed zijn, eindigt de financiële hulp.

Voorziening Fonds Roell

Dit is een particulier fonds waarover de Sociale Dienst het beheer voert. Voor dit fonds geldt dat de hulpverlening stopt als het fonds leeg is. Per eind 2014 zit er nog een bedrag van € 20,00 in het fonds.

Voorziening Individueel loopbaanbudget

Bij CAO is bepaald dat voor iedere medewerker jaarlijks (voor de jaren 2013 – 2014 – 2015) € 500 beschikbaar is voor loopbaanontwikkeling. Voor medewerkers die hebben aangegeven hun budget voor 2013 en 2014 door te schuiven naar 2015 is een voorziening getroffen. Gebleken is dat niet alle medewerkers daadwerkelijk aanspraak hebben gedaan op het door hen doorgeschoven budget. Aangezien 2015 het laatste jaar was dat medewerkers aanspraak konden doen op het ILB en niet iedereen gebruik heeft gemaakt van het doorgeschoven budget, is een groot gedeelte van het budget vrijgevallen.

Voorziening Friciekosten SDD

De kosten in 2015 bedragen € 167.000 inclusief re-integratiekosten en opbrengsten uit detacheringen. Deze kosten worden voor € 100.000 gedekt uit de voorziening, terwijl € 67.000 direct ten laste van de exploitatie komt. De kosten bovenformatieven zijn lager dan begroot doordat er twee voormalig bovenformatieve medewerkers zijn uitgestroomd uit de WW naar een regulier dienstverband. Daarnaast waren een aantal bovenformatieve medewerkers ziek waardoor zij geen recht hadden op een WW-uitkering.

Op basis van de geactualiseerde berekeningen worden de kosten voor 2016 tot en met 2030 geschat op € 1.670.000. Daarvan zijn de geschatte kosten met een gelijkblijvende kasstroom € 580.000 over de jaren 2016 tot en met 2019. De voorziening krijgt daarmee per 31-12-2015 een omvang van € 1.090.000.

Recapitulatie:

(bedragen x € 1.000)

	Bedrag	
Voorziening per 31-12-2014		1.223
Kosten 2015	167	
Waarvan ten laste van de exploitatie	67	
Ten laste van de voorziening		100
Restant		1.123
Kosten 2016 tot en met 2030	1.670	
Waarvan met een gelijkblijvende kasstroom	580	
Voorziening per 31-12-2015		1.089
Vrijval uit de voorziening in 2015		34

Voorziening Friciekosten SCD Trap af 1

In 2015 wordt voor 9 medewerkers minder een beroep gedaan op de frictiekostenvoorziening. De kosten in 2015 bedragen € 559.000, inclusief re-integratiekosten en opbrengsten uit detacheringen. Deze kosten worden voor € 436.000 gedekt uit de voorziening, terwijl € 123.000 direct ten laste van de exploitatie komt. De kosten voor 2016 tot en met 2029 worden geschat op € 945.000. Daarvan zijn de geschatte kosten met een gelijkblijvende kasstroom € 324.000 over de jaren 2016 tot en met 2019. De voorziening krijgt daarmee per 31-12-2015 een omvang van € 620.000.

Recapitulatie:

(bedragen x € 1.000)

	Bedrag	
Voorziening per 31-12-2014		1.670
Kosten 2015	559	
Waarvan ten laste van de exploitatie	<u>123</u>	
Ten laste van de voorziening		<u>436</u>
Restant		1.233
Kosten 2016 tot en met 2030	945	
Waarvan met een gelijkblijvende kasstroom	<u>324</u>	
Voorziening per 31-12-2015		<u>621</u>
Vrijval uit de voorziening in 2015		612

Toelichting

Aan het einde van de Werk naar Werk periode, voornamelijk vanaf 2015, zullen de medewerkers die niet zijn uitgestroomd aanspraak maken op de WW. Wanneer medewerkers aanspraak maken op WW is conform de afspraken met de accountant voor de bepaling van de voorziening rekening gehouden met de maximale WW op basis van de huidige wetgeving. De in de tabel genoemde gelijkblijvende kasstroom is dat deel dat conform de BBV-regels begroot dient te worden.

De hoogte van de voorziening bij de jaarrekening aan de hand van de verschillende mutaties bijgesteld. Hierdoor ontstaat een vrijval van € 0,6 miljoen.

Voorziening Friciekosten SCD afdeling FZ (Trap af 2)

Door het besluit Drechtraad 9 juni 2015 om facilitaire taken, tot dan toe door het SCD uitgevoerd, af te stoten, dient voor de kosten van de boven formatieven een voorzieningen te worden gevormd. Bij de 2e Bestuursrapportage is op basis van een prognose een voorziening gevormd van € 1.715.000. Nu bij de jaarrekening is de definitieve stand van de voorziening opgenomen: € 1.093.000. In de voorziening wordt rekening gehouden met de frictiekosten van een medewerker servicepleinen. We verwachten dat een andere medewerker servicepleinen in 2016 wordt herplaatst bij het SCD. Derhalve resteert nog een vrijval in 2015 van € 622.000.

Recapitulatie:

(bedragen x € 1.000)

	Bedrag	
Voorziening per 31-12-2014		0
Voorstel tot vorming van voorziening bij 2 ^e bestuursrapportage		1.715
Kosten 2015		
Waarvan ten laste van de exploitatie	0	
Ten laste van de voorziening	<u>0</u>	
Restant		<u>1.715</u>
Kosten 2016 tot en met 2030		
Waarvan met een gelijkblijvende kasstroom	1.093	
Voorziening per 31-12-2015	<u>0</u>	1.093
Vrijval uit de voorziening in 2015		<u>622</u>

Voorziening Friciekosten SCD afdeling DIV

Conform het DSB besluit van 16 juni 2015 vormen wij bij de jaarrekening een voorziening voor de kosten van de reorganisatie van de afdeling DIV. De voorziening was in een 'worst-case scenario' berekend op ongeveer € 1,9 miljoen. Doordat vanuit het management SCD actief gestuurd is op deze groep medewerkers is het uiteindelijke bedrag berekend op € 314.000.

(bedragen x € 1.000)

	Bedrag	
Voorziening per 31-12-2014		0
Kosten 2015	0	
Waarvan ten laste van de exploitatie	<u>0</u>	
Ten laste van de voorziening		<u>0</u>
Restant		0
Kosten 2016 tot en met 2030	314	
Waarvan met een gelijkblijvende kasstroom	<u>0</u>	
Voorziening per 31-12-2015		<u>314</u>
Dotatie aan de voorziening in 2015		314

Voorziening Friciekosten IBD

De kosten in 2015 bedragen € 256.000 inclusief re-integratiekosten en opbrengsten uit detacheringen. Deze kosten worden voor € 226.000 gedekt uit de voorziening, terwijl € 30.000 direct ten laste van de exploitatie komt. Op basis van de geactualiseerde berekeningen worden de kosten voor 2016 tot en met 2030 geschat op € 487.000. Daarvan zijn de geschatte kosten met een gelijkblijvende kasstroom € 412.000 over de jaren 2016 tot en met 2019. De voorziening heeft per 31 december 2015 een noodzakelijke omvang van € 75.000, waardoor € 20.000 moet worden toegevoegd aan de voorziening.

Recapitulatie:

(bedragen x € 1.000)

	Bedrag	
Voorziening per 31-12-2014		281
Kosten 2015	256	
Waarvan ten laste van de exploitatie	<u>30</u>	
Ten laste van de voorziening		<u>226</u>
Restant		55
Kosten 2016 tot en met 2019	487	
Waarvan met een gelijkblijvende kasstroom	<u>412</u>	
Voorziening per 31-12-2015		<u>75</u>
Dotatie aan de voorziening in 2015		20

Vaste schulden met een looptijd langer dan 1 jaar

(bedragen x € 1.000)

	Stand 31/12/15	Stand 31/12/14
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	17.000	14.000
Totaal	17.000	14.000

In onderstaand overzicht is het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2015.

(bedragen x € 1.000)

	Saldo 01/01/15	Vermeerderingen	Aflossingen	Boekwaarde 31/12/15
Onderhandse lening	14.000	10.000	7.000	17.000

In 2011 is een lening aangetrokken van € 35 miljoen tegen een rente percentage van 2,578% bij de BNG. De rentelast van deze lening bedroeg € 360.919. De jaarlijkse aflossing op deze lening bedraagt € 7 miljoen. Eind 2015 is een tweede langlopende lening bij de BNG afgesloten. De hoogte hiervan bedraagt € 10 miljoen met een rente van € 0,495. De rentelast van deze lening bedroeg voor 2015 € 6.238. De lening zal in zijn geheel in 2020 worden afgelost.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een looptijd korter dan 1 jaar

(bedragen x € 1.000)

	Stand 31/12/15	Stand 31/12/14
Bank- en girosaldi	9.225	1.370
Overige schulden	9.502	7.756
Totaal	18.727	9.126

De overige schulden bestaan met name uit de crediteuren (belastingdienst € 2,7 miljoen, gemeente Dordrecht € 1,4 miljoen en Provincie Zuid-Holland € 0,7 miljoen), die overigens bij het opmaken van de balans nagenoeg voldaan zijn.

Overlopende passiva

(bedragen x € 1.000)

	Stand 31/12/15	Stand 31/12/14
Overlopende verplichtingen	32.558	14.538
Vooruit ontvangen bedragen Europese en Nederlandse overheid	8.010	7.330
Overige overlopende verplichtingen	1.464	3.596
Totaal	42.032	25.464

Dit betreft posten welke ten laste van het dienstjaar 2015 zijn gebracht, doch waarvan de facturen in de loop van 2016 zijn ontvangen en betaalbaar gesteld. De overlopende verplichtingen bevat onder andere het positieve resultaat wat op de WMO en participatie is behaald. Conform de financiële afspraken vindt hierover resultaatbepaling plaats, wat betekent dat dit bedrag nog met de gemeenten verrekend moet worden. Ook is in deze post de nog te betalen maatwerkvoorzieningen WMO aan diverse aanbieders en de vergoeding voor participatie plekken opgenomen. De overige overlopende verplichtingen betreffen onder andere het batig saldo van Stichting VCC (€ 0,3 miljoen) en afdracht ABP (€ 0,2 miljoen). In onderstaande tabel is een specificatie opgenomen van de vooruit ontvangen bedragen Europese en Nederlandse overheid.

(bedragen x € 1.000)

	Stand 01/01/15	Toevoegingen	Vrijgevallen	Stand 31/12/15
Sociaal beleid	49	0	-47	2
Luchtkwaliteit	922	18	-435	505
Recreatie Routes	33	5	0	37
Deelprogramma 2 IPA	2.471	1.700	-890	3.281
Mobiliteitsmanagement	67	57	-91	33
Walstroom	58	0	-35	23
Energieprogramma SLOK	133	0	-133	0
RPV MJP 2011-2013	94	1	-43	53
ISV 2	288	0	0	288
ISV 3	1.894	0	-154	1.740
HOV-D	1.146	294	0	1.439
ROM-D	0	227	-227	0
Jeugdzorg	0	206	-206	0
Wandelpaden	40	195	-192	44
UP-Decor	89	0	-24	65
Fonds economie	0	500	0	500
Totaal	7.284	3.203	-2.477	8.010

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Niet uit de balans blijvende verplichtingen zijn verplichtingen die financiële consequenties hebben voor de toekomstige jaren, maar niet zijn opgenomen in een balanspost. Voor de GRD is voor het boekjaar 2015 geen sprake van borg- en/of garantstelling. De GRD is gebonden aan een aantal niet uit de balans blijvende financiële verplichtingen. Hiervan zijn de belangrijkste:

- Aanbestedingsverplichtingen in het kader van de Wmo;
- Wmo Woonvoorzieningen / woningaanpassingen € 1,2 miljoen;
- Wmo Hulpmiddelen (rolstoelen en scootmobielen) € 3,0 miljoen;
- Wmo Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (Drechthopper) € 3,8 miljoen;
- Wmo Huishoudelijke Ondersteuning € 15,4 miljoen;
- Uitvoering Bbz Gemeente Rotterdam € 200.000
- Leaseauto's € 43.000
- huurovereenkomst met de gemeente Dordrecht voor het dienstengebouwen Noordendijk, Spuiboulevard en Hellingen. Totaal bedraagt ongeveer € 413.000.
- Leaseovereenkomst met Sharp (€ 281.000) voor ICT-apparatuur
- in de jaarrekening zijn alleen de feitelijke jaarlasten opgenomen. Het opgebouwde vakantiegeld en de nog openstaande verlofdagen zijn niet als verplichting op de balans opgenomen.

Fraude in de keten (€ 0,7 miljoen)

De rechter gaat er in het tussenvonnis van uit dat onrechtmatig heeft gehandeld jegens Drechtsteden en dat daardoor waarschijnlijk ook schade voor Drechtsteden is ontstaan. De wederpartij heeft vervolgens van de mogelijkheid om getuigen op te roepen gebruik gemaakt. Na aanleiding van de eerste ronde getuigenverhoren in juni 2015 hebben in oktober 2015 nogmaals getuigenverhoren plaatsgevonden. Verwacht wordt dat in de eerste helft van 2016 duidelijkheid zal gaan komen over het vervolg. Echter is dit wel afhankelijk of de wederpartij gebruik wil maken van de mogelijkheid tot pleidooi.

4.3. SiSa

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2015 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 11 januari 2016 DEFINITIEF								
I&M	E11B	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr) (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Besteding (jaar T) ten laste van eigen middelen	Besteding (jaar T) ten laste van bijdragen door derden = contractpartners (niet rijk, provincie of gemeente)	Besteding (jaar T) ten laste van rentebaten gemeente op door provincie verstrekte bijdrage NSL	Teruggestort/verrekend in (jaar T) in verband met niet uitgevoerde maatregelen
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: E11B / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: E11B / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: E11B / 04</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: E11B / 05</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: E11B / 06</i>
			1 DGWM/2006/9945 en PZH-2007-319040	€ 18.808	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 PZH-2010-163846972	€ 398.142	€ 0	€ 0	€ 18.000	€ 0
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van eigen middelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van bijdragen door derden = contractpartners (niet rijk, provincie of gemeente) tot en met (jaar T)		
				Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 10</i>		
			1 DGWM/2006/9945 en PZH-2007-319040	€ 1.949.495	€ 0	€ 0		
			2 PZH-2010-163846972	€ 1.488.142	€ 0	€ 0		

			Kopie beschikkingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van rentebaten gemeente op door provincie verstrekte bijdrage NSL tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatief teruggestort/verrekend in (jaar T) in verband met niet uitgevoerde maatregelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Eindverantwoording Ja/Nee Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor het komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 12</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 14</i>	
			1 DGWM/2006/9945 en PZH-2007-319040	€ 0	€ 0	Nee	
			2 PZH-2010-163846972	€ 302.500	€ 0	Nee	
I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: E27B / 05</i>
			1 PZH-2010-184921490	€ 49.737	€ 49.737	€ 0	€ 0
			2 PZH-2010-226239790	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 PZH-2012-364027443	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4 PZH-2014-493646145	€ 105.250	€ 0	€ 0	€ 0
			5 PZH-2013-453305363	€ 254.898	€ 90.986	€ 0	€ 0
			Kopie beschikkingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Toelichting	Eindverantwoording Ja/Nee Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 10</i>
			1 PZH-2010-184921490	€ 513.274	€ 49.737		Nee
			2 PZH-2010-226239790	€ 235.055	€ 0		Nee
			3 PZH-2012-364027443	€ 0	€ 0		Nee
			4 PZH-2014-493646145	€ 105.250	€ 0		Ja
			5 PZH-2013-453305363	€ 433.028	€ 149.434		Nee

SZW	G2B	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet deel openbaar lichaam 2015 Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden) Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ
				Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam
				I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
							</	

			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G2B / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2B / 12</i>	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Deel openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicatornummer: G2B / 13</i>	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Deel openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicatornummer: G2B / 14</i>			
			1 60482 Alblasserdam	€ 57.293	€ 0			
			2 60505 Dordrecht	€ 319.848	€ 0			
			3 60531 Hendrik-Ido-Ambacht	€ 6.724	€ 0			
			4 60590 Papendrecht	€ 8.000	€ 0			
			5 60610 Sliedrecht	€ 20.565	€ 0			
			6 60642 Zwijndrecht	€ 70.474	€ 0			
SZW	G3B	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_deel	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3B / 01</i>	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 02</i>	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 03</i>	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 04</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 05</i>	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 06</i>
			1 60482 Alblasserdam	€ 7.082	€ 0	€ 0	€ 6.678	€ 2.943
			2 60505 Dordrecht	€ 76.990	€ 101.581	€ 39.494	€ 92.122	€ 38.085
			3 60531 Hendrik-Ido-Ambacht	€ 22.051	€ 4.100	€ 5.219	€ 2.607	€ 5.045
			4 60590 Papendrecht	€ 74.592	€ 0	€ 19.175	€ 22.012	€ 4.207
			5 60610 Sliedrecht	€ 6.112	€ 0	€ 0	€ 19.246	€ 10.517
			6 60642 Zwijndrecht	€ 40.595	€ 0	€ 21.623	€ 9.576	€ 8.831
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3B / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3B / 07</i>	Besteding (jaar T) Bob <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 08</i>	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 09</i>	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 10</i>		
			1 60482 Alblasserdam	€ 0	€ 0	€ 0		
			2 60505 Dordrecht	€ 0	€ 0	€ 0		
			3 60531 Hendrik-Ido-Ambacht	€ 0	€ 0	€ 0		
			4 60590 Papendrecht	€ 0	€ 0	€ 0		
			5 60610 Sliedrecht	€ 0	€ 0	€ 0		
			6 60642 Zwijndrecht	€ 0	€ 0	€ 0		

Extra toelichting op Verantwoording SiSa 2015

Departement I&M, nummer E11B

Specificatie: Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) Sisa tussen medeoverheden

Conform de jaarrekening 2013 wordt ook in de jaarrekening 2015 een extra toelichting op de SiSa opgenomen. Deze extra toelichting heeft betrekking op de cofinanciering. In de SiSa-bijlage is geen indicator beschikbaar om deze cofinanciering te verantwoorden, aangezien de GR Drechtsteden geen inzet van "eigen middelen" kent. In de praktijk laat de GR Drechtsteden immers de NSL-activiteiten uitvoeren door gemeenten. Gemeenten leggen op hun beurt verantwoording af aan de GR Drechtsteden. In dit traject voorziet de SiSa-verantwoordingssystematiek niet. Om te voorkomen dat de GR Drechtsteden niet kan voldoen aan het verantwoorden van de vereiste cofinanciering (inzet eigen middelen) bij de 3e tranche NSL, heeft de Provincie Zuid Holland met brief PZH-2013-449526126 voorgesteld dit op te nemen in een extra toelichting op de SiSa-bijlage. Deze lijn wordt voortgezet voor de jaarrekening 2015.

	Besteding 2015 (jaar T)	Cumulatieve besteding tot en met (jaar T)
PZH-2010-163846972		
Cofinanciering NSL gelden	€ 534.049	€ 12.221.113

5. Controleverklaring

6. Vaststelling

Dagelijks bestuur

Als ontwerpjaarrekening vastgesteld door het dagelijks bestuur op 7 april 2016.

Het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden

De secretaris,

De voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

drs. A.A.M. Brok

Algemeen bestuur

Vastgesteld door het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden op 5 juli 2016.

De regiogriffier,

De voorzitter,

Mevr. mr. J. Heijmans

drs. A.A.M. Brok

Bijlagen

Bijlage 1 Overzicht investeringen 2015

In dit onderdeel wordt de stand van zaken over 2015 en prognose van de beschikbaar gestelde kredieten opgenomen. Tevens wordt aangegeven of het krediet kan worden afgesloten. De activeringsgrens van investeringen is € 50.000¹⁰. De stand van zaken van de investeringen is als volgt:

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Drechtraad d.d.	Oorspronkelijk krediet	Beschikbaar krediet 2015	Uitgaven 2015	Restant 2015	Overhevelen / afsluiten	Voortgang t.o.v. planning
Bedrijfsvoeringkrediet SCD	Januari 2014	500	500	0	500	Overhevelen	Krediet is benodigd voor de reguliere bedrijfsvoering van het SCD.
Inkoopstelsel	December 2012	90	90	0	90	Overhevelen	De aangeschafte tendermodule ter ondersteuning van het inkoopproces en het contractmanagementsysteem (beide van Negometrix) zijn, conform de spelregels van de GRD, ten laste van de lopende exploitatie gebracht (betreft licentie en abonnementskosten). We maken daarmee geen aanspraak op het beschikbaar gestelde krediet vanuit Inkoop Nieuwe Stijl.
Transitieplan (ICT op orde)	Juli 2012* Juni 2013 Oktober 2013	16.044	5.095	3.280	1.815	Overhevelen	Het programma 'ICT op Orde' is in 2015 afgerond. Door de 'fraude in de keten' heeft het programma te maken gehad met onvoorziene en additionele kosten door het uitlopen van projecten en hogere aanschafkosten voor ICT onderdelen. Als er geen rekening wordt gehouden met de openstaande vordering naar aanleiding van de rechtszaak, kent het programma een negatief resultaat van € 300.000. Het risico ontstaat omdat er nog geen uitspraak is over het definitieve schadebedrag die moet dienen als basis voor de openstaande vordering. Tot deze tijd is het negatieve programmaresultaat opgenomen als risicobedrag.
Salarispakket vernieuwen	December 2013	1.000	315	-37	352	Overhevelen	Implementatie van nieuw P-systeem is afgerond. Volgt nog implementatie van een netwerk brede verlofmodule en onderzoek naar de mogelijkheden digitalisering van P-dossiers.
Klant Zaak en archief systeem	Oktober 2015	272	272	0	272	Overhevelen	Begin 2016 wordt pakket aangeschaft. Project in principe gereed in januari 2018.
Herinrichting gebouw de Hellingen (SDD)	November 2014	424	240	104	136	Afsluiten	Herinrichting Hellingen is in 2015 afgerond.
Herinrichting De Hellingen (BDS)	December 2015	235	235	0	235	Overhevelen	Betreft krediet voor verbouwing, inrichting en meubilair voor pand Hellingen. Verbouwing vindt vanaf januari 2016 plaats.

* Betreft hier de kredieten reguliere vervanging GRID € 750.000 en jaarlijkse investeringen ATB 2013 € 450.000 die met de vaststelling van de primaire begroting 2013 door de Drechtraad zijn verleend.

¹⁰ In december 2013 heeft de Drechtraad de nota activeren en afschrijven vastgesteld. Hierin is de activeringsgrens aangepast van € 10.000 naar € 50.000.

